

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 23426-04-26
בג"ץ 39686-04-26

לפני: כבוד השופטת דפנה ברק-ארז
כבוד השופט עופר גרוסקופף
השופט אלכס שטיין

העותרים בבג"ץ 23426-04-26
1. אורי אלמקייס
2. התנועה לטוהר המידות
העותרים בבג"ץ 39686-04-26
1. התנועה למען איכות השלטון בישראל
2. פורום חומת מגן לישראל

נגד

המשיבים בבג"ץ 23426-04-26 ובבג"ץ 39686-04-26
1. ראש הממשלה
2. ממשלת ישראל
3. הוועדה המייעצת למינויים לתפקידים בכירים
4. היועצת המשפטית לממשלה
5. המזכיר הצבאי לראש הממשלה, האלוף רומן גופמן

עתירות למתן צו על-תנאי

תאריך ישיבה: כ"ה אייר תשפ"ו (12.5.2026)

בשם עותרים בבג"ץ 23426-04-26
עו"ד אורית חיון; עו"ד דין כוכבי; עו"ד אביה אלף;
עו"ד בעז ארד; עו"ד עומר מקייס
בשם העותרים בבג"ץ 39686-04-26
עו"ד ד"ר אליעד שרגא; עו"ד תומר נאור; עו"ד סתיו לבנה להב; עו"ד יעל בלוד; עו"ד איל גלזר

בשם המשיבים 1-2 בבג"ץ 23426-04-26 ובבג"ץ 39686-04-26
עו"ד ד"ר הראל ארנון; עו"ד גלי פרלמן

בשם המשיבה 4 בבג"ץ 23426-04-26 ובבג"ץ 39686-04-26
עו"ד ענר הלמן; עו"ד דניאל מארקס;
עו"ד עמרי אפשטיין

בשם המשיב 5 בבג"ץ 23426-04-26 ובבג"ץ 39686-04-26
עו"ד אוהד שלם; עו"ד יעקב כרם; עו"ד אייל דרורי;
עו"ד יעלה שחר; עו"ד שלומית בייטמן

פסק-דין

השופט עופר גרוסקופף:

שתי העתירות שלפנינו מכוונות לביטול החלטתו של ראש הממשלה, מר בנימין נתניהו, למנות לתפקיד ראש המוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים (להלן: המוסד) את האלוף רומן גופמן (להלן: האלוף גופמן). ליבת טענת העותרים היא שהתנהלות האלוף גופמן בהקשר לפרשייה מסוימת, אשר אירעה בשנת 2022, עת שימש כמפקד אוגדת הבשן בצה"ל (להלן: פרשת אלמקייס), מלמדת על פגם חמור בטוהר מידותיו, הפוסל אותו מלשמש בתפקיד האמור. אקדים מסקנה לדיון, ואבהיר כי אם תישמע דעתי נדחה את שתי העתירות.

בתמצית שבתמצית, הן בשל חשיבות טוהר המידות לתפקיד ראש המוסד והן עקב ליקויים שונים בעבודת הוועדה המייעצת ותוצריה, אני סבור כי יש לבחון באופן מדוקדק וזהיר במיוחד את הטענות שהועלו נגד האלוף גופמן בקשר לפרשת אלמקייס. התרשמותי הברורה לאור מכלול החומר שהונח לפנינו, ובכלל זה חומר מסווג, היא שהתנהלותו של האלוף גופמן בקשר לפרשת אלמקייס אינה כזו המטילה בו דופי ערכי, בוודאי לא כזה העשוי לפסול אותו מלשמש כראש המוסד. הטענות כי האלוף גופמן הפעיל במודע קטין או הטעה במכוון את גורמי צה"ל ביחס לחלקה של אוגדה אוגדת הבשן (להלן: אוגדה 210 או האוגדה) בפרשת אלמקייס לא בוססו בראיות; הטענה כי האלוף גופמן "הפקיר" במסגרת פרשת אלמקייס גורמים שפעלו בשליחותו היא טענה שגויה, הנובעת מהצגה שגויה של מהות הפרשה, והתעלמות מחלקה הזניחה של אוגדה 210 בחקירה הביטחונית והפלילית שהתנהלה לגביה; לבסוף, אין חולק כי נפלו כשלים בהתנהלותו של האלוף גופמן בקשר לפרשת אלמקייס, ובשל כך אף ננקט נגדו בשעתו צעד משמעותי על ידי מפקד פיקוד הצפון דאז, ואולם כשלים אלה אינם נוגעים לעניינים של טוהר המידות. קיצורו של דבר, הראיות הקיימות מלמדות כי פרשת אלמקייס אינה מכתימה את הקריירה המרשימה של האלוף גופמן בכתם ערכי. משכך אין היא מצדיקה את פסילתו מלשמש בתפקיד ראש המוסד.

עד כאן בתמצית – ומכאן בהרחבה. אקדים התנצלות על ארכנות הדברים, ואתרץ זאת בלוח הזמנים הקצר שעמד לרשותנו. אתלה באילנות גבוהים, ואצטט את התנצלותו של השופט אהרן ברק באחת הפרשות שבאו לפניו: "צר לי על אורכו היתר של פסק הדין, אך לא עמד לרשותי זמן מספיק לכתוב פסק דין קצר יותר" (בג"ץ 428/86 ברזילי נ' שר המשפטים, פ"ד מ(3) 505, 586 (1986)).

רקע והשתלשלות העניינים

1. לקראת סיום הקדנציה בת 5 השנים של ראש המוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים היוצא, דוד (דדי) ברנע (להלן: ראש המוסד היוצא), החל ראש הממשלה בהליך לאיתור מחליפו.

2. בעקבות זאת, ביום 4.12.2025 פנה ראש הממשלה לוועדה המייעצת למינויים לתפקידים בכירים (להלן: הוועדה המייעצת או הוועדה), בבקשה לבחון את מועמדותו של האלוף גופמן, אשר משמש כמזכירו הצבאי מאז שנת 2024, לתפקיד ראש המוסד, וזאת כמתחייב מהחלטת ממשלה מס' 3839 "הוועדה המייעצת למינויים לתפקידים בכירים וביטול החלטות ממשלה" מיום 27.5.2018 (להלן: החלטה 3839). החלטת ממשלה זו מורה כי מינויים לשבעה תפקידים בכירים, ובכלל זה ראש המוסד, יתבצעו לאחר בדיקה מקדמית של הוועדה המייעצת, אשר תחווה דעתה ביחס למינוי בהיבטים של טוהר המידות.

3. בהמשך לכך, ביום 10.12.2025 פרסמה הוועדה המייעצת הודעה לציבור על אודות פנייתו של ראש הממשלה לבחינת מועמדותו של האלוף גופמן, במסגרתה ציינה כי כל אדם שיש בידיו עובדות העשויות לסייע לבדיקת הוועדה המייעצת רשאי לפנות אליה בהתאם ללוח הזמנים שהוגדר בהודעה.

4. לאחר פרסום ההודעה האמורה, פנו לוועדה המייעצת גורמים שונים, ובכללם מר אורי אלמקייס (הוא העותר 1 בבג"ץ 26-04-23426. להלן: מר אלמקייס ו-עתירת אלמקייס, בהתאמה), התנועה לטוהר המידות (היא העותרת 2 בעתירת אלמקייס) והתנועה למען איכות השלטון בישראל (היא העותרת 1 בבג"ץ 26-04-39686. להלן: עתירת התנועה), אשר ביקשו להשיג על המינוי.

5. הוועדה המייעצת, פה אחד, לא ראתה ממש במרבית ההשגות שהועלו בפניה בעניין מינויו של האלוף גופמן. החרוג לכך, והעניין היחידי בו מצאה הוועדה המייעצת להרחיב ולהעמיק הוא חלקו של האלוף גופמן בפרשת אלמקייס. מאחר שפרשה זו עומדת גם במוקד העתירות שלפנינו, אעשה בשלב זה הפוגה בתיאור קורות עבודת הוועדה, ואתאר את פרשת אלמקייס, ואת התפקיד אותו מילא האלוף גופמן במסגרתה.

6. מר אלמקייס, שהיה קטין בעת הרלוונטית (יילד שנת 2004), הפעיל עובר לשנת 2022 ערוץ בפלטפורמה הדיגיטלית "טלגרם" (Telegram) תחת השם "עולם החדשות בטלגרם" (להלן: הערוץ, ערוץ הטלגרם או עולם החדשות). במסגרת הערוץ, פרסם מר אלמקייס מידע ביטחוני אותו אסף וחשף ממקורות שונים בדבר פעילות גופי הביטחון הישראליים, מהצד האחד, ופעילות ארגוני טרור ומדינות אויב, מהצד האחר.

7. במועד כלשהו שלא הוברר על ידי הצדדים, תת-אלוף גופמן (כדרגתו אז, ובהתאם, כך יכונה לאורך פרק זה), בהיותו מפקד אוגדה 210, הנחה את רס"ן צור, קצין מודיעין באוגדה 210 (להלן: רס"ן צור), ליצור קשר עם גורמים הפועלים ברשתות החברתיות ועוסקים בסוריה, הן לצרכי איסוף מודיעין והן לצרכי השפעה, וזאת לאור חוסר שביעות רצונו מהמענה שניתן לו בעניינים אלו על ידי הגורמים האחראים על כך בצה"ל. בעקבות זאת, בראשית שנת 2022 נוצר קשר בין רס"ן צור לבין מר אלמקייס. רס"ן צור, על פי גרסתו, עדכן את תת-אלוף גופמן, וכן את מפקדיו הישירים – קצין המודיעין וקצין ביטחון המידע של אוגדה 210, על אודות יצירת הקשר עם מר אלמקייס (אם כי לא הוברר אילו פרטים בדיוק מסר רס"ן צור לממונים עליו ביחס לקשר זה). כן יצוין כי ביום 29.1.2022 קיבל רס"ן צור הוראה מקצין המודיעין של פיקוד צפון לנתק את הקשר עם מר אלמקייס, אך זמן קצר לאחר מכן הוראה זו בוטלה והקשר חודש. בהמשך לכך, במשך מספר חודשים העביר רס"ן צור לידי מר אלמקייס חומרים, לצורך פרסומם. ויובהר, אין חולק כי עצם הקשר של רס"ן צור עם גורמים אזרחיים הפועלים ברשתות החברתיות התבצע בידיעת תת-אלוף גופמן ובאישורו, אך זאת שלא דרך גופי המודיעין המוסמכים לכך וללא אישורם.

8. ביום 10.4.2022 התקבל מידע בשירות הביטחון הכללי (להלן: השב"כ) על אודות ידיעות שונות שהופצו ב"טלגרם" אשר כללו מידע מסווג ורגיש. בעקבות זאת, נפתחה חקירה ביטחונית שעניינה דלף מידע ביטחוני, ובהמשך לה חקירה פלילית משותפת של השב"כ, המשטרה הצבאית החוקרת ומשטרת ישראל (להלן: החקירה הביטחונית והפלילית). במהלך חקירה זו התברר כי למר אלמקייס קשרים עם גורמים שונים בצה"ל, ובהם מספר גורמים באגף המודיעין של צה"ל (להלן: גורמי אגף המודיעין); רס"ן צור וכן נגד ממודיעין פיקוד המרכז (להלן: הנגד מפיקוד מרכז). פרטיה של החקירה הביטחונית והפלילית עודם מסווגים מטעמי ביטחון מידע, ואולם חשוב

להבהיר, כפי שיפורט בהמשך, כי היא התמקדה רובה ככולה בדלף מידע שיוחס לגורמי אגף המודיעין (להלן: דלף המידע), ושאינו נוגע כלל לאוגדה 210. כנגזר מכך, במסגרת החקירה הביטחונית והפלילית רס"ן צור לא נחקר כלל, וזאת למרות שעולה מהחומרים כי החוקרים ידעו על הקשר בינו לבין מר אלמקייס.

9. במהלך שלביה הראשונים של החקירה הביטחונית והפלילית התבצעה בדיקה ראשונית של השב"כ מול גורמי הצבא המעורבים על מנת לברר האם אין מדובר בהוצאת מידע שנעשתה בסמכות וברשות. בתוך כך, בראשית מאי 2022 נערכת בדיקה, בין היתר מול קצין ביטחון המידע של פיקוד צפון, במסגרתה נמסר כי פיקוד הצפון (תחתיו פועלת אוגדה 210) אינו עושה שימוש באזרחים ישראלים לצורך מבצעי השפעה וכי אין ציר של הדלפת מידע.

10. כחלק מהבדיקה האמורה, ביום 15.5.2022 פנה ראש חטיבת ההפעלה המבצעית, תא"ל ג' (להלן: רח"ט הפעלה), בהנחיית ראש אגף המודיעין, לתת-אלוף גופמן על מנת לשלול, במידת האפשר, "את האפשרות שהמעורבים בפרשה פעלו לאור הנחיה מפקדיהם כחלק מנסיון לבצע פעולות השפעה באמצעות חשיפה". במסגרת אותה שיחה טלפונית, אשר עיקריה תועדו בזמן אמת על ידי עוזרו של רח"ט הפעלה במסמך שהוגדר "זיכרון דברים" (להלן: שיחת הבדיקה ו-זיכרון הדברים, בהתאמה), מציין רח"ט הפעלה בפני תת-אלוף גופמן כי מתנהלת חקירה רגישה בנוגע להעברת חומרים מודיעיניים לערוץ "טלגרם" בתחום האקטואליה הביטחונית, וכי קיימת אפשרות שהסתעפות מסוימת של פרשה זו נוגעת לאוגדה 210. בהמשך לכך, שואל רח"ט הפעלה האם ידוע לתת-אלוף גופמן על קשר כלשהו, במישרין או בעקיפין, לערוץ אקטואליה-ביטחונית ב"טלגרם", והאחרון משיב בשלילה. רח"ט הפעלה מוסיף ושואל האם השם "עולם החדשות" מוכר לתת-אלוף גופמן, וגם על כך משיב האחרון בשלילה. עוד שואל רח"ט הפעלה אם ככל שהיה מתקיים קשר כאמור, ללא ידיעתו של תת-אלוף גופמן, מי ממפקדיו היה יודע על כך, והלה משיב כי תחום ההשפעה באוגדה מובל על ידי קצין ביטחון המידע וקצין הקישור לאו"ם של האוגדה, כאשר פעולותיהם מתבצעות על בסיס חומרים גלויים או מודיעין ממקורות גלויים. עוד הוסיף תת-אלוף גופמן, כי כל שימוש בחומר מודיעיני מאושר על ידו באופן אישי, וכי ברמת ודאות כמעט מוחלטת לא יתבצע קשר כאמור ללא ידיעתו. לבסוף, מציין תת-אלוף גופמן כי ישמח לבדוק את העניין עם אנשיו על מנת להשיב באופן מדויק, אך רח"ט הפעלה מדגיש בפניו כי אין לדבר עם איש על מנת שלא לפגוע בחקירה המתנהלת.

11. זמן קצר לאחר שיחת הבדיקה, ביום 21.5.2022 הוציא ראש מערך ביטחון מידע בצה"ל (להלן: ראש המחב"ם ו-המחב"ם, בהתאמה) מסמך ולפיו "לא נמצאה כל עדות לפניה- לערוצי הטלגרם/טוויטר הרלוונטיים לחקירה או לאנשים הספציפיים המוחשדים בדלף המידע כחלק ממאמצי השפעה או הונאה" (ההדגשות במקור).

12. ביום 24.5.2022 נעצר מר אלמקייס והוחזק במעצר מאחורי סורג ובריה עד ליום 6.7.2022, אז שוחרר לחלופת מעצר. ביום 13.6.2022 הוגש נגד מר אלמקייס כתב אישום המייחס לו עבירות חמורות של השגה, איסוף, הכנה והחזקה של ידיעה סודית ומסירת ידיעות סודיות לפי סעיפים 113(ג) רישא ו-113א לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (תפ"ח 22-06-24988. להלן: כתב האישום). כתב האישום מסווג עד היום כ"סודי ביותר" מטעמי ביטחון מידע. נציין עם זאת כי כתב האישום עוסק כל כולו בדלף המידע מגורמי אגף המודיעין, ואין בו כל התייחסות לפעילות של מר אלמקייס מול רס"ן צור, ובכלל זה אין הוא עוסק כלל במידע אשר הגיע למר אלמקייס מאוגדה 210.

13. מר אלמקייס נותר במעצר בפיקוח אלקטרוני ובמעצר בית בתנאים במשך כשנה, ולאחר מכן היה נתון תחת מגבלות שונות למשך מספר חודשים נוספים. ביום 14.12.2023 הודיעה המדינה, עוד בטרם הוגשה תשובה לכתב האישום, כי היא חוזרת בה מכתב האישום, וביום 17.12.2023 הורה בית המשפט לנוער בבאר שבע על ביטול כתב האישום. הסיבות לביטול כתב האישום נגד מר אלמקייס לא התבררו עד תומן בהליכים דנן, וכך גם הטעמים להתמשכות ההליכים בעניינו (כשנה וחצי). ממילא יובן כי בעניינים אלה, שכפי שיובהר אין להם נגיעה לשאלת מינויו של האלוף גופמן, אינני מביע כל עמדה.

14. להשלמת התמונה יצוין כי כתוצאה מהחקירה הביטחונית והפלילית הוגשו גם שני כתבי אישום נגד גורמי אגף המודיעין בגין דלף המידע למר אלמקייס, ומעשים נוספים. הליכים פליליים אלה, שאף הם מסווגים, הסתיימו, לפי המידע שבפנינו, בהרשעות וענישה במסגרת הסדרי טיעון.

15. נחזור מעט אחרונה בזמן. בעקבות החקירה הביטחונית והפלילית, ומספר שבועות לאחר שהוגש כתב האישום, ניהל מחב"ם חקירה צבאית לביורור הקשרים שהתקיימו בין גורמי צה"ל לבין מר אלמקייס (להלן: חקירת מחב"ם). ביום 10.8.2022

נחקר רס"ן צור במסגרת חקירה זו. למיטב ידיעתי, זו החקירה הראשונה בה נחקר רס"ן צור, או כל גורם אחר הקשור באוגדה 210, על ידי גורם כלשהו בקשר לפרשת אלמקייס, וזאת למרות, כפי שכבר הודגש, שקשריו של רס"ן צור עם מר אלמקייס היו מוכרים היטב לגורמים שביצעו את החקירה הביטחונית והפלילית.

שעות אחדות לאחר סיום חקירתו של רס"ן צור, התקשר תת-אלוף גופמן לראש תחום חקירות במחב"ם על מנת להבהיר כי הוא אישר לרס"ן צור ליצור קשר עם בלוגרים שעוסקים בסוריה על מנת לאסוף מידע, וכן לצרכי השפעה. בעשותו כן תת-אלוף גופמן נטל אחריות מלאה לחלקה של אוגדה 210 בפרשת אלמקייס מיד לאחר שנחקר לראשונה בקשר אליה הגורם שהיה מעורב בה במישרין מטעם האוגדה.

16. הדו"ח המסכם את חקירת מחב"ם הוגש על ידי ראש מחב"ם ביום 15.8.2022, ואף הוא מסווג "סודי ביותר" (להלן: סיכום חקירת רס"ן צור במחב"ם). נציין עם זאת כי מדו"ח זה עולה כי מר אלמקייס קיבל חומרים מסווגים מגורמים שונים בצבא (בסדיר ובמילואים), ובכללם רס"ן צור, וכי הוא הופעל על ידי חלקם. התוצאה של חקירה זו הייתה, בין היתר, נקיטה בצעדים פיקודיים נגד רס"ן צור והנגד מפיקוד מרכז, וכן מתן הערה פיקודית לתת-אלוף גופמן על ידי מפקד פיקוד צפון דאז, האלוף אמיר ברעם (בדיעבד התברר כי הערה זו לא נרשמה בתיקו האישי, ייתכן שעקב טעות. ראו: פרוטוקול הודעת האלוף (במיל') ברעם בוועדה מיום 22.3.2026, בעמ' 4 (להלן: הודעת מפקד 99 צ"ן בוועדה)).

17. מאחר שפרשת אלמקייס היא העומדת בלב העתירות שלפנינו, חשוב להדגיש כבר בשלב זה מספר נקודות קריטיות להמשך הדיון ביחס לחלקה של אוגדה 210, ותת-אלוף גופמן שעמד בראשה, לפרשה זו:

ראשית, עניינה של החקירה הביטחונית והפלילית בפרשת אלמקייס היה, מתחילתה ועד לסיומה, דלף המידע, דהיינו המידע המסווג שהועבר למר אלמקייס, בראש ובראשונה, על ידי גורמי אגף המודיעין. מטעמי ביטחון מידע אינני יכול להתייחס לטיבו של דלף המידע, ואסתפק בהבהרה כי אין לו כל נגיעה לאוגדה 210, ולזירה שהיא פועלת בה.

שנית, כתוצאה מכך, ולמרות שהקשר בין מר אלמקייס לבין רס"ן צור היה מוכר לחוקרים משלבים מוקדמים של החקירה, הוא לא היה מבחינתם בעל חשיבות מרכזית

לחקירה הביטחונית והפלילית, מאחר שלא היה קשור כלל לדלף המידע המתואר, שעמד במוקד החקירה. בהתאם, החוקרים לא ראו לנכון לזמן את רס"ן צור לחקירה, אלא הותירו את בירור הקשר המלא בינו לבין מר אלמקייס לחקירת מחב"ם, שהתקיימה לאחר הגשת כתב האישום נגד מר אלמקייס, ונועדה להשלים את הבירור בנוגע לקשרים שקייס מר אלמקייס עם גורמי צבא שונים, שפעולותיהם נתפסו על ידי גורמי החקירה בדרגת חומרה פחות יותר מהרף הדרוש להליך הביטחוני והפלילי.

שלישית, כפועל יוצא מהדברים, ההשערה שמעלה מר אלמקייס, כאילו התנהלות גורמי אוגדה 210 בכלל, ותת-אלוף גופמן בפרט, השפיעה על אופן התנהלות החקירה הביטחונית והפלילית, ומכאן על עניינו, אין לה על מה שתסמוך, לא מבחינת הראיות שלפנינו, ולא מבחינת ההיגיון הבריאי. כאמור, עניינה של החקירה הביטחונית והפלילית לא היה דלף מידע שנבע מאוגדה 210 או שנחשד ככזה שנבע ממנה, וממילא מידע על קשרים מאושרים עם אוגדה 210 לא היה בו כדי להביא לעצירת חקירה זו.

רביעית, הקשר בין אוגדה 210 לבין מר אלמקייס נבחן לראשונה בצורה מעמיקה על ידי גורמי צה"ל, במסגרת חקירת מחב"ם. דו"ח מחב"ם, שהוא להתרשמותי דו"ח יסודי, מצא פגמים בהפעלתו של מר אלמקייס על ידי אוגדה 210, שלא היה להם דבר וחצי דבר עם דלף המידע מגורמי אגף המודיעין, וכנגזר מכך, עם תוצריה העיקריים של החקירה הביטחונית והפלילית, כפי ששוקפו בכתבי האישום שהוגשו בעקבותיה. מאחר שתת-אלוף גופמן נטל במסגרת חקירת מחב"ם אחריות להפעלת מר אלמקייס על ידי אוגדה 210, ובכך העניק גיבוי מידי לפקודו (רס"ן צור), ננקטו נגדו צעדים משמעותיים בצה"ל. צעדים אלה התייחסו לכשלים בהפעלה (אי קבלת האישורים הדרושים), והם הסתיימו בסנקציה משמעותית ברמה נמוכה (הערה פיקודית שלא נרשמה בתיקו האישי).

18. עד כאן תיאור פרשת אלמקייס, תוך חידוד חלקו (השולי) של תת-אלוף גופמן במסגרתה. עתה, לסקירת פעולתה של הוועדה המייעצת למינויים לתפקידים בכירים, שחוות דעתה בעניינו של האלוף גופמן היא העומדת במוקד העתירות שלפנינו.

עבודת הוועדה המייעצת למינויים לתפקידים בכירים וחוות דעתה בעניין מינוי האלוף גופמן

19. הוועדה המייעצת – אשר עם חבריה נמנים יו"ר הוועדה, נשיא בית המשפט העליון (בדימ') אשר גרוניס (להלן: יו"ר הוועדה), ממלא-מקום נציב שירות המדינה היוצא, פרופ' דניאל הרשקוביץ, ונציגי הציבור, פרופ' טליה איינהורן ומר משה טרי –

התכנסה ארבע פעמים, והופיעו בפניה גורמים שונים, ובכלל זה ראש הממשלה, ראש המוסד היוצא, הרמטכ"ל, מנכ"ל משרד הביטחון ומפקד פיקוד צפון לשעבר (שהיה מפקדו של האלוף גופמן עת אירעה פרשת אלמקייס), האלוף גופמן, ראש מחב"ם היוצא (שהיה אחראי על חקירת מחב"ם) ורס"ן צור. כמו כן, הוועדה המייעצת קיבלה לידיה חומרים רבים, חלקם חומרים מסווגים, הנוגעים בחלק ניכר מהם לפרשת אלמקייס. עם זאת, למרות בקשות שהעביר מר אלמקייס לוועדה, היא לא מצאה לנכון לזמנו להופיע בפניה.

20. ביום 26.3.2026 התכנסה הוועדה המייעצת לדון בעמדות חבריה, ובישיבה זו התקבלה החלטת הוועדה, ברוב דעות (כנגד דעתו החולקת של יו"ר הוועדה), לאשר את מינויו של האלוף גופמן לתפקיד ראש המוסד מבחינת טוהר המידות. בהמשך לכך, חוות הדעת הכתובה של דעת הרוב הושלמה ביום 30.3.2026 וחוות דעת המיעוט של יו"ר הוועדה הוגשה ביום 12.4.2026 בשני מסמכים – חוות דעת מלאה בעותק שהוגדר "סודי" ותמצית חוות הדעת בעותק גלוי.

הערה מקדמית: חלק לא מבוטל מהחומרים שהוגשו לוועדה המייעצת היו מסווגים, בדרגות סיווג שונות, ותמלילי השיחות שערכה הוועדה המייעצת עם הגורמים השונים שהופיעו בפניה, היו חסויים, בהתאם להחלטה שהתקבלה על ידי רוב חברי הוועדה (כנגד דעתה החולקת של פרופ' טליה אינהורן). כך גם חוות הדעת המלאה של יו"ר הוועדה, אשר הוגדרה כמסמך סודי. מרבית החומרים הללו פורסמו בסופו של דבר, רובם ברשות ומקצתם, למרבה הצער (והחומרה), שלא ברשות. משכך נעשה, התיאור להלן יכול התייחסות, במקומות הנדרשים, גם לחומרים שהוגדרו במקור כסודיים, אך פורסמו לכל. יובהר עם זאת כי ביחס למסמכים שלא פורסמו, ונותרו מסווגים, הסתפקתי בפרפרזות כלליות בלבד, במידה הדרושה להבהרת עמדותי. בדומה, השתמשתי גם בציטוטים מדבריהם של גורמים שונים בפני הוועדה שהובאו, במלואם או ברובם המכריע, במסמכים שפורסמו, וביתר המקרים הצגתי פרפרזות של אותם דברים.

21. בסופו של דבר, ביום 12.4.2026 פורסמה החלטת הוועדה המייעצת. חברי הוועדה דחו פה אחד את כלל ההשגות שהועלו בעניין מינויו של האלוף גופמן, ואשר התייחסו לעניינים החורגים מפרשת אלמקייס. לעניין פרשה זו, והעולה ממנה ביחס לאלוף גופמן, נחלקו דעות חברי הוועדה. יו"ר הוועדה מצא כי התנהלות האלוף גופמן בפרשת אלמקייס מגלה דופי בטוהר המידות שלו, ולאור זאת סבר כי אין זה ראוי למנות אותו לתפקיד ראש המוסד; שלושת חברי הוועדה הנוותרים, קרי הרוב, הגיעו למסקנה

ההפוכה, לפיה לא נפל פגם בטוהר המידות של האלוף גופמן גם בפרשת אלמקייס, ולפיכך לא מצאו כל פסול במינויו לתפקיד ראש המוסד (החלטות אלו יכוננו, בהתאמה: חוות דעת יו"ר הוועדה או חוות דעת המיעוט, ו-חוות דעת הרוב). ארחיב מעט בתיאור חוות הדעת השונות.

22. הוועדה המייעצת הבהירה, על דעת כלל חבריה, כי טענות שהועלו ביחס לכישוריו של האלוף גופמן לתפקיד (כגון, ניסיונו בתחום המודיעיני, שליטתו בשפות זרות והעובדה שמדובר במינוי מועמד מחוץ לשורות הארגון) אינן בסמכותה, ועל כן היא כלל לא נדרשה אליהן. אשר לטענות שעסקו בנושא טוהר המידות, הוועדה המייעצת נדרשה לשני סוגים של טענות: טוהר המידות של הגורם הממנה (ראש הממשלה) וטוהר המידות של הגורם המתמנה (האלוף גופמן). בעיקרו של דבר, הוסכם על כל חברי הוועדה המייעצת כי הטענות המופנות כלפי ראש הממשלה, וכן מרבית הטענות שהופנו כלפי האלוף גופמן, דינן להידחות. הסוגיה בה נחלקו חברי הוועדה המייעצת היא, כאמור, חלקו של האלוף גופמן בפרשת אלמקייס, עת ששימש כמפקד אוגדה 210.

23. דעת הרוב (מפי ממלא-מקום נציב שירות המדינה היוצא, פרופ' דניאל הרשקוביץ, ונציגי הציבור, פרופ' טליה איינהורן ומר משה טרי. להלן: חברי דעת הרוב) סקרה את תמצית החומרים שהונחו לפני הוועדה, וכן את התייחסות הגורמים שהופיעו בפניה, ועל בסיסם הגיעה למסקנה כי לא נפל פגם בהיבט של טוהר המידות בהתנהלות האלוף גופמן בפרשת אלמקייס. חברי דעת הרוב התרשמו, לאור החומר שהונח בפניהם (ובכלל זה שני ראיונות מקיפים של מר אלמקייס בתקשורת), כי חלקה של אוגדה 210 בפרשת אלמקייס היה מינורי, וכי הקשר של מר אלמקייס עם אוגדה 210 התמצה בקשר עם רס"ן צור בלבד, לפרק זמן קצר ביותר מתוך כלל התקופה בה פעל מר אלמקייס מול גורמי צה"ל השונים. כן נמצא כי הגם שפרשת אלמקייס סיכנה את ביטחון המדינה, חלקה של אוגדה 210, שהיה כאמור מזערי, לא היה כרוך בפגיעה כאמור. תמיכה לכך, לשיטת חברי דעת הרוב, היא העובדה שרס"ן צור המשיך לשרת בצה"ל לאחר החקירה (לרבות בשירות מילואים), ולא ננקטו נגדו צעדים (לא הוגש נגדו כתב אישום, לא ניתנה לו הערה פיקודית, לא שונה סיווגו הביטחוני וכיו"ב).

בכל הנוגע לחלקו של האלוף גופמן בפרשת אלמקייס, חברי דעת הרוב הגיעו למסקנות הבאות: האלוף גופמן לא היה היוזם המרכזי של הקשר עם מר אלמקייס; באף שלב לא היה לו קשר ישיר עמו; הוא לא שיקר בחקירה או הכחיש את מעשיו ולא הפקיר את מר אלמקייס, וגרסתו בעניין זה הייתה עקבית; זהות מר אלמקייס והיותו קטין לא

היו ידועים לאלוף גופמן, וגם כאשר ביקש לברר פרטים, לאחר המעצר של מר אלמקייס, הדבר נמנע ממנו מחשש לשיבוש החקירות. עוד ציינו חברי דעת הרוב כי האלוף גופמן לקח אחריות על הטעות שעשה, עת לא ביקש אישור לפעולות שביצע רס"ן צור (הגם שנראה כי לא היה קושי לאשר אותן, אם הדבר היה מתבקש), ועל כך גם קיבל הערה פיקודית שלא נרשמה בתיקו האישי. בהמשך לכך, חברי דעת הרוב סברו כי העובדה שההערה הפיקודית לא נרשמה בתיקו האישי של האלוף גופמן, לצד העובדה שהוא המשיך להתקדם בצבא ואף לעלות דרגה, כמו גם ההערכות החיוביות שקיבל האלוף גופמן ממפקדו בעת פרשת אלמקייס (מפקד פיקוד צפון דאז) וממפקדו כיום (הרמטכ"ל), שהאחרון אף צפה לאלוף גופמן עתיד מזהיר בצה"ל, מלמדות כי אין בפרשת אלמקייס כדי למנוע מהאלוף גופמן להתמנות לתפקיד ראש המוסד.

לבסוף צוין על ידי חברי דעת הרוב, כי לשניים מהם לא היה הסיווג המתאים המאפשר להם להיחשף לכלל החומרים הסודיים שהוגשו לוועדה המייעצת, אך ממלא-מקום נציב שירות המדינה, שהוא בעל סיווג מתאים, עיין בחומרים ו"לא מצא בחומרים אלה שום דבר שיש בו כדי לפגום בטוהר המידות של אלוף רומן גופמן".

24. חוות דעת המיעוט של יו"ר הוועדה, לעומת זאת, לא ראתה עין בעין עם דעת הרוב, וסברה כי התנהלותו של האלוף גופמן בפרשת אלמקייס פגומה בשלושה היבטים מבחינת טוהר המידות: ראשית, יו"ר הוועדה ציין כי הוא בספק שהאלוף גופמן לא ידע שהאוגדה מפעילה קטין (בין משום שקשה להניח שהוא לא התעניין בפרטים לגבי המופעל ובין משום שקשה להניח שרס"ן צור לא מסר לו פרטים לגביו), אך גם תחת ההנחה שהאלוף גופמן לא ידע שהמופעל הוא קטין, עצם העובדה שהאוגדה הפעילה קטין (ורס"ן צור ידע על כך) מהווה פגם חמור מההיבט הערכי, אותו יש לייחס לאלוף גופמן בהיותו מפקד האוגדה וכמי שנושא באחריות למעשיה ומחדליה. יו"ר הוועדה הבהיר בהקשר זה כי "יש להבחין בין עניינים שמטבע הדברים מפקד האוגדה חייב לברר אותם ולדעת עליהם וכאלה שמטבע הדברים אינם מגיעים לרמה כזאת. עניין הפעלתו של אלמקייס על ידי אוגדה היה מקרה חריג ויוצא דופן. בהיותו כזה היה מפקד האוגדה חייב להתעניין ולדעת פרטים לגבי המופעל. למשל, מפקד האוגדה חייב היה להתעניין ולדעת מיהו האדם שעומד להיות מופעל, נסיונו, תכונותיו וכישוריו"; שנית, יו"ר הוועדה מצא פגם בכך שגורמי האוגדה, והאלוף גופמן בפרט, עת נשאלו על ידי גורמי צה"ל האם מר אלמקייס הופעל על ידי האוגדה, לא השיבו "תשובה מדויקת וזה תיאור עדין". מסקנה זו התבססה על אמירתו של ראש המחב"ם בפני הוועדה המייעצת כי קביעתו במסמך שהוציא ביום 21.5.2022, לפיה אין קשר בין הפרשה הנחקרת לבין אוגדה 210 (להלן:

אישור מחב"ם להיעדר מעורבות האוגדה בפרשה), נשענה על שיחת הבדיקה בין רח"ט הפעלה לאלוף גופמן, והיא התבררה כשגויה; שלישית, יו"ר הוועדה הטיל ספק בכך שהאלוף גופמן לא ידע על מעצרו של מר אלמקייס זמן קצר לאחר שזה התרחש (משום שהוא זה שהודיע לרס"ן צור כי הוא צפוי להיחקר בעניין בעוד מספר שבועות), אך אפילו בהנחה שידע על כך בשלב מאוחר יותר, נמצא כי גורמי האוגדה עליה פיקד ידעו על המעצר בסמוך לביצועו (על פי דבריו של רס"ן צור בוועדה) ולמרות זאת לא נעשה דבר על מנת ליידע את גורמי צה"ל שהיו מעורבים במעצרו של מר אלמקייס כי הלה פעל מטעם האוגדה. גם בעניין זה סבר יו"ר הוועדה כי את הפגם שנפל בהתנהלות גורמי האוגדה יש לייחס לאלוף גופמן בהיותו מפקד האוגדה וכמי שנושא באחריות למעשיה ומחדליה. כן הודגש כי "זה שחיילים נוספים מסרו עובדות ונתונים לאלמקייס וזאת בלא אישור כלל, אינה מבטלת את החובה שהייתה על אוגדה 210 שהפעילה אותו ליידע את גורמי המעצר שהוא הופעל על ידה".

נוכח הפגמים האמורים, הגיע יו"ר הוועדה למסקנה כי אין זה ראוי למנות את האלוף גופמן לראש המוסד. בצד זאת, יצוין כי יו"ר הוועדה לא מצא דופי, מבחינת טוהר המידות, בעובדה שהאלוף גופמן אישר להפעיל גורמים אזרחיים ולהעביר להם חומרים לצורכי מודיעין והשפעה מבלי שהייתה לו סמכות לעשות כן; וגם לא בכך שהתברר כי רס"ן צור מסר למר אלמקייס חומר מסווג, שכן לא נמצא שהאלוף גופמן ידע על כך (ובעניין זה צוין כי האלוף גופמן אישר לרס"ן צור להעביר חומר בלתי מסווג בלבד).

25. כאמור, חוות דעת הרוב הייתה מוכנה ביום 30.3.2026, בטרם הוגשה חוות דעת יו"ר הוועדה. לפיכך, צורפה לחוות דעת הרוב שהוגשה לראש הממשלה ביום 12.4.2026 התייחסות משלימה לחוות דעת המיעוט (להלן: התייחסות חברי דעת הרוב לחוות דעת המיעוט). חברי דעת הרוב דחו את קביעת יו"ר הוועדה כי היה על האלוף גופמן לזום פעולות נוספות על מנת לסייע למר אלמקייס לאחר מעצרו. חברי דעת הרוב הטעימו כי מהחומר שהונח בפני הוועדה המייעצת ומהשיחות שערכה, עולה כי האלוף גופמן ניסה לברר פרטים על מר אלמקייס בשני שלבים שונים, אך בשניהם נמנע הדבר בעדו: בפעם הראשונה, בעת ביצוע תחקיר מחב"ם ביקש לברר פרטים נוספים, אך נמסר לו כי אינו רשאי בשל ניהולן של החקירות; בפעם השנייה, לאחר שנודע לו על זהותו של מר אלמקייס ודבר מעצרו, שאז ביקש להיפגש עמו, אך המליצו לו שלא לעשות כן. לסברת חברי דעת הרוב, אילו האלוף גופמן היה פועל בניגוד לאופן בו פעל, היו מועלות נגדו טענות על "פעילות בעייתית". באשר לעובדה שמר אלמקייס היה קטין, חברי דעת הרוב הדגישו כי אף אחד לא טען בפני הוועדה כי האלוף גופמן ידע שמר אלמקייס הוא קטין,

אלא הדבר היה ידוע לרס"ן צור, לקצין המודיעין ולקצין ביטחון המידע של האוגדה. זאת ועוד, לשיטת חברי דעת הרוב, העובדה שקצין המודיעין של פיקוד צפון הורה להפסיק את הקשר עם מר אלמקייס, ולאחר מכן חזר בו, כמו גם העובדה שלאחר הפרשה רס"ן צור המשיך לשרת בצבא בשירות קבע ולאחר מכן בשירות מילואים, מלמדות כי אף הצבא לא ראה בעניין זה פגם.

26. עוד באותו היום בו ניתנה החלטת הוועדה המייעצת, יום 12.4.2026, הודיע ראש הממשלה על החלטתו למנות את האלוף גופמן לתקופה של 5 שנים, החל מיום 2.6.2026, עם אפשרות להארכה בשנה נוספת, ובהתאם חתם על כתב מינוי.

27. ימים ספורים לאחר מכן, הוגשו העתירות שלפנינו. לצידן של העתירות הוגשו בקשות למתן צו ביניים שיורה על הקפאת המינוי עד להכרעה בעתירות, אך לא נמצא מקום להיעתר להן בשלב בו הוגשו. אף בקשה נוספת שהוגשה לאחר מכן, נדחתה מטעם דומה.

טענות הצדדים

28. שתי העתירות מעלות, בעיקרו של דבר, טענות דומות, ועל כן נציגן במאוחד. ראש הטיעון האחד מופנה כלפי עבודת הוועדה המייעצת. נטען, כי החלטת הוועדה המייעצת נשענה על תשתית עובדתית חסרה לצורך גיבוש מסקנתה. בתוך כך, צוין כי למרות בקשותיו החוזרות ונשנות של מר אלמקייס להופיע בפני הוועדה, וכן דרישתו לזמן את רח"ט הפעלה שערך את שיחת הבדיקה להופיע בפני הוועדה – הוועדה סירבה לבקשותיו, ובכך נמנע ממנה לקבל תמונה שלמה על אודות המאורעות סביב פרשת אלמקייס, וחלקו של האלוף גופמן בה. בהקשר זה הודגש כי אין זה מתקבל על הדעת שהוועדה המייעצת תסתפק בגרסתו של מר אלמקייס כפי שהיא עולה מחומרם עיתונאיים, חלף זימונו להופיע בפניה ולהציג את גרסתו באופן בלתי אמצעי. כתוצאה מכך, אף נטען, כי חוסרים אלה הביאו את חברי דעת הרוב לקבוע קביעות עובדתיות שגויות בעניינו של מר אלמקייס, עליהן ביססו בהמשך את מסקנתם. פגם נוסף עליו עומדים העותרים נוגע לכך ששניים מחברי הוועדה המייעצת, שהיו חלק מדעת הרוב, לא נחשפו למלוא החומר הרלוונטי, משום שנעדרו את הסיווג הביטחוני הנדרש. לשיטתם, אין להלום מצב בו תתקבל החלטה כה משמעותית על ידי מי שלא נחשף למלוא המידע החיוני הנדרש, וכי לא ניתן להתגבר על קושי זה באמצעות התרשמותם של חברי הוועדה האחרים. זאת ועוד, משמעות הדבר היא כי דעות חברי הוועדה המייעצת אשר

נחשפו לכלל החומר הן שקולות (קרי, ממלא-מקום נציב שירות המדינה היוצא, בדעת הרוב; ויו"ר הוועדה, בדעת המיעוט). בנוסף לכך, העותרים טענו כי חוות דעת הוועדה המייעצת, ובפרט זו של חברי דעת הרוב, נעדרת הנמקה ראויה בשורה של טענות שהועלו בפניה בעניין פרשת אלמקייס ובעניינים נוספים. כפועל יוצא, נטען כי גם החלטת ראש הממשלה, הנשענת על המלצת רוב חברי הוועדה המייעצת, לוקה בחסר בהיבטים אלו. ראש הטיעון השני נוגע לחוסר הסבירות שבהחלטת ראש הממשלה למנות את האלוף גופמן לתפקיד. לשיטת העותרים, התנהלות האלוף גופמן סביב פרשת אלמקייס מלמדת על כשלים ערכיים ומוסריים עמוקים שדבקו בו. כן הוטעם בהקשר זה כי בשל רגישות התפקיד הנדון, מידת ההקפדה על טוהר מידתו של האדם שמבקשים למנותו היא מחמירה במיוחד. עוד נטען, כי החלטת ראש הממשלה לא נתנה משקל מספק למכלול השיקולים הרלוונטיים למינוי, ובכלל זה לפגמים שנפלו בעבודת הוועדה המייעצת (כפי שצוינו לעיל) ולחוות דעת המיעוט של יו"ר הוועדה, ביחס אליה מתעורר ספק שמא ראש הממשלה הספיק לעיין בה ובצרופותיה, בשל העיתוי בו חתם על כתב המינוי. לבסוף, העותרים בעתירת התנועה הוסיפו וטענו כי נפלו פגמים בטוהר המידות גם של ראש הממשלה, לאור התנהלותו באירועים אחרים, מהם התעלמה הוועדה המייעצת; וכי לאור טענתם כי האלוף גופמן נעדר ניסיון בעולמות המודיעין והמבצעים המיוחדים ואינו שולט כדבעי בשפה האנגלית – ניסיון וכישורים הנדרשים לביצוע התפקיד – מתעורר חשש כבד כי מינויו של האלוף גופמן נעשה משיקולים זרים הנובעים מקשריו האישיים עם ראש הממשלה.

29. היועצת המשפטית לממשלה (להלן: היועצת) בתגובתה המקדמית, סברה אף היא כי יש להתערב בהחלטתו של ראש הממשלה למנות את האלוף גופמן לראש המוסד, ולקבל את העתירות. היועצת גורסת כי נפלו פגמים מהותיים היורדים לשורש העניין, הן בהליך שקיימה הוועדה המייעצת והן בתשתית העובדתית עליה התבססה חוות דעת הרוב, וכפועל יוצא גם במסקנות שגובשו על בסיסה. בכל הנוגע לפגמים שנפלו בהליך שערכה הוועדה המייעצת, נטען כי חברי דעת הרוב חתמו על חוות דעתם בטרם נכתבה חוות דעת יו"ר הוועדה וממילא בטרם הספיקו לעיין בה; כי שניים מחברי דעת הרוב, הנעדרים סיווג מתאים, לא נחשפו לחומר סודי הרלוונטי ביותר להחלטת הוועדה המייעצת ולמחלוקת שנתגלעה בין חבריה; כי הוועדה המייעצת סירבה לבקשותיו של מר אלמקייס להופיע בפניה, אף שחוות הדעת מתייחסות בהרחבה לפרשה בעניינו ולגרסתו לאירועים, כפי שהיא עולה מראיונות בתקשורת; וכי רח"ט הפעלה, שהוא גורם משמעותי באחת מהסוגיות שנבחנו על ידי הוועדה המייעצת, לא זומן אף הוא להופיע בפני הוועדה. אשר לפגמים שנפלו בתשתית העובדתית עליה התבססה חוות דעת הרוב

ובמסקנות שגובשו על בסיסה, טוענת היועצת כי חוות דעת הרוב לוקה בחסר, בין משום שהיא נעדרת התייחסות לחלק מקביעותיו של יו"ר הוועדה, אשר אינן מתיישבות עם גרסתו של האלוף גופמן (ובפרט בנוגע לאי דיווחו בזמן אמת על הקשר של האוגדה עם מר אלמקייס, במענה לשאלות שנשאל בנושא), בין משום שביססה את מסקנותיה על חומרים חלקיים, ותוך שהיא נמנעת מלזמן גורמים רלוונטיים שיכולים לשפוך אור על הסוגיות השונות ולמצות את הבירור העובדתי הנדרש, בין משום שחלק ממסקנותיה לא נתמכו בחומרים שהונחו בפני הוועדה המייעצת, ובין משום שהיא חסרה התייחסות למכלול הדברים שנאמרו בפניה על ידי הגורמים השונים שהופיעו לפניה ואשר סותרים, ולמצער מעוררים שאלות ביחס לגרסתו של האלוף גופמן. לגופם של דברים, ועל פי ניתוחה את מכלול החומר שהונח בפני הוועדה המייעצת (לרבות מסמכים חסויים), היועצת סבורה כי בהתנהלות האלוף גופמן בפרשת אלמקייס נפלו פגמים של טוהר המידות, כפי שקבע יו"ר הוועדה בחוות דעת המיעוט, המחייבים את ביטול המינוי בהיותו חורג בצורה קיצונית ממתחם הסבירות. בהקשר זה מדגישה היועצת כי לעמדתה, חומרת האירועים הנוגעים לפרשת אלמקייס וחריגותם, לצד מהות התפקיד ומאפייניו הייחודיים של המוסד (אשר פועל ללא הסדרה חקיקתית ובפעילות חשאית שאינה נתונה לביקורת הציבור), כמו גם הצורך בשמירה על אמון הציבור במערכת השלטון, מחייבים בחינה מחמירה של טוהר המידות – בחינה אותה לא קיימה דעת הרוב.

30. בתגובתם המקדמית של ראש הממשלה והממשלה, להם ניתן על ידי היועצת היתר לייצוג נפרד, הללו טענו כי יש לדחות את העתירות (להלן, למען הנוחות, ומאחר שהממשלה היא משיבה פורמאלית בנסיבות העניין: ראש הממשלה). בפתח תגובתו, עומד ראש הממשלה על הביקורת השיפוטית המצומצמת במיוחד שיש להפעיל על החלטה של ראש הממשלה למנות את ראש המוסד. כך בכלל, בהינתן שרק ראש הממשלה חשוף למלוא השיקולים הביטחוניים והאסטרטגיים עליהם מבוססת החלטה זו, רק בידיו מופקדת האחריות על ביטחון המדינה ואזרחיה, ורק הוא אמון על גיבוש אסטרטגיה כוללת על בסיס תפיסותיו המדיניות – אשר מקנים לו, ולו בלבד, את היכולת לבחור את המועמד המתאים; וכך בפרט, במציאות הביטחונית בה אנו מצויים. לגופו של עניין, ראש הממשלה סבור כי לא נפל כל פגם בטוהר המידות של האלוף גופמן, ועל כן אין עילה לבטל את מינויו. בהקשר זה מדגיש ראש הממשלה כי להבדיל מאחריות מקצועית או פיקודית, ייחוס פגם בטוהר המידות מחייב מודעות אישית. לפיכך, שניים מהפגמים שמייחס יו"ר הוועדה לאלוף גופמן בשל היותו מפקד האוגדה (הפעלתו של קטין ואי יצירת קשר באופן ייזום עם גורמי החקירה לצורך עדכון על הקשר עם מר אלמקייס, לאחר היוודע דבר מעצרו) אינם יכולים לעמוד. בנוגע לפגם האחר (מסירת תשובה בלתי

מדויקת), נטען כי יש להבחין בין שקר מכוון או ניסיון הסתרה לבין מענה שניתן כלאחר יד בתשובה לשאלה כללית, כפי שהוא מניח שאירע במקרה דנן. עוד סבור ראש הממשלה כי יש ליתן משקל להתייחסות גורמי הצבא בזמן אמת, ובכלל זה מפקדו הישיר של האלוף גופמן, אשר ראו את האירוע "כאירוע קל שאפילו לא הצריך תיעוד בתיקו האישי". מכל מקום, נטען כי אף אם היה נמצא כי דבק באלוף גופמן פגם כאמור, ראש הממשלה אינו כבול למסקנות הוועדה המייעצת, שתפקידה הוא לייעץ בעניין מוגדר אחד, אלא היה עליו להעריך פגם זה, שהוא שיקול אחד בלבד מבין מכלול של שיקולים רלוונטיים, אל מול יתרונותיו של האלוף גופמן, ולקבל את ההחלטה הטובה ביותר לביטחון ישראל. לאמור, לשיטת ראש הממשלה, ברמה העקרונית, ניתן לסטות מהמלצות הוועדה המייעצת, ואף לקבל החלטה בדבר מינויו של מועמד אשר הוועדה סברה כי דבק בו פגם הנוגע לטוהר המידות. בהמשך לכך נטען כי העובדה שאין תמימות דעים בין חברי הוועדה המייעצת אינה גורעת מכשרות המינוי, שכן מעולם לא נדרשה תמימות דעים בוועדות מייעצות למיניהן, ואף מינויים בעבר הושלמו גם כאשר דעות חברי הוועדה המייעצת היו חלוקות. מכל מקום, נטען כי דרישה כאמור תעניק זכות וטו לכל אחד מחברי הוועדה המייעצת, ללא כל הצדקה. בכל מקרה, ראש הממשלה הדגיש כי לא התעלם מחוות דעת יו"ר הוועדה, אלא הוא בחן אותה, נפגש עם יו"ר הוועדה ועיין בכל החומר ששמדו לנגד עיניו, ולאחר מכן קיבל את ההחלטה אשר קיבל, בשים לב למארג השיקולים הרלוונטיים לעניין. לבסוף, דוחה ראש הממשלה את יתר טענות העותרים, ובכלל זה טענות הנוגעות להיעדר כשירותו המקצועית של האלוף גופמן, לטוהר המידות של ראש הממשלה ועוד.

31. האלוף גופמן דוחה גם הוא את טענות העותרים מטעמים דומים. האלוף גופמן מוסיף כי היקף ההתערבות השיפוטית במינויים מקצועיים של בכירים בשירות הציבורי, ובמערכות המופקדות על ביטחון המדינה ואכיפת החוק, הוא צר ומצומצם עוד יותר כאשר המינוי נבחן על ידי ועדה מקצועית, רמת דרג ובלתי-תלויה, כמו הוועדה המייעצת, ואושר על ידה (וזאת, בין אם בהחלטה פה אחד ובין אם בהחלטה ברוב דעות). לגוף העניין, טוען האלוף גופמן כי הליך מינויו נעשה כדין; כי לא נפל דופי בטוהר מידותיו; כי גרסתו לאירועים מושא פרשת אלמקייס היא עקבית ורצופת אמת; וכי הוא בעל הכישורים המקצועיים והניסיון הרלוונטי לתפקיד. האלוף גופמן מדגיש כי ההחלטה הקובעת היא של חברי דעת הרוב, וכן הוא דוחה את מסקנותיה של חוות דעת יו"ר הוועדה. האלוף גופמן סבור אף הוא כי מקיומה של אחריות פיקודית עקיפה, למעשים של הכפופים לו, לא ניתן ללמוד על פגם בטוהר המידות, שהוא פגם ערכי אישי. עוד מדגיש האלוף גופמן כי פרשת אלמקייס היא מקרה נקודתי בו התקבלה החלטה מבצעית

שגויה, עליה הוא נטל אחריות פיקודית מלאה ובגינה ננזף, אך אין היא מלמדת על פגם בטוהר המידות או על דפוס התנהגות שיטתי. לראייה, הרמטכ"ל, מפקדו הישיר של האלוף גופמן דאז וגורמי החקירה כולם לא ראו בפרשה כגורם המונע את המשך קידומו של האלוף גופמן בשרשרת הפיקוד הצבאית. כן מבהיר האלוף גופמן כי הוא לא ידע את זהותו של מר אלמקייס עד לפרסום הפרשה בתקשורת, וכי הוא לא שיקר בתחקיר שנערך בצה"ל. בנוסף, האלוף גופמן טוען כי טענות העותרים המופנות כלפי הליך עבודתה של הוועדה המייעצת מבקשות למעשה להתערב בשיקול דעתה הרחב של הוועדה לקבוע את סדרי עבודתה ודיוניה, ובכלל זה להחליט מי יופיע בפניה – ולכך אין להיעתר.

32. יצוין כי הוועדה המייעצת, על דעת רוב חבריה, הגישה אף היא תגובה מקדמית לעתירות, באמצעות ייצוג פרטי שנטלה לכאורה, מבלי שניתן לה היתר לכך. היועצת ביקשה כי נוציא מסמך זה מתיק בית המשפט. בהינתן שהתגובה המקדמית מטעם הוועדה המייעצת הוגשה לבקשת חברי דעת הרוב, הרי שעמדתה ברורה, ואיננו רואים צורך, בנסיבות האמורות, לפרט על אודותיה.

עוד יצוין, כי ביום 11.5.2026, לאחר שהוגשו התגובות המקדמיות לעתירות וערב מועד הדיון שנקבע לדיון בהן, הגישו פורום איילון לזכויות חברתיות וצמיחה שוויונית ועוה"ד משה שפירא ודניאל חקלאי בקשה להצטרף כידיד בית משפט ולהשמיע את עמדתם (להלן: המבקשים להצטרף ו-בקשת ההצטרפות, בהתאמה). זאת, לאחר שנדחתה בקשתם לצרף לעתירות דנן גם את העתירה שהגישו ביום 7.5.2026, והתייחסה אף היא למינויו של האלוף גופמן לראש המוסד (בג"ץ 18828-05-26). לאחר שעיינו בבקשה, עוד באותו היום, יום 11.5.2026, קבענו כי אין מקום להורות על צירוף המבקשים להצטרף, אך קבענו כי בקשת ההצטרפות תצורף לתיק בית המשפט ותונח לפנינו. ביום 18.5.2026 הגישו המבקשים להצטרף בקשה לעיון חוזר בהחלטתנו מיום 11.5.2026 לצורך צירופם להליך, ועל כך חזרו גם בבקשתם מיום 28.5.2026. בעיקרו של דבר, לטענת המבקשים להצטרף, יש באמתחתם טענות מהותיות וכבודות משקל שלא בא זכרון בעתירת אלמקייס ובעתירת התנועה, ואשר יש חשיבות רבה לבררן. לאחר עיון בבקשת ההצטרפות ובבקשות לעיון חוזר, לא סברנו כי יש מקום לשנות מהחלטתנו. כך, בתמצית, משום שחלק לא מבוטל מטענות המבקשים להצטרף, כפי שיבואר להלן, זכה להתייחסות ומענה; ואילו חלקן האחר של הטענות משולל יסוד, ולמצער נעדר בסיס תומך (וזאת, אף מבלי להידרש לשאלת מיצוי ההליכים של חלק מהטענות, אשר לא הייתה כל מניעה להתחיל בבירורן, בטרם קיבלה הוועדה המייעצת את החלטתה, כגון טענת ניגוד עניינים של מי מחברי הוועדה או פגם במינוי בשל העיתוי הפוליטי).

השתלשלות העניינים בעתירות

33. לאחר שהוגשו העתירות, ובמענה לטענה כי שניים מחברי הוועדה המייעצת לא נחשפו למלוא החומר הרלוונטי, הורה ראש הממשלה על העברת המסמכים החסויים שהונחו בפני הוועדה המייעצת לעיונם של שני חברי הוועדה המייעצת, ובהמשך אף התיר את פרסום חוות דעת המיעוט המלאה של יו"ר הוועדה. בעקבות זאת, ביום 27.4.2026 הגישו שלושת חברי דעת הרוב התייחסות נוספת, בה הגיבו בצורה מפורטת יותר לחוות דעת המיעוט, תוך שחזרו על עמדתם לפיה אין כל בסיס, עובדתי או נורמטיבי, לייחס לאלוף גופמן פגם בטוהר המידות. את התייחסותם חתמו במסקנה "כי לא זו בלבד שנותרנו איתנים בדעתנו שלא נפל דופי בטוהר מידותיו של רמס"ד אלוף רומן גופמן, אלא שדעתנו אף התחזקה באופן משמעותי ומהותי לאור הדברים הנוספים שלמדנו מהחומרים האלה" (להלן: התייחסות חברי דעת הרוב לחומרים המסווגים).

יוער, כי בתגובות המקדמיות מטעם ראש הממשלה והאלוף גופמן, אשר הוגשו לאחר התייחסות משלימה זו, הללו טענו כי בכך נרפא הפגם עליו הצביעו העותרים בעניין זה. היועצת, מנגד, סברה כי החלטת חברי דעת הרוב להותיר את החלטתם הקודמת בעינה לא נומקה דיה.

34. ביום 12.5.2026 התקיים דיון ממושך בעתירות, בו נשמעו טענות הצדדים באריכות. בסוף הדיון הורינו, בהתאם להסכמות הצדדים, כי רח"ט הפעלה יגיש תצהיר מטעמו, אשר יכלול התייחסות לבדיקה שערך מול האלוף גופמן בנוגע לפרשת אלמקייס. עוד הוסכם כי כלל החומרים שהונחו בפני הוועדה המייעצת וכן הפרוטוקולים המלאים של דיוניה יוגשו לעיון בית המשפט. כן הותר למר אלמקייס להגיש חומרי חקירה שקיבל בקשר להליך הפלילי שהתנהל בעניינו.

35. ביום 18.5.2026 הועבר תצהירו של רח"ט הפעלה, ובהמשך לכך, וכן לדיון שנערך ביום 12.5.2026, סברנו כי עבודת הוועדה המייעצת לקתה בחסר, ובכלל זה לא הועמדו בפניה מסמכים רלוונטיים מזמן אמת ולא נשמעו עדויות ישירות של גורמים שהיו מעורבים באירועים. לפיכך, המלצנו לוועדה המייעצת לבחון את האפשרות להשלים את הליך הבדיקה שערכה, בין השאר באמצעות זימונם של מר אלמקייס ורח"ט הפעלה להופיע בפניה, ולאחר מכן להגיש חוות דעת עדכנית ומנומקת.

36. ביום 21.5.2026 הודיעה הוועדה המייעצת כי היא תפעל על פי המלצותינו, ובו ביום היא התכנסה פעם נוספת (ההליך הנוסף שקיימה יכונה להלן: שלב ההשלמות). בפני הוועדה הופיעו מר אלמקייס, רח"ט הפעלה, רס"ן צור (באמצעות היוועדות חזותית) והאלוף גופמן. כמו כן, לוועדה המייעצת הוגשו חומרים נוספים, ביניהם תצהירו של רח"ט הפעלה, שהוגש לבית משפט זה ביום 18.5.2026; חוות דעת של היועצת שנמסרה בשעתו לעיונו של יו"ר הוועדה; תרשומות מהחקירות שנערכו בעניין פרשת אלמקייס (להלן: תרשומות חקירות שב"כ); וקובץ בן 511 עמודים של הודעות וואטסאפ (WhatsApp) בין מר אלמקייס לרס"ן צור, שנמסרו לוועדה ממר אלמקייס (להלן: ההתכתבויות בין רס"ן צור למר אלמקייס. יצוין כי קובץ ההתכתבויות שהוגש לעיונו מתחיל מעמוד 228). ביום 24.5.2026 התכנסו חברי הוועדה המייעצת לפגישה נוספת, במהלכה הביע כל אחד מחבריה את עמדתו העדכנית בטרם כתיבת חוות הדעת המשלימה.

חוות הדעת המשלימה של הוועדה המייעצת

37. ביום 26.5.2026 נמסרה חוות הדעת המשלימה של הוועדה המייעצת, אשר במסגרתה עמדות חבריה נותרו כשהיו. בעיקרו של דבר, חברי דעת הרוב מצאו כי החומרים הנוספים שנמסרו לידיהם, וכך השיחות שקיימו, חיזקו "באופן מהותי ומשמעותי את קביעתם הקודמת שלא נפל דופי בטוהרי מידותיו של האלוף רומן גופמן". יו"ר הוועדה מנגד, ציין כי לא מצא בשלב זה לשנות מעמדתו, ולשיטתו יש לקיים בירור עובדתי נוסף על מנת להכריע בסוגיית טוהר מידותיו של האלוף גופמן באופן סופי.

38. בתמצית, חברי דעת הרוב התמקדו בשתי סוגיות: הסוגיה האחת, קיומו של קשר בין האלוף גופמן לבין מר אלמקייס. בעניין זה התרשמו חברי דעת הרוב, כי אף לפי עדותו של מר אלמקייס, לא היה לו מעולם קשר ישיר עם האלוף גופמן (להבדיל מקשר עם רס"ן צור), וכי אין בחומר שהונח בפני הוועדה כדי להצביע על כך שהאלוף גופמן היה מודע לזהותו של מר אלמקייס בטרם פרסום הפרשה בתקשורת; הסוגיה השנייה היא האם בשיחת הבדיקה (דהיינו, שיחתו של האלוף גופמן עם רח"ט הפעלה מיום 15.5.2022), האלוף גופמן דיבר אמת. חברי דעת הרוב סברו כי יש להבין את השיחה שנערכה בין האלוף גופמן לבין רח"ט הפעלה על רקע ההקשר בו התבצעה. להבנתם, מטרת השיחה בין השניים הייתה לאתר דלף מידע של חומרים מסווגים מצה"ל, ומכאן שתשובתו השלילית של האלוף גופמן לשאלות רח"ט הפעלה היא אמת צרופה, שהרי האלוף גופמן היה משוכנע שלא הועבר חומר מסווג מהאוגדה, משלא אישר העברה כזו.

עוד ציינו חברי דעת הרוב כי תשובותיו של האלוף גופמן התבררו כאמת גם בדיעבד, עת נמצא על ידם כי לא הועבר מרס"ן צור כל חומר מסווג לידי מר אלמקייס. בהקשר זה, חברי דעת הרוב הסתמכו על ההתכתבויות בין רס"ן צור למר אלמקייס, מהם התרשמו כי רס"ן צור הקפיד הקפדה יתרה על ענייני ביטחון מידע וכל שהועבר שם למר אלמקייס מצידו היו חומרים ממקורות גלויים. בנוסף, הדגישו חברי דעת הרוב, כי האלוף גופמן אף ביקש מרס"ט הפעלה לקיים בירור בעניין עם גורמי האוגדה הרלוונטיים על מנת לדייק את תשובותיו, דבר הממחיש את טוהר מידותיו.

39. לעמדתו העדכנית של יו"ר הוועדה, השאלה המרכזית שהתעוררה בשלב הנוכחי, הרלוונטית לטוהר מידותיו של האלוף גופמן, היא טיב הידיעות שהועברו מגורמי האוגדה למר אלמקייס. באופן ספציפי, יו"ר הוועדה סבר כי ככל שגורמי האוגדה העבירו למר אלמקייס גם ידיעות סודיות, אזי יש בדבר כדי לפגום בטוהר מידותיו של האלוף גופמן. ברם, לעמדת יו"ר הוועדה, לחברי הוועדה אין את הידע והכישורים לקבוע מהו מידע מסווג, וגם מר אלמקייס עצמו (שאומנם העיד כי הועברו לידי מסמכים מסווגים), לא יכול לעשות כן. משכך, יו"ר הוועדה סבור שכדי לקבוע אם הועברו ידיעות סודיות אם לאו, אין די בעיון בהתכתבויות, ולכן מן הראוי "שגורם צבאי יבחן תחת הכוונה ופיקוח על ידי הוועדה את התכתובות בוואטסאפ לעניין הבחנה בין בלתי מסווגות למסווגות" (ההדגשה במקור). על רקע האמור, סבר יו"ר הוועדה כי נדרשות בחינה ובדיקה נוספות על מנת להכריע באופן סופי בשאלת טוהר מידותיו של האלוף גופמן.

תמצית התייחסויות הצדדים לחוות הדעת המשלימה

40. העותרים (בהתייחסויותיהם הנפרדות, אשר יוצגו גם כאן במאוחד) טוענים כי הפגמים שנפלו בהליך המינוי של האלוף גופמן נותרו בעינם, ואף התחזקו בחלקם; כי נותרו סוגיות מהותיות שטרם לובנו כדבעי; וכי מסקנות חברי דעת הרוב שגויות, ואינן עולות בקנה אחד עם חומר הראיות שבאמתחת העותרים. נטען, כי חוות דעת הרוב מתעלמת מראיות משמעותיות שהוצגו בפני הוועדה, וכי עולות ממנה סתירות רבות. אשר לשיחת הבדיקה שנערכה, הודגש כי בניגוד לקביעת חברי דעת הרוב, האלוף גופמן לא אמר אמת לרס"ט הפעלה, משום שעיקר הבדיקה לא עסק בשאלה האם האלוף גופמן ידע את זהותו של מר אלמקייס או אם הכיר קיומו של דלף מידע מגורמים באוגדה, אלא האם האוגדה יצרה קשר עם מפעילים של ערוץ טלגרם בתחום האקטואליה הביטחונית, ובפרט "עולם החדשות", לצורך העברת מסרים – קשר אותו הכחיש האלוף גופמן. מכל מקום, אף אם תכלית שיחת הבדיקה הייתה לבחון דליפת מידע מסווג, עדיין, תשובותיו

של האלוף גופמן מעוררות קושי, ולמצער היה עליו לציין כי קיימת הפעלה על ידי האוגדה (גם אם הוא משוכנע שלא הועברו במסגרתה חומרים מסווגים). יתרה מכך, על פי עדותו של מר אלמקייס, במהלך פגישה שהתקיימה בחודש מרץ 2025 בין מר אלמקייס לבין רס"ן צור וגורמים נוספים, הובא לידיעתו של מר אלמקייס כי עוד לפני הפעלתו, הראה רס"ן צור לאלוף גופמן את ערוץ הטלגרם של מר אלמקייס; וכי ימים ספורים לאחר מעצרו של מר אלמקייס דיווח על כך רס"ן צור לאלוף גופמן – עובדות מהן התעלמו חברי דעת הרוב. משכך, כאשר הכחיש האלוף גופמן כל מודעות לערוץ הטלגרם של מר אלמקייס, וכאשר העיד בפני הוועדה כי לא ידע על דבר מעצרו של מר אלמקייס אלא לאחר זמן רב, הרי שהוא לא אמר אמת. עוד נטען כי בניגוד לקביעת חברי דעת הרוב לפיה לא הועבר למר אלמקייס כל מידע מסווג, החומר הראיתי שהונח בפני הוועדה מלמד כי בהחלט ייתכן שהועברו למר אלמקייס גם ידיעות סודיות, ועל כן יש מקום לערוך בירור נוסף כפי שהוצע בעמדת יו"ר הוועדה.

הערה: זמן קצר לפני שהגיש את התייחסותו לחוות הדעת המשלימה, הגיש מר אלמקייס בקשה להתיר לו לעיין בפרוטוקולים המלאים של השיחות עם הגורמים השונים שהופיעו בפני הוועדה המייעצת, וזאת מאחר שראש הממשלה התיר לאלוף גופמן לעיין בהן. בנסיבות העניין איני סבור כי יש מקום להיענות לבקשה, וזאת כבר בשל המועד שבו הוגשה – למעלה משבועיים לאחר הדיון בעל-פה שהתקיים בעתירות (ראו החלטתנו מיום 27.5.2026), ובהתחשב בלוח הזמנים הדחוק; נוכח התנגדות ראש הממשלה בתגובתו לבקשה; ובשים לב לכך שהיועצת, שהצטרפה לעמדת העותרים, עיינה בפרוטוקולים המלאים והתייחסה אליהם בהרחבה בתגובותיה.

41. בהתייחסותה, טוענת היועצת כי חוות הדעת המשלימה של חברי דעת הרוב עודנה מעוררת קושי ניכר. לשיטתה, חברי דעת הרוב התעלמו מחלק מהעדויות שנשמעו בפני הוועדה, וממסמכים מזמן אמת שהוצגו בפניהם, להם יש לתת משקל משמעותי, וכי בחוות דעתם נפלו אי דיוקים. נטען כי החומרים החדשים שהונחו בפני הוועדה, ובפרט זיכרון הדברים והודעתו של רח"ט הפעלה בוועדה, מחלישים את דעת חברי הרוב, ומחזקים את חוות דעת המיעוט לפיה האלוף גופמן לא השיב תשובות מדויקות לרח"ט הפעלה, וכי גם לאחר מעצרו של אלמקייס הוא נמנע מלעדכן ולדייק את התשובות שמסר בשעתו. היועצת סבורה כי ניתוח חומר הראיות מלמד כי האלוף גופמן היה מודע לפעילות האוגדה מול ערוץ הטלגרם של מר אלמקייס, ולמצער מול ערוץ טלגרם כלשהו, וחרף זאת, הוא נמנע במודע מלמסור מידע חיוני זה לאחר שנודע לו על החקירה הביטחונית והפלילית. לעניין זה, טוענת היועצת כי התמקדות חוות דעת הרוב בשאלה

אם הועברו חומרים גלויים או סודיים איננה רלוונטית, שהרי האלוף גופמן נשאל על קשר של האוגדה לערוצי טלגרם, ועל קשר כזה הוא בהחלט ידע. בנוסף, כאשר נשאל בשיחת הבדיקה מי הגורם באוגדה שעשוי לדעת על קשר עם ערוץ טלגרם כאמור, הוא לא הפנה לגורם שאכן היה בקשר עם ערוץ הטלגרם הרלוונטי (רס"ן צור או גורם אחר שהכיר את פעולותיו). לא זו אף זו, לעמדת היועצת, הייתה לאלוף גופמן הזדמנות נוספת להיחלץ לעזרתו של מר אלמקייס, שכן כעולה מהודעתו השנייה של רס"ן צור בפני הוועדה (ממנה, לטענת היועצת, התעלמה חוות דעת הרוב), לאחר מעצרו של מר אלמקייס, המעצר הובא לידיעת האלוף גופמן, ולמרות זאת הוא בחר שלא לעשות דבר. כל זאת, בניגוד להתנהלותו לאחר חקירתו של רס"ן צור במחב"ם, אז בחר על אתר לעדכן את גורמי החקירה בכך שהוא אישר את הפעלתו של מר אלמקייס, ותוך שביקש כי רס"ן צור לא יפגע. לשיטת היועצת, בהתנהלות המתוארת, הכשיל האלוף גופמן את גורמי החקירה ופגע בחקר האמת ובזכויותיו של מר אלמקייס כחשוד – ובכך הוכתם טוהר מידותיו של האלוף גופמן.

42. ראש הממשלה בהתייחסותו, טוען כי תצהירו של רח"ט הפעלה ועדותו בפני הוועדה לא מותירים כל מקום לספק שמא נפל דופי בהתנהלות האלוף גופמן בשיחת הבדיקה שנערכה לו, ולכן אין כל פגם בטוהר מידותיו. עוד נטען כי אף עמדתו של יו"ר הוועדה תומכת במסקנה זו, שכן המחלוקת שנותרה בינו לבין חברי דעת הרוב היא מצומצמת למדי, ועוסקת אך בשאלה אם הידיעות שהועברו למר אלמקייס היו סודיות אם לאו. בין כך ובין אחרת, ראש הממשלה סבור כי לשאלה זו אין כל נפקות ביחס לטוהר מידותיו של האלוף גופמן, כפי שנקבע על ידי חברי דעת הרוב, שהרי אפילו התרחש הדבר, האלוף גופמן "לא אישר זאת, [ו]לא ידע על כך". אשר להצעה שהועלתה על ידי יו"ר הוועדה, לערוך בירור נוסף, נטען כי אין כל מקום להיזקק לה, בין היתר, משום שכלל לא הובהר על ידי יו"ר הוועדה מה הקשר בין היותן של הידיעות שהועברו למר אלמקייס סודיות לבין טוהר מידותיו של האלוף גופמן, וממילא הוועדה אינה מוסמכת לערוך בחינה מחודשת או לאצול את סמכותה לאחרים, כפי שהוצע. קיצורם של דברים, לעמדת ראש הממשלה, הבירור המשלים שנערך, אך חיזק את המסקנה כי דין העתירות להידחות.

43. האלוף גופמן גרס אף הוא כי לאחר ההשלמות שערכה הוועדה המייעצת לא נותרו סימני שאלה שיש בהם כדי לערער את טוהר מידותיו. בתוך כך, הובהר כי הסוגיה שהייתה במחלוקת ובגינה התבקש בירור משלים בפני הוועדה המייעצת, הייתה סביב התנהלות האלוף גופמן בשיחת הבדיקה שקיים עם רח"ט הפעלה. משמחלוקת זו לא

מתעוררת מחוות הדעת המשלימות של דעת הרוב ודעת המיעוט, הרי שבכך באה היא על פתרונה. כן מדגיש האלוף גופמן בהקשר זה כי המחלוקת היחידה שנותרה בשלב ההשלמות נוגעת לטיב החומרים שהועברו על ידי רס"ן צור למר אלמקייס, ברם אין בעניין זה כדי להשליך על טוהר מידותיו. בנוסף, טוען האלוף גופמן כי אין כל הצדקה להורות על המשך בירור, לא כל שכן על ידי גורם חיצוני לוועדה.

דיון והכרעה

44. לאחר ששמעתי את טענות הצדדים ועיינתי בכתובים ובחומרים הרבים שהועברו לוועדה המייעצת והוגשו לעיוננו, הגעתי למסקנה כי למרות פגמים שונים שנפלו בעבודת הוועדה, ניתן לקבוע על בסיס החומר שלפנינו כי לא נפל דופי בטוהר מידותיו של האלוף גופמן בקשר לפרשת אלמקייס, ובהתאם אין בנמצא עילה לביטול החלטתו של ראש הממשלה למנותו לתפקיד ראש המוסד. על כן, סבורני כי דין העתירות להידחות, וכך אציע לחברתי ולחברי כי נעשה.

אפתח בהצגת התשתית הנורמטיבית הדרושה לענייננו. במסגרת זו אסקור את הכללים החלים על עבודתה של הוועדה המייעצת, את הדין הנוגע לביקורת שיפוטית על מינוי בכירים בגופים ביטחוניים, ואת ההיבטים המיוחדים הקשורים במינויו של ראש המוסד, בשונה מתפקידים אחרים. לאחר מכן, אמקד את מבטי בסוגיה העומדת להכרעתנו – מינויו של האלוף גופמן בעקבות המלצתה (על פי דעת רוב חבריה) של הוועדה המייעצת. כפי שיפורט להלן, ההכרעה בהליך היא במידה רבה הכרעה בין שני נרטיבים סותרים באשר להתנהלותו של האלוף גופמן בפרשת אלמקייס – האחד, המגולל סיפור של שקר והפקרה מצידו (והוא העומד ביסוד העתירות); והשני, המתאר התנהלות שאומנם אינה חפה מכשלים, אך אינה מגלה פגם ערכי (והוא העומד ביסוד עמדות האלוף גופמן וראש הממשלה).

תשתית משפטית עקרונית: הוועדה המייעצת ותפקידיה

45. ההחלטה למנות את האלוף גופמן לתפקיד ראש המוסד התקבלה בעקבות המלצתה של הוועדה המייעצת למינויים לתפקידים בכירים. ועדה זו הוקמה, לראשונה, בשנת 1997, בהרכב שונה במעט מזה הנוהג כיום (ראו: החלטת 2225 של הממשלה ה-27 "ועדה מייעצת לענין מינויים לתפקידים בכירים בשירות המדינה הנדונים בממשלה" (20.6.1997)), ומאז שנת 1999 היא פועלת במתווה דומה, המעוגן כיום בהחלטה 3839

(לפירוט באשר להחלטות הממשלה הקודמות, ראו: אסף שפירא "סמכויות הוועדה למינוי בכירים בשירות הציבורי" 2 (המכון הישראלי לדמוקרטיה, סקירה, 2018) (להלן: שפירא). כן ראו: בג"ץ 911/21 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' ממשלת ישראל, פסקה 11 (12.12.2021) (להלן: עניין מינוי שבתאי)). בראש הוועדה עומד שופט בדימוס של בית המשפט העליון, ולצידו מכהן בוועדה, מתוקף תפקידו, נציב שירות המדינה. בנוסף חברים בוועדה שני נציגי ציבור (עובר לשנת 2018 – כיהן נציג ציבור אחד. ראו סעיף ג' להחלטה 3839). לפי החלטה 3839, ממונים נציגי הציבור לוועדה על ידי הממשלה, בהתייעצות עם היועץ המשפטי לממשלה. נציגי הציבור ויו"ר הוועדה מתמנים לתקופת כהונה אחת, של 8 שנים, ללא אפשרות הארכה (שם).

46. תפקידה של הוועדה המייעצת הוא לבחון את המינויים לשבעה תפקידים, מהבכירים ביותר בשירות הציבורי: ראשי ארגוני הביטחון (צה"ל, משטרה, שב"כ, מוסד ושב"ס), נגיד בנק ישראל והמשנה לו (משרות אלה יכוונו: שבעת התפקידים הבכירים. ראו: סעיף א' להחלטה 3839). הבדיקה שעורכת הוועדה ממוקדת בבחינת התאמתו הערכית של המועמד לתפקיד, ובלשונה של החלטה 3839: "הוועדה תחווה דעתה בנוגע לטוהר המידות במינוי על מנת להבטיח כי לא ייעשו מינויים לא ראויים, בין היתר מסיבות כגון זיקה אישית, זיקה עסקית או זיקה פוליטית לשר משרי הממשלה" (שם, בסעיף ב'). התפיסה העומדת ביסוד התפקיד שהוטל על הוועדה היא כי במדינת ישראל גם אדם הכשיר מקצועית, מבחינת כישוריו וניסיונו, לעמוד בראש אחת מהמערכות הציבוריות המרכזיות, אינו יכול להתמנות לתפקיד אם דבק בו כשל ערכי מהותי (השוו: בג"ץ 4668/01 שריד נ' ראש-הממשלה, פ"ד נו(2) 265, 280, 284 (2001) (להלן: עניין מינוי יתום). ולהרחבה, ראו: בג"ץ 37830-08-24 מכון לואיס ברנדייס לחברה, לכלכלה ולדמוקרטיה נ' ממשלת ישראל, פסקאות 8 ו-33 לפסק דינו של הנשיא יצחק עמית (12.5.2025) (עתירה לדיון נוסף התקבלה במסגרת דנג"ץ 70105-05-25); שפירא, בעמ' 6-5).

47. הוועדה המייעצת פועלת, איפוא, בגבולות מצומצמים יחסית: היא עוסקת ברשימה סגורה של נושאי משרה בארגונים הביטחוניים המרכזיים ובבנק ישראל; היא אינה מאתרת מועמדים לתפקיד המדובר; והיא גם לא בוחנת, במובן הרחב, את התאמתם של המועמדים לכהונה בתפקיד, אלא רק את "טוהר המידות במינוי", הן של הממנה והן של המתמנה (השוו: בג"ץ 2699/11 התנועה למען איכות השלטון נ' ממשלת ישראל, פסקה 6 (17.5.2011)). ודוק, תפקיד הוועדה הוא אומנם מתוחם – אך הוא קריטי. המשרות, שאת הנבחרים להן היא בוחנת, הן מהמשרות הבכירות ביותר בשירות הציבורי,

ובמשרות אלה להקפדה על טוהר המידות יש חשיבות קרדינלית. המתח בפעילות הוועדה נובע מכך שמצד אחד, ראוי כי את הארגונים הביטחוניים המרכזיים יובילו מי שראש הממשלה ושריה מצאו כמתאימים ביותר לתפקיד; אך מצד שני, חיוני כי לעומדים בראש הארגונים הביטחוניים הללו תהיה עמדה עצמאית מול הדרג הנבחר, נוכח הסכנה הגלומה ברתמת ארגוני הביטחון המרכזיים (או את בנק ישראל) לטובת אינטרסים קצרי-טווח של ממשלה כזו או אחרת. לכך יש להוסיף, כי ארגונים אלה מתאפיינים בעובדה שהביקורת השיפוטית על פעילותם היא מוגבלת מטיבה, ומשכך קיומם של איזונים ובלמים בתוך הארגונים עצמם היא חיונית על מנת למנוע פוליטיזציה של הפונקציות הרגישות ביותר של הרשות המבצעת, ובהן אכיפת החוק, שימוש בכוח והתווית מדיניות מאקרו-כלכלית. לאמור: גופים שיש להם ארנק או חרב. אם כן, יש צורך להבטיח כי ראשי הארגונים הללו יהיו בעלי שיעור קומה ערכי-מוסרי ומצפן פנימי שימנע מהם לסטות מהשורה. זוהי משימתה של הוועדה המייעצת.

48. שיקולים אלה עומדים ביסוד הפרשנות שהוענקה בפסיקה לתפקידה של הוועדה המייעצת. בפסיקה הובהר כי המנדט של הוועדה הוא "לבדוק את המינוי המוצע מבחינת טוהר המידות במובנו הרחב של מושג זה, הן מבחינת האדם המוצע לתפקיד, הן מבחינת הגורם הממנה, והן מכל היבט אפשרי אחר שעשויה להיות לו נגיעה לשאלת טוהר המידות הכרוך במינוי" (בג"ץ 1570/07 עמותת "אומץ" נ' השר לביטחון פנים, פסקה 3 (25.2.2007)). כן ראו: בג"ץ 61641-08-24 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' ממשלת ישראל, פסקה 10 (1.12.2024) (להלן: עניין מינוי לוי)). בחינה זו היא בחינה ערכית במהותה, והיא נועדה להבטיח שמי שיתמנה למשרות רמות דרג בשירות הציבורי יהיה ראוי לכך, לא רק מההיבט המקצועי:

חוסנו וכוחו של השירות הציבורי תלויים ברמתם האישית והמקצועית של עובדיו. רמה זו בנויה על שני נדבכים עיקריים: הכושר המקצועי לעמוד במשימות התפקיד, והרמה המוסרית-ערכית שנועדה להבטיח הגנה ראויה על נורמות וערכים הנדרשים בשירות הציבורי. הכוח והחוסן של השירות הציבורי מותנים בגורם האנושי והמקצועי המאייש את השירות הציבורי, ובמיוחד באנשים הנבחרים לעמדות ההנהגה של שירות זה. הליך מינוי תקין שיבטיח את כשירויות המועמד הוא תנאי חיוני בשמירת רמתו של השירות הציבורי והוא מנשמת אפו. בלעדיו, מעמדו ויכולתו לשאת באחריות המוטלת עליו לא יובטחו.

(בג"ץ 5657/09 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' ממשלת ישראל, פסקה 67 (24.11.2009) (להלן: עניין מינוי ג'רבי)). כן ראו: בג"ץ 8948/22 שיינפלד נ' הכנסת,

פסקה 2 לחוות דעתה של השופטת יעל וילנר
 ((18.1.2023)).

עוד הובהר, כי מינוי של מי שהוטל בו דופי ערכי-מוסרי לראשות ארגון ציבורי משפיע על דמותו של אותו ארגון ועל דמות השירות הציבורי כולו בעיני הציבור. מינוי כזה עשוי להקריין באופן שלילי על התרבות הארגונית בגוף שאותו אדם מתמנה לראשותו, והוא מעודד את התפיסה כי "המטרה מקדשת את האמצעים", ואולי אף "איש הישר בעיניו יעשה", בקרב מי ששואפים להתמנות למשרות בכירות (להרחבה, ראו: עניין מינוי יתום, בעמ' 284-285; בג"ץ 4648/08 לביא נ' ראש הממשלה, פסקה 26 (12.10.2008) (להלן: עניין לביא)).

49. יתרה מזאת, ישנה זיקה הדוקה בין טוהר המידות של המכהנים בשבעת התפקידים הבכירים ובין השמירה על גופי השירות הציבורי בישראל: "טוהר השירות והשורות עומד בבסיס השירות הציבורי ובבסיס המבנה החברתי שלנו" (בג"ץ 6163/92 אייזנברג נ' שר הבינוי והשיכון, פ"ד מז(2) 266, 229 (להלן: עניין מינוי גנוסר); בג"ץ 8815/05 לנדשטיין נ' שפיגלר, פסקה 8 (2005); יצחק זמיר "מינויים פוליטיים" משפטים כ 19, 24-25 (1990)). דבריו של ממלא-מקום הנשיא יצחק עמית באשר ליסודות עליהם פועלת המשטרה יפים גם ליתר הארגונים הביטחוניים שהוועדה עוסקת במינוי ראשיהם: "על שלושה דברים המשטרה עומדת – על המקצועיות, על העצמאות ועל הממלכתיות. הממלכתיות מתבטאת, בין היתר, בכך שהפעלת סמכויות המשטרה תיעשה על בסיס מקצועי, באופן שוויוני וללא משוא פנים" (בג"ץ 8987/22 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' הכנסת, פסקה 17 (2.1.2025) (להלן: עניין התיקון לפקודת המשטרה)). ממלכתיות זו מבטיחה כי פעילותם של הארגונים תכוון לשמור על האינטרסים הלאומיים של המדינה, מבלי לסטות מן השורה על מנת להיטיב עם גורם פוליטי מסוים או עם תתי-קבוצות בחברה. היא מבטיחה כי ארגונים אלה יהיו המשטרה, הצבא, השירות או המוסד של המדינה והציבור ולא משטרה, צבא, שירות או מוסד של הממשלה (אשר למשטרה, ראו: עניין התיקון לפקודת המשטרה, בפסקה 114 לפסק דינו של ממלא-מקום הנשיא (בדימ') עוזי פוגלמן ובפסקה 4 לחוות דעתו. אשר לצבא, ראו: סעיף 1 לחוק-יסוד: הצבא). זאת ועוד, בהיעדר הסדרה חוקית, כלל יסוד זה (שאין חולק עליו) אינו מעוגן בחוק החרות באשר למוסד, והדבר מחייב הקפדה יתרה על שמירת טוהר המידות של העומד בראשו.

נדבך נוסף בתפיסת הממלכתיות הוא כפיפותם של ארגוני הביטחון למרות הממשלה (דבר שאינו חל ביחס לבנק ישראל, הנהנה ממעמד עצמאי, ואשר העומדים בראשו – הנגיד והמשנה – מתמנים גם הם לאחר המלצת הוועדה). כך קובעים במפורש

החוקים השונים המסדירים את פעילות גופי ביטחון אלה (ראו: סעיף 2 לחוק-יסוד: הצבא, סעיף 8 ב לפקודת המשטרה [נוסח חדש], התשל"א-1971 (להלן: פקודת המשטרה)), וכך יאה במשטר דמוקרטי שבו ההצדקה להפעלת כוח נובעת מכפיפותו של הדרג המבצע לנבחרי הציבור (עניין התיקון לפקודת המשטרה, בפסקאות 132-137 לפסק דינו של ממלא-מקום הנשיא פוגלמן ובפסקה 3 לחוות דעתי). ניתן לסבור שהדרישה לכפיפות לממשלה לצד הדרישה לעצמאות ממנה הן בבחינת תרתי דסתרי, אך בפועל זוהי המציאות שבה פעלו ופועלים ארגוני הביטחון של ישראל. הנטל של יישוב דרישות מנוגדות אלה מוטל על כלל המשרתות והמשרתים בארגוני הביטחון, אך הוא נופל – בראש ובראשונה – על כתפיהם של העומדים בראש אותם ארגונים (ראו: עניין מינוי שבתאי, בפסקאות 17-18; עניין התיקון לפקודת המשטרה, בפסקאות 163-171 לפסק דינו של ממלא מקום הנשיא פוגלמן; בג"ץ 54321-03-25 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' ממשלת ישראל, פסקה 38 לפסק דינו של הנשיא עמית (21.5.2025) (להלן: עניין פיטורי בר)). האיזון המתמיד בין העצמאות מהדרג הנבחר לכפיפות לו הוא, אם כן, אחת מהמשימות החשובות והעדינות ביותר שעל ראשי הארגונים הביטחוניים למלא. לפיכך, בעת מינוי לתפקיד ראש אחד מהארגונים הללו נדרש הגורם הממנה לבחון בשבע עיניים לא רק את כשירותו של המועמד לבצע את המשימות המקצועיות המורכבות והחיוניות הכרוכות בתפקיד שיוטל עליו, אלא גם את מידת כשירותו של המועמד לשמור על ממלכתיות הארגון. בחינה זו נעשית, בראש ובראשונה, באמצעות עמידה על טוהר המידות של המועמד – עניין אשר על בחינתו מופקדת, כמובהר, הוועדה המייעצת.

50. נעבור לבחון מהו אותו "טוהר המידות במובנו הרחב", שעל הוועדה המייעצת לבדוק. בפסיקה הובהר כי מונח זה הוא מונח עמום, בעל רקמה פתוחה. כך, מצד אחד, ברור כי הוא אינו מתמצה אך בבדיקת קיומם של פגמים פליליים בעברו של המועמד, ואף אינו מוגבל לפגמים שעשויים היו להוביל לחקירה פלילית ולהעמדה לדין (עניין מינוי גנוסר, בעמ' 263; עניין לביא, בפסקה 14). מצד שני, אין מקום לפרש את המונח "טוהר המידות במובנו הרחב" כמתפרס על כל מקרה שבו לא פעל המועמד כשורה. האמת מצויה, כדרכה, באמצע: תפקידה של הוועדה הוא לבדוק אם נפל דופי בהתנהלות המועמד באופן שלא מעיד רק על כשירותו המקצועית, אלא גם מכתים את דמותו הערכית באורח משמעותי. כפי שהובהר בעבר: "המבחן המרכזי בהקשר זה הוא האם הפגם הערכי הנטען הוא ממשי וחמור דיו, עד שיש במינויו של המועמד למשרה הציבורית המיועדת כדי לפגוע בדמותה של המערכת הציבורית, ולהשפיע באופן מהותי ועמוק על אמון הציבור בשירות הציבורי" (בג"ץ 43/16 בג"ץ 43/16 תנועת אומ"ץ נ' ממשלת ישראל, פסקה 64 (1.3.2016) (להלן: עניין מינוי מנדלבליט)). במילים אחרות, פגם בטוהר המידות של

המועמד הוא פגם המעיד כי המועמד – חלילה – עלול לשקול במהלך כהונתו שיקולים אישיים, או שיקולים אחרים שאינם ממין העניין, או שהוא אינו מתאים לשמור על הממלכתיות של הגוף שבראשו הוא עומד (ראו והשוו: עניין מינוי יתום, בעמ' 287; עניין מינוי ג'רבי, בפסקה 69; יצחק זמיר הסמכות המינהלית כרך א – המינהל הציבורי 600 (2010)). גם בנוסח החלטה 3839 עצמה מוזכרים המקרים הפרדיגמטיים שבהם קיים חשש כי חלף התנהלות ממלכתית יפעל המועמד "מטעם" הממשלה שמינתה אותו, ונכתב בה כי על הוועדה להבטיח שלא יתמנו מועמדים מסיבות לא-ראויות, כגון "זיקה אישית, זיקה עסקית או זיקה פוליטית לשר משרי הממשלה" (שם, בסעיף ב').

51. ככלל, קיומו של פגם בטוהר המידות נובע ממעשה או מחדל שעשה המועמד בעצמו. לעומת זאת, מעשים או מחדלים של מי שהמועמד היה מופקד עליהם בעבר אינם מלמדים, במקרה הרגיל, על דופי במידותיו של המועמד עצמו, אלא מעידים, לכל היותר, על ליקויים ביכולת תפקודו, בין אם ברמה המקצועית, ובין אם ברמה הניהולית-פיקודית. כך, אדם שאינו מקיים ביודעין את הוראות הדין או את הנהלים הרלוונטיים לתפקידו עשוי להעיד, כמעשיו, על פגם בטוהר המידות. לעומת זאת, אדם המקיים בעצמו את החוק והנהלים, אך אינו מצליח להטמיע אותם בקרב הכפופים לו, לא לוקה במישור הערכי, אפילו אם כישלון זה מעיד על יכולותיו כמנהל. אמור מעתה, קיומם של כשלים מקצועיים ביכולתו של המועמד להבטיח ציות לדין של הכפופים לו אינו משליך, במצב הדברים הרגיל, על טוהר המידות שלו. יחד עם זאת, ייתכנו מקרים שבהם מעשה שנעשה בתחום אחריותו של המועמד, על ידי מי מקרב הכפופים לו, אולם מבלי שהדבר היה בידעתו, עשוי להטיל דופי גם במידותיו המוסריות. כך, לדוגמה, אם המועמד "עצם עיניו" נוכח התנהלות לקויה של הכפופים לו. כך גם אם היעדר הפיקוח של המועמד על קיומה של נורמה מסוימת מעיד על זלזול מצידו בנורמה זו, באופן העלול לעלות לפגם ערכי.

52. היבט נוסף שעל הוועדה לשקול הוא התפקיד הספציפי לגביו נבחנת המועמדות (מבין אלו המצויים בתחום בחינתה). זאת, מאחר שבמקרים שבהם קיימת זיקה בין הפגם הנטען לבין מהות התפקיד, או כאשר התפקיד מחייב רמה גבוהה במיוחד של טוהר מידות, יהיה הדבר שיקול רלוונטי – ולעיתים, שיקול מרכזי – בבחינת טוהר מידותיו של המועמד (ראו: עניין לביא, בפסקה 15; בג"ץ 4921/13 תנועת אומ"ץ נ' ראש עיריית רמת השרון, פ"ד סו(3) 135, 184-185 (2014) (להלן: עניין ראשי הערים)). להקפדה על טוהר המידות במובן הזה קיימת חשיבות מיוחדת כאשר מדובר במינוי ראש המוסד, כבענייננו, וזאת בשל רמת הפיקוח הנמוכה על ארגון זה. בשונה מרשויות אחרות, המוסד

אינו נתון לביקורת, בשגרה, של שרי הממשלה, של ועדות הכנסת, ואף לא של התקשורת והציבור. בשונה מהמשטרה או משב"ס, הוא אינו פועל תחת פיקוח שיפוטי הדוק; בשונה מצה"ל, הוא אינו מפוקח, בשגרה, על ידי הממשלה והקבינט; ובשונה מהשב"כ, הוא אינו פועל תחת מסגרת חוקית המגדרת את פעילותו, ותחת פיקוחה של ועדת שרים ייעודית (לפירוט, ראו: עמ' 4-5 להצעת חוק השירותים החשאיים, התשע"ז-2017, פ/4569/20 ועמ' 1 ו-4 למכתבו של ראש המוסד היוצא, שהוגש כחלק מהנספח "חומרים שהגיעו לוועדה מטעם היועצת המשפטית לממשלה ביום 20.5.2026" (להלן: מכתב ראש המוסד היוצא)). אדרבה, בשונה מכל יתר רשויות המדינה – מכלול פעילותו של המוסד נעשות תחת מסווה כבד של חשאיות, כאשר מרכיב מהותי ממנו מבוצע מחוץ לתחומיה של המדינה (להרחבה, ראו: Raphael Bitton, *The Legitimacy of Spying Among Nations*, 29 AM. U. INT'L L. REV. 1009, 1010-1011 (2014); מכתב ראש המוסד היוצא, בעמ' 1). מבחינה משפטית, אם כן, המוסד פועל בצורה שאין לה אח ורע בשום גוף אחר בישראל. בהתאם, הסתמכות על פיקוח חיצוני על הארגון אינה מעשית. לכן, במקרה זה יש הכרח כי תפיסתו הערכית של הארגון תנבע מבפנים, ובראש ובראשונה, מהעומד בראשו.

ודוק, גישה זו קיבלה ביטוי גם בעבודת היועדה המייעצת עצמה. במסגרת חוות דעתה של היועדה על מינוי האלוף (במיל') דוד זיני לראשות השב"כ, צוין כי "הדרישה בדבר העדר 'זיקה פוליטית' של מועמד לתפקיד ראש השירות מתחייבת אף יותר מאשר לגבי מועמד לראשות כל אחד מחמשת הגופים האחרים שבהחלטת הממשלה. זאת, שכן מדובר בגוף חשאי. החשש מפעילות שאינה באורח ממלכתי ושאינה תואמת את סדרי המשטר הדמוקרטי גדולה יותר משום שהפעילות עלולה להתבצע בהסתר" (פסקה 4 להחלטת היועדה המייעצת מיום 25.9.2025 (ההדגשה נוספה)). גם בהליך דנן ציין יו"ר היועדה בחוות דעתו כי יש לתת משמעות רחבה למושג "טוהר המידות" אותו יש לבחון, "וזאת בשל הכוח העצום של הגוף הרלוונטי ושל העומד בראשו, במקרה זה המוסד והעומד בראשו" (שם, בפסקה 3. יצוין כי חברי דעת הרוב לא התייחסו לעניין זה, לחיוב או לשלילה, במסגרת חוות דעתם הראשונה או המשלימה).

תשתית משפטית עקרונית: ביקורת שיפוטית על מינוי ראש המוסד

53. לאחר שסקרתי את פעילות היועדה המייעצת, אתיחס לכללים הנוגעים לביקורת שיפוטית על החלטת ראש הממשלה למנות את ראש המוסד. ההחלטה על מינוי האלוף גופמן, כאמור, התקבלה על ידי ראש הממשלה. ראש הממשלה היה זה שראיין "מועמדים

שונים" (כאמור בהודעתו מיום 4.12.2025, המופיעה בסעיף 140 לתגובה המקדמית של האלוף גופמן); הוא זה שבחר באלוף גופמן כמועמד מטעמו; והוא זה שקיבל לידיו את החלטת הוועדה המייעצת, ולאחריה הורה על מינוי. זאת בשונה מיתר ששת התפקידים הבכירים, שהגורם האחראי על מינויים הוא הממשלה, לפי המלצת השר הממונה (ראו: סעיף 3(א) לחוק השב"כ; סעיף 3(ג) לחוק-יסוד: הצבא; סעיף 8 לפקודת המשטרה; סעיף 78 לפקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], התשל"ב-1971; סעיף 8 לחוק בנק ישראל, התש"ע-2010 (ביחס למינוי המשנה לנגיד, בהמלצת הנגיד). יוצא דופן נוסף הוא מינוי נגיד בנק ישראל, המתמנה על ידי נשיא המדינה, לפי המלצת הממשלה (שם, בסעיף 6)). הליך מינוי ראש המוסד בידי ראש הממשלה עצמו, המהווה חריג לאופן המינוי של ששת התפקידים הבכירים, נעשה מכוח נוהג מאז קום המדינה, ומאחר שראש הממשלה הוא השר הממונה על המוסד, הפועל כיחידה במסגרת משרדו (סעיפים 28-29 לתגובה המקדמית של היועצת, וסעיף 22 לתגובה המקדמית של ראש הממשלה).

54. עובדות אלה מכתיבות את אופי הביקורת השיפוטית שיש להפעיל על בחינת החלטת מינוי לתפקיד ראש המוסד. עילת הביקורת המרכזית לה טוענים העותרים והיועצת היא היעדר סבירות במינוי, ולפיכך אתמקד בדרך הפעלת הביקורת השיפוטית בעילה זו. כידוע, מתחם הסבירות משתנה הן לפי זהותו של הגורם המחליט והן לפי טיב ההחלטה העומדת לדיון (לדיון נרחב בעילה זו, ראו: בג"ץ 5658/23 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' הכנסת (1.1.2024) (להלן: עניין עילת הסבירות)). מבחינת הגוף המחליט, אומנם לראש הממשלה מוקנה שיקול דעת נרחב מאד ביחס להחלטות מדיניות או להחלטות הנוגעות לענייני ביטחון, ואולם מתחם הסבירות הרחב ביותר (ובהתאם, הביקורת השיפוטית המצומצמת ביותר) מוחל כאשר ההחלטה מתקבלת בידי הממשלה במליאתה (ראו: בג"ץ 5853/07 אמונה – תנועת האישה הדתית לאומית נ' ראש הממשלה, פ"ד סב(3) 445, 519 (2007), והבחינו: עניין מינוי לוי, בפסקאות 8-9; בג"ץ 427-10-25 התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ד) נ' ממשלת ישראל, פסקה 37 לפסק דינו של המשנה לנשיא סולברג (28.12.2025) (להלן: עניין מינוי זיני)). מעמדה של הממשלה כרשות המבצעת של המדינה רם ומיוחד הוא, בהיותה הרשות המבצעת של המדינה, כאמור בסעיף 1 לחוק-יסוד: הממשלה" (בג"ץ 3872/93 מיטראל בע"מ נ' ראש הממשלה ושר הדתות, פ"ד מז(5) 485, 498 (1993)). הממשלה, כגוף, אחראית כלפי הכנסת וכלפי הציבור על מעשיה (סעיף 3 לחוק-יסוד: הממשלה; שמעון שטרית הממשלה: הרשות המבצעת – פירוש לחוק יסוד: הממשלה 413 (2018)). החלטות המתקבלות במליאת הממשלה אף נהנות מהיתרונות הגלומים בקבלת החלטות בפורום רחב, המאפשר החלפת דעות, חידוד מחלוקות והצפת קשיים (להשפעה של קבלת החלטות בפורום רחב על

מתחם הסבירות, ראו: יצחק זמיר הסמכות המנהלית כרך ה – עילות הביקורת המנהלית 3591 (2020), והשוו: עניין ראשי הערים, בעמ' 192).

מבחינת אופי החלטה, בית המשפט נוקט בריסון ניכר ביחס להחלטות הנוגעות למינוי לתפקידים בכירים, בפרט בגופי הביטחון (ראו: בג"ץ 5562/07 שוטהיים נ' השר לבטחון פנים, פסקה 8 (23.7.2007); בג"ץ 4072/24 לביא – זכויות אזרח, מינהל תקין ועידוד ההתיישבות נ' שר הביטחון, פסקה 6 (2.7.2024); בג"ץ 4684/24 שני נ' שר הביטחון, פסקה 8 (7.8.2024)). הטעמים לכך הם שניים: ראשית, אחד הכלים המשמעותיים ביותר למימוש המדיניות של הממנה (בה בית המשפט כמובן לא מתערב) הוא מינוי בעלי תפקידים בכירים שבראייתו יוכלו להוציא את המדיניות מן הכוח אל הפועל; ושנית, החלטות כאלה מערבות שיקולים נכבדים שבית המשפט יתקשה להעריך את משקלם ואת האיזון הראוי ביניהם (כגון, התרשמות אישית מכישורי המועמד, מידת החשיבות שיש לייחס לסוגים שונים של ניסיון מקצועי וכיו"ב).

55. היבט נוסף אשר משליך במידה רבה על אופי הביקורת השיפוטית על החלטות מהסוג האמור נוגע לעובדה שהמינוי נבחן קודם לאישורו בידי ועדה מייעצת, שלהמלצתה יש משקל רב מאוד הן בהחלטת הגורם הממנה, והן בקיום ביקורת שיפוטית על המינוי. כך, בשים לב להיותה ועדה בלתי-תלויה ומקצועיות, ולתשתית הרחבה הנפרסת בפניה באשר לסוגיית טוהר המידות. לפיכך, קביעת הוועדה שנפל פגם בטוהר המידות במינוי מסוים תציב משוכה גבוהה עד מאד (ובמקרים מסוימים, אף בלתי-עבירה) על הכשרת המינוי חרף קביעתה האמורה (ראו והשוו: הנחיית היועץ המשפטי לממשלה 1.1502 "מינוי והרכב ועדות ציבוריות מייעצות ודרכי פעולתן" (13.1.2003); בג"ץ 8134/11 אשר נ' שר האוצר, פסקה 13 לפסק דינו של המשנה לנשיאה אליעזר ריבלין (29.1.2012); עניין פיטורי בר, בפסקה 63; שפירא, בעמ' 5). בהתאם, גם קביעת הוועדה כי לא נפל פגם בטוהר המידות של המועמד נושאת, כמובן, משקל רב, ורק במקרים חריגים יתערב בית המשפט ויקבע מסקנה הפוכה, מכוחה יש לקבוע כי המינוי פסול (ראו, בהרחבה: עניין מינוי זיני, בפסקאות 38, 54-55 לפסק דינו של המשנה לנשיא סולברג; ועיינו: עניין מינוי לוי, בפסקה 10). ודוק, ההלכה בעניין זה אינה מיוחדת לוועדה המייעצת, שכן בית משפט זה קבע הלכות דומות גם ביחס להחלטות של ועדות איתור או ועדות מינויים אחרות, שהן בעלות אופי דומה (ראו, מיני רבים: בג"ץ 2365/08 אומ"ץ – אזרחים למען מינהל תקין וצדק חברתי ומשפטי (ע"ר) נ' הוועדה למינוי דייוויד, פסקה 8 (5.2.2009); בג"ץ 5599/11 אגודת העיתונאים בתל אביב נ' ממשלת ישראל,

פסקה 24 (24.11.2011); בג"ץ 6804/15 יפעת נ' הוועדה למינוי דירקטורים בתאגידים בנקאיים, פסקה 7 (24.11.2015).

56. מאידך גיסא, לא ניתן להפריז בחשיבותה של ביקורת שיפוטית אפקטיבית, כאשר מתברר כי באותו מינוי נפל פגם, בין אם תהליכי ובין אם מהותי (ראו: עניין עילת הסבירות, בפסקאות 163-166 לפסק דינה של הנשיאה אסתר חיות, בפסקאות 89-93 לחוות דעתו של השופט עמית ובפסקה 43 לחוות דעתי). כמפורט לעיל, לא ניתן לקיים ביקורת שיפוטית של ממש על מרבית פעולותיו של המוסד, ולפיכך ישנה חשיבות מיוחדת למינוי של ראש מוסד ראוי, שלא נפל בו פגם ערכי. במידה מסוימת ניתן לומר כי ההחלטה היחידה (ולפחות, ההחלטה המרכזית) הנוגעת לפעילות המוסד אשר נתונה לביקורת שיפוטית היא ההחלטה המונחת בפנינו – ההחלטה על מינוי ראש הארגון.

57. שילוב נתונים אלה מוביל למסקנה כי אמת המידה לביקורת שיפוטית ביחס להחלטות הנוגעות למינוי ראש המוסד היא צרה אך מעמיקה. צרה, מאחר שמדובר בהחלטה על מינוי לתפקיד בכיר בגוף ביטחוני המתקבלת על ידי ראש הממשלה, על פי המלצתה של הוועדה המייעצת; אך מעמיקה, נוכח הסיכונים המשמעותיים הכרוכים במינוי לא-ראוי, ובהתחשב בעובדה שההחלטה על המינוי התקבלה בידי ראש הממשלה, ולא עברה ליכון ודיון בפני הממשלה במליאתה. הביקורת השיפוטית על ההחלטה תהיה צרה מבחינת הטעמים לה, המתמצים במידה רבה בקיומם של שיקולים זרים במינוי או בחשש לפגם בטוהר המידות בהינתן חוות דעת הוועדה המייעצת, ואינם נוגעים לשאלה האם המועמד שהוצג הוא הכשיר ביותר מבין המועמדים האפשריים. אך מבחינת אופי הביקורת באותן עילות מעטות, על הביקורת השיפוטית להיות מעמיקה – הן על עבודה הוועדה; הן בהינתן מסקנותיה – על מנת להבטיח כי המתמנה ראוי לרום המשרה בה הוא אמור לכהן.

58. זוהי, אם כן, המסגרת המכתובה לנו את ההכרעה בעתירות דנן. על רקע כללים אלה אפנה לדיון בעובדות הנוגעות לפרשת אלמקייס ולבחינת סבירות שיקול הדעת של ראש הממשלה בראייתן. ואולם, בטרם אעשה כן אבקש להתייחס בקצרה לטענות שהועלו בנוגע לעבודת הוועדה המייעצת, ולהשלכות שעשויה להיות להן על ההכרעה בעתירות שלפנינו.

התשתית המשפטית הקונקרטית: ההליך שהתקיים בוועדה המייעצת בעניין האלוף גופמן

59. ההליך שקיימה הוועדה המייעצת ביחס למינוי האלוף גופמן מעלה בשלב הנוכחי שתי סוגיות, המצדיקות, לשיטת העותרים והיועצת, התערבות בהחלטה שהתקבלה על בסיס המלצת הוועדה המייעצת: ראשית, נטען כי נפלו פגמים בהליך בחינת מועמדתו של האלוף גופמן בוועדה, וזאת בעיקר מכיוון שהתשתית העובדתית על בסיסה פעלה הוועדה הייתה ונותרה חלקית (עמדה העולה גם מהחלטתו המשלימה של יו"ר הוועדה). שנית, נטען כי בנסיבות העניין יש לייחס משקל מיוחד לדעת המיעוט של יו"ר הוועדה (שהוצגה בהרחבה בשלב הראשון בעבודתה של הוועדה, ונותרה בעינה גם בהחלטתו המשלימה). אתייחס לשתי סוגיות אלה כסדרן.

תשתית עובדתית

60. כאמור, העותרים והיועצת טוענים כי יש להתערב בהחלטת ראש הממשלה למנות את האלוף גופמן, חרף הריסון הנהוג בעניינים כאלה, מאחר שיש לייחס משקל מועט להמלצת הוועדה המייעצת, היות שהמלצתה ניתנה בסופו של הליך לקוי, שלא איפשר לגבש תשתית עובדתית מספקת, והותיר אחריו שאלות ללא מענה. גם יו"ר הוועדה סבר כי ראוי לבצע בדיקה נוספת של עניינים שונים, בטרם תתקבל החלטה סופית באשר למינוי האלוף גופמן. לא אכחד, גם דעתי אינה נוחה מעבודת הוועדה הנכבדה במקרה דנן. יחד עם זאת, לאחר שהתקבלו ההשלמות הנוספות וניתנה החלטתה המשלימה של הוועדה, פגמים אלה אינם מצדיקים בראיית את קבלת העתירות, ואף לא הוצאת צו על תנאי בהן. משמעותם במקרה דנן היא, לדידי, ביקורת שיפוטית הדוקה יותר ביחס להחלטה גופה. אבהיר.

61. במישור העקרוני – אופן ניהול הליך הבירור בוועדה המייעצת מסור בידיה של הוועדה עצמה (סעיף ג' להחלטה 3839, וראו: עניין מינוי זיני, בפסקה 54 לפסק דינו של המשנה לנשיא סולברג). עם זאת, הוועדה נדרשת לערוך בירור מספק, המבטיח כי המלצתה תתבסס על מצע ראייתי מקיף, אמין ומפורט, ההולם את חשיבות ההקפדה על טוהר המידות של המכהנים בשבעת התפקידים הבכירים. כידוע, קיומה של תשתית עובדתית מספקת היא אחד מתנאי הסף הבסיסיים לתקינותן של החלטות מנהליות (דפנה ברק-ארז משפט מינהלי כרך א 439-440 (2010) (להלן: בורק-ארז, כרך א'); בג"ץ 8647/22 פסקה 82 האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' משרד הרווחה והביטחון החברתי, פסקה 82 (18.9.2025)). במקרים שבהם מחויב גורם מנהלי להיוועץ בגוף אחר טרם קבלת

החלטתו, היעדרה של תשתית עובדתית הנדרשת לגיבוש ההמלצה על ידי אותו גוף, עשויה להוביל לפסילתה של ההחלטה שהתקבלה על יסוד היוועצות זו. במקרה כזה, הגורם המחליט אינו יכול לסמוך על כך שההמלצה שניתנה על בסיס מידע חלקי היא ההמלצה המתאימה בנסיבות העניין, ובמצב כזה אף לא ניתן לקבוע כי ההחלטה הסופית שהתקבלה היא הנכונה, שהרי היא לא נשענה על הליך היוועצות תקין: "אפשר שהפגם בהליך [ההיוועצות] יהיה חמור עד כדי כך שיהיה מקום לומר כי בפועל לא התקיימה התייעצות כלל ועיקר. כך למשל [...] אם מידע חיוני להתייעצות הועלם או נעלם מעיני החברים. במקרה מעין זה ייתכן שמן הראוי יהיה לחזור אל הגוף המייעץ על מנת שיקיים הליך תקין" (יצחק זמיר, הסמכות המינהלית, כרך ב – ההליך המינהלי 1224 (2011)). ראו גם: ברק-ארז, כרך א', בעמ' 313. ראו והשוו: בג"ץ 6156/92 **Sampo Reinsurance co. ltd.** נ' המפקח על הביטוח, משרד האוצר, פ"ד מז(1) 242, 237 (1993); בג"ץ 5483/95 גינדי נ' שר הדתות, פ"ד מט(5) 661, 672-673 (1996); (בג"ץ 5538/09 פלג נ' נציבות שירות המדינה, פסקה 14 (6.7.2010)). ואכן, בעניין מינוי גנוסר נמצא כי ההליך שניהלה ועדת המינויים לבחינת מינוי מועמד למנכ"ל משרד ממשלתי לא היה תקין, מאחר שהוועדה לא בחנה ולא התייחסה לסוגיות מרכזיות בעברו של המועמד, ומשכך היה צורך להחזירו לבחינה נוספת של ועדה זו, ולאחר מכן לעיון מחודש בממשלה. בית המשפט הטעים כי "בנסיבות אלה, אילו עמדו על מכונן המלצה זו והחלטת הממשלה אשר באה בעקבותיה, לא היה מנוס מביטול ההמלצה (של ועדת המינויים) וההחלטה (של הממשלה)" (עניין מינוי גנוסר, בעמ' 243-244).

62. ודוק, היקפה של החובה לגבש תשתית עובדתית משתנה ממקרה למקרה. בענייננו יש להתחשב בשתי נסיבות לצורך עמידה על היקפה של חובה זו באשר להמלצת הוועדה המייעצת בנוגע למינוי האלוף גופמן.

ראשית, כפי שפורט לעיל בהרחבה, על הוועדה מוטלת משימה כבדת-משקל נוכח חשיבותם הקרדינלית של שבעת התפקידים הבכירים להתנהלות התקינה של הגופים המרכזיים במינהל הציבורי. כידוע, "ישנה קורלציה ישירה בין נושא ההחלטה והשלכותיה על הפרט ועל הכלל לבין מידת הביטוח הראייתי הנדרש לגיבוש התשתית העובדתית עליה היא נשענת" (רע"ב 426/06 חווא נ' שירות בתי הסוהר, פסקה 14 (12.3.2006)). כן ראו: עניין פיטורי בר, בפסקה 91 לפסק דינו של הנשיא עמית; בג"ץ 18225-06-25 גילון נ' ממשלת ישראל, פסקה 47 (14.12.2025)). נוכח השלכותיהן הכבדות של המלצות הוועדה על כלל הציבור בישראל, ועל המועמדים עצמם, ודאי שמוטל על הוועדה לגבש תשתית

עובדתית כבדת-משקל בטרם תקבל החלטה. הדברים אמורים ביתר שאת, משעה שמדובר במינוי של ראש מוסד, על מאפייניו הייחודיים, כאמור בפסקה 52 לעיל.

שנית, סמכויות הוועדה, בגלגולה הנוכחי, מאפשרות לה לבצע בדיקה מעמיקה בנוגע למועמדים גם במישור העובדתי. בעבר נמתחה ביקורת על התנהלות הוועדה ביחס למינויים קודמים, לפיה לוועדה אין את מלוא הכלים הדרושים על מנת לברר עובדות הנוגעות למועמדים (הביקורת הובעה בעיקר ביחס למועמדתו של האלוף (במיל') יואב גלנט לתפקיד הרמטכ"ל. להרחבה, ראו: בג"ץ 3059/15 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' בנימין נתניהו ראש ממשלת ישראל, פסקה 4 (10.11.2015); מבקר המדינה מינוי עובדים בכירים בשירות המדינה 237 (2016)). בעקבות זאת, הוסכם כי יש צורך להרחיב את סמכויותיה של הוועדה, ולתת "כלים לוועדה לשם חקירה או בדיקה [...] בהתייחס בעיקר לנקיון כפיים ולאתיקה" (שם). מסקנות אלו אומצו במסגרת החלטה 3839, שעניינה את סמכויותיה של הוועדה, ובהן, "לזמן לדיוניה כל אדם שלדעתה יהיה בהופעתו לפניה כדי לסייע לה בגיבוש חוות דעתה או לבקש ממנו התייחסות בכתב"; "להכין שאלון מפורט שעל המועמדים למלא; ולפנות ליועץ המשפטי לממשלה על מנת לקבל את עמדתו ככל שיתעורר בכך צורך (שם, בסעיפים ד(4), ד(2) ו-ד(7), בהתאמה. להרחבה, ראו: שפירא, בעמ' 4-5). ואכן, הוועדה המייעצת השתמשה בסמכויות רחבות אלה בעבר לא אחת (ראו: אסף שפירא "הוועדה המייעצת למינויים לתפקידים בכירים ומינוי ראש השב"כ הבא" 3 (המכון הישראלי לדמוקרטיה, 2025)).

משעה שהוטלה על הוועדה אחריות כבדה להבטיח את טוהר המידות של המכהנים בשבעת התפקידים הבכירים, ומשהוקנו לה הכלים לממש אחריות זו – יש לדרוש ממנה אמת מידה גבוהה בכואה לגבש תשתית עובדתית לצורך המלצה על טוהר מידותיו של מועמד שעניינו מובא לפניה.

63. בענייננו, וכפי שנאמר במפורש בהחלטת ההרכב מיום 19.5.2026, סברנו כי עבודת הוועדה בשלב הראשון (עובר להגשת העתירות) "לקתה בחסר, ובכלל זה באי-חשיפה למסמכים רלוונטיים מזמן אמת ולעדויות ישירות של גורמים שהיו מעורבים בדבר". בפרט, לאחר שהתברר בשלב מוקדם כי פרשת אלמקייס תעמוד במוקד הדיונים, היה מקום לזמן את מושא הפרשה עצמו – מר אלמקייס – להופיע בפני הוועדה. חלף הזמנתו, נשענו חברי הוועדה על ראיונות שהעניק מר אלמקייס בתקשורת, הן במהלך השיחות עם הגורמים האחרים שהוזמנו להעיד בפני הוועדה, והן במסגרת ההחלטה הראשונה של חברי דעת הרוב (ראו שם, בסעיף 6.1). בנסיבות אלה מוטב היה לזמן את מר אלמקייס

על מנת לשמוע את גרסתו באופן בלתי-אמצעי. בדומה, לאחר שהתבררה מרכזיותו של רח"ט הפעלה, בהיותו החולייה המקשרת בין האלוף גופמן לגורמי החקירה בטרם נעצר מר אלמקייס, סברנו כי ראוי יהיה להורות לו להגיש תצהיר, ונוכח האמור בתצהיר, סברנו כי ראוי לזמנו להופיע בפני הוועדה.

64. בהינתן התרשמותנו זו, המלצנו לאחר הדיון בעתירה, על קיום הליך בירור משלים בפני הוועדה, ועל הגשת מסמכים נוספים לכלל חברי הוועדה. וכך היה. כמתואר בפסקאות 36-39 לעיל, ביום 21.5.2026 שמעה הוועדה גורמים נוספים, ולאחר שעיינה במסמכים רבים, הוועדה מסרה לראש הממשלה ביום 26.5.2026 החלטה משלימה. לצערי, גם בשלב זה עבודת הוועדה לא הייתה מיטבית, וניתן למצוא בה פגמים – כפי שהטיבה היועצת לתאר בהתייחסותה לחוות הדעת המשלימה. חוות דעת הרוב התמקדה בניתוח ההתכתבויות בין רס"ן צור למר אלמקייס, וביקשה להראות כי הודעות אלה אינן מעידות כלל על העברת מידע מסווג למר אלמקייס. בדעת המיעוט של יו"ר הוועדה צוין ללא הנמקה של ממש כי הוא אינו רואה מקום לשנות ממסקנותיו בהחלטה הראשונה, וכי הוא חולק על הקביעות שבהחלטה המשלימה של חברי דעת הרוב בוועדה. דא עקא, השאלה אם רס"ן צור העביר מידע מסווג למר אלמקייס, אם לאו, אינה במוקד ההליך, וספק אם נדרשת הכרעה בה (ויודגש – ההכרעה שהמידע שהועבר בין רס"ן צור למר אלמקייס לא היה מסווג בכלל רחוקה מלהיות מובנת מאליה. עמדת מחב"ם הייתה כי אכן הועבר מידע מסווג, אף שלא בסיווג גבוה (סעיף 8 לסיכום חקירת רס"ן צור במחב"ם), וגם עיון בהתכתבויות בין רס"ן צור למר אלמקייס אינו מאפשר לוועדה לגבש קביעה חד-משמעית בעניין, נוכח ההיבט המקצועי של בחינת רמת סיווגו של מידע נתון (וראו, לדוגמה: התכתבויות בין רס"ן צור למר אלמקייס, בעמ' 302, 618, 648-649; סעיפים 25-28 להתייחסות המשלימה של מר אלמקייס ועמ' 23-25 לתרשומות חקירות שב"כ)). חלף התמקדות בשאלת טיב המידע שהעביר רס"ן צור, היה על הוועדה להעמיק בהתייחסות להתנהלותו של האלוף גופמן בפרשה – ובעיקר לדברים שהתבררו בקשר לשיחת הבדיקה שניהל עמו רח"ט הפעלה. מטעם זה, קשה לומר כי הבירור שערכה הוועדה בשלב ההשלמות היה משביע רצון.

65. אין לכחד – בתשתית העובדתית נותרו חללים מסוימים, גם מאחר שגורמים נוספים שהיו יכולים לסייע בבירור נקודות מהותיות לא זומנו להופיע בפני הוועדה וגם משום שבפני הגורמים הרלוונטיים שהופיעו בוועדה לא הועלו נקודות מסוימות, ומשכך קשה לקבוע ממצאים ודאיים ביחס אליהן (לדוגמה, עוזר רח"ט הפעלה שערך את זיכרון הדברים לא זומן להעיד, למרות שייתכן שיכול היה לשפוך אור על תוכנו; ראש מחב"ם

לא התבקש להופיע פעם נוספת בפני הוועדה לאחר שתרשומות חקירות שב"כ הוגשו לוועדה, ובהן פורטו שיחות שנערכו בינו ובין גורמי החקירה (ועל כך, ראו: תרשומות חקירות שב"כ, בעמ' 18-19, וכך עמ' 2 לפניית היועצת לוועדה מיום זה (להלן: פניית היועצת)); האלוף גופמן לא נשאל על הפערים בין גרסתו לבין גרסת רס"ן צור באשר לשאלה אם עודכן לאחר מעצרו של מר אלמקייס בדבר המעצר (ראו להלן בפסקה 96, והשוו: פרוטוקול הודעתו השנייה של האלוף גופמן בוועדה מיום 22.3.2026, בעמ' 5 ו-6 (להלן: הודעתו השנייה של האלוף גופמן בוועדה)). למרות האמור, איני סבור כי יש מקום להורות על השבת ההליך פעם נוספת לוועדה המייעצת. הוועדה שמעה את הגורמים המרכזיים הנוגעים לדבר, והוגשו לה מסמכים רבים, רובם "מזמן אמת" או קרוב לכך. כן הוגשו לה מסמכים שונים שאותרו על ידי היועצת, לאחר מספר חודשים. כמוכן, הוועדה הייתה יכולה להעמיק עוד יותר את בדיקתה, אך התועלת השולית של בירור עובדתי נוסף הולכת ופוחתת, ואיני סבור כי יש מקום לקבוע, במסגרת הכרעה שיפוטית, כי הוועדה הייתה מחויבת לעשות כן. בשונה מטיעוני העותרים והיועצת עובר לשלב ההשלמות, בהתייחסויות האחרונות שהוגשו מטעמם, הם לא הצליחו להצביע על נדבך משמעותי בתשתית העובדתית שעודדנו חסר לטעמי, ולמצער כזה שלא ניתן לבררו במסגרת העתירות דנן, על בסיס החומר שהוגש לנו. משכך, סבורני כי ראוי להכריע בעתירות על יסוד התשתית העובדתית הקיימת, תוך התחקות מדוקדקת אחר הראיות העומדות ביסוד החלטת הוועדה.

עמדת המיעוט של יו"ר הוועדה

66. לעמדת היועצת והעותרים יש לייחס משקל מיוחד לדעת המיעוט שחיבר יו"ר הוועדה (במסגרת השלב הראשון בעבודת הוועדה). זאת בשל היותו יושב הראש של הוועדה, בשל ניסיונו כשופט, ועקב כך שהוא, וממלא-מקום שירות המדינה היוצא, הם שני חברי הוועדה היחידים שנחשפו למסמכים המסווגים שהוגשו לוועדה בטרם חיברו את חוות דעתם הראשונה (בשונה מנציגי הציבור בוועדה, פרופ' איינהורן ומר טרי, שנחשפו להם רק בשלב מאוחר לגיבוש חוות דעתם הראשונה).

67. איני סבור כי ניתן לקבוע, ככלל, שלעמדת יו"ר הוועדה מוקנה מעמד מיוחד, מעבר לקול הנוסף בהצבעה, כאשר הדעות בוועדה חלוקות, המוענק לו לפי החלטה 3839. עם זאת, במקרה שלפנינו מתן משקל רב מהרגיל לעמדה זו מוצדק, שכן בכך ניתן ביטוי לעובדה שחוות דעתו הראשונה של יו"ר הוועדה גובשה בסיועו של כל החומר הרלוונטי, בעוד שחוות דעת הרוב בוועדה לא התבססה על חומרים אלה (הגם שאחד

מהחתומים עליה, ממלא-מקום שירות המדינה היוצא, נחשף אליהם, ובהחלטה הראשונה של חברי דעת הרוב נאמר כי הוא לא סבר שחומרים אלה פוגמים בטוהר המידות של האלוף גופמן, מבלי להתמודד עם מסקנותיו המנומקות של יו"ר הוועדה). אומנם, כלל חברי הוועדה נחשפו בהמשך למידע המסווג וכן למסמכים הנוספים שהוגשו בשלב ההשלמות, אך ברי כי קיים הבדל בין קבלת החלטה ראשונה על יסוד תשתית עובדתית מלאה, ובין בחינת מלוא המידע רק לאחר קבלתה ופרסומה של ההחלטה הראשונה. בהליך שבפנינו התקיים מצב בלתי-שגרתי, שבו התבקשו חברי הוועדה לקיים מעין "עיון חוזר" בהחלטה שנתנו זה מכבר (ולאחר שהחלטה זו כבר הובאה לידיעת ראש הממשלה, שהסתמך עליה כשהורה על מינויו של האלוף גופמן). כידוע, שינוי החלטה בדיעבד קשה יותר מקבלתה מראש, ועל כן הכלל הוא שיש לגבש את התשתית העובדתית קודם לקבלת החלטת הוועדה בדבר המלצתה לגורם הממנה (השוו, לעניין שימוע שנעשה לאחר קבלת החלטה: בג"ץ 3379/03 מוסטקי נ' פרקליטות המדינה, פ"ד נח(3) 865, 891 (2004); בג"ץ 7289/11 קרייזי וואו בולז בע"מ נ' שר התעשייה והמסחר, פסקה 19 (9.5.2013)). לאור זאת, מצב הדברים שנוצר, לפיו שניים מחברי הוועדה גיבשו עמדה על בסיס מידע חסר, ורק לאחר שניתנה עמדתם, נחשפו למידע המלא, אינו תקין, ויש בו כדי להצדיק מתן משקל מיוחד לעמדת אותם חברי וועדה שעיינו במידע הסודי מלכתחילה – ובראש ובראשונה לעמדתו המנומקת של יו"ר הוועדה.

68. מתן משקל רב מהרגיל לעמדת יו"ר הוועדה במקרה דנן גם נותנת ביטוי לתפקיד המיוחד שהוטל על הוועדה בענייננו: הכרעה בשאלות עובדתיות. כפי שצוין לעיל, תפקידה המרכזי של הוועדה המייעצת הוא להעריך את המידה שבה עובדה או מעשה מסוימים מהווים פגם בטוהר המידות של המועמד – בחינה נורמטיבית בעיקרה. נדיר יותר שהוועדה נדרשת להכריע במחלוקות עובדתיות, בפרט כאלה שבהן לא נערך, למעשה, בירור משפטי של ממש. במקרה כזה בא לידי ביטוי מובהק "יתרונו היחסי" של יו"ר הוועדה שהוא, לפי החלטה 3839, שופט בדימוס של בית המשפט העליון, ובענייננו הוא הנשיא (בדימ') גרוניס, שכיהן כשופט וכנשיא כ-27 שנים. זאת שכן קבלת הכרעות עובדתיות, על בסיס שיחות בעל-פה ומסמכים, מצויה בליבו של המקצוע השיפוטי. עובדה ביוגרפית זו אינה מצדיקה מתן קול נוסף ליו"ר הוועדה כשאינן שוויון בקולות, בניגוד להחלטה 3839; אך, כעניין פרקטי, היא מחייבת את יתר הגורמים המעורבים – חברי הוועדה האחרים, הגורם הממנה ובית המשפט – לשקול היטב את עמדתו של יו"ר הוועדה, על מנת לקבל החלטה מושכלת אם השתכנעו דווקא מהמסקנות העובדתיות של יו"ר הוועדה, אף שהיה במיעוט.

69. אם כן, מסקנתי באשר לטענות לפגמים הליכיים מאמצת חלק מטענות העותרים והיועצת, אך לא את הסעדים המבוקשים מכוחם. אכן, ראוי היה להרחיב את הבירור העובדתי שערכה הוועדה, וגם לאחר שלב ההשלמות, התשתית העובדתית הקיימת אינה מלאה. בדומה, בנסיבות המקרה המיוחדות, שבהן התקבלה ההחלטה הראשונה של חברי דעת הרוב בוועדה על יסוד מידע חלקי, ונוכח הצורך בבירורים עובדתיים מקיפים, היה מקום להקנות משקל ניכר לעמדתו של יו"ר הוועדה. פועל יוצא מהאמור הוא כי יש מקום לבחון באופן מדויק וזהיר במיוחד את המסקנות אליהן הגיעו חברי דעת הרוב בוועדה, תוך מתן משקל ניכר לחוות דעתו של יו"ר הוועדה (בה פרש את עמדתו באשר למחלוקות העובדתיות בפרשה).

מן הכלל אל הפרט: החלטות הוועדה המייעצת והמחלוקת העובדתית בפרשת אלמקייס

70. בטרם אדרש לפרשת אלמקייס עצמה, אסיר מדרכנו את יתר הטענות שהועלו נגד המינוי. בעתירת התנועה הועלו טענות הנוגעות לכישוריו וניסיונו של האלוף גופמן. נושאים אלה מסורים לשיקול דעתו של הגורם הממנה – במקרה זה ראש הממשלה – ולמעט מקרי קיצון בהם המועמד בעליל אינו מחזיק בכישורים הדרושים לצורך מילוי התפקיד, אין זה מתפקידו של בית המשפט להתערב בכך (במקרים קיצוניים כאלה, ייתכן שיהיה ניתן לראות במינוי אדם לא-כשיר בעליל ביטוי אפשרי לשקילת שיקולים זרים, ולפסול, אף מטעם זה, את המינוי. ראו: דפנה ברק-ארז משפט מינהלי כרך ב 725-726 (2010); שפירא, בעמ' 3-4). פשיטא כי המקרה שלפנינו אינו מסוג המקרים האמור. האלוף גופמן הוא קצין צבא בכיר ועתיר זכויות; הוא מילא בהצלחה שורה ארוכה של תפקידי פיקוד בצה"ל, האחרון שבהם תפקיד המזכיר הצבאי, שהוא בעל אופי מדיני ואסטרטגי; הממונים עליו, ובראשם ראש הממשלה והרמטכ"ל הביעו הערכה רבה לכישוריו ולתפקודו. איש אינו חולק על עוז רוחו ואומץ ליבו של האלוף גופמן, אשר מצאו ביטויים גם באופן בו לחם ונפצע קשה במהלך קרב בעוטף עזה בשבעה באוקטובר (לפירוט באשר לאמור, ראו את מכתבו של ראש הממשלה לוועדה המייעצת מיום 4.12.2025, שצורף כנספח 1 לתגובה המקדמית של ראש הממשלה). זאת ועוד, אין במדינת ישראל נורמה המחייבת מינוי ראש מוסד מתוך הארגון דווקא. למען האמת, כמחצית מראשי המוסד לא צמחו בתוכו, אלא היו, כמו האלוף גופמן, אלופים בצה"ל אשר "הוצנחו" לעמוד בראש המוסד (הראשון שבהם, אלוף מאיר עמית ז"ל, כבר בשנת 1963; האחרון שבהם, אלוף מאיר דגן ז"ל, בשנת 2002). מבחינת כישוריו וניסיונו של האלוף גופמן, מינויו לתפקיד ראש המוסד הוא החלטה המצויה עמוק במתחם הסבירות,

ולפיכך הסמכות – והאחריות – על קבלתה מוטלת על ראש הממשלה, והיא אינה מענייננו.

71. כמו כן, כאמור, לוועדה המייעצת הוגשו שורת פניות המעלות טענות לפגם בטוהר המידות בנושאים שונים הנוגעים למינוי האלוף גופמן. למרות זאת, מקובל היה על כל חברי הוועדה, ומקובל גם עליי, כי רק פרשת אלמקייס נושאת, מבחינת חומרת הכשל הערכי הנטען, מטען פוטנציאלי היכול להצדיק את המסקנה כי דבק באלוף גופמן פגם בטוהר המידות מהסוג העלול להביא לפסילת מינויו (הטענות האחרות, שאינן קשורות לפרשת אלמקייס, לא עלו, מטעמים מובנים, בעתירת אלמקייס, וגם עתירת התנועה התייחסה לעניינים אלה רק בשולי הדברים (ראו: סעיפים 16-17 ו-23-29 לעתירת התנועה)). אף לא מצאתי ממש בטענות התנועה לפיהן יש לפסול את המינוי נוכח פגם בטוהר המידות של הממנה, ראש הממשלה, שגם הן הועלו בצורה כללית וסתמית. הנה כי כן, על מנת להכריע בעתירות עלינו להתמקד בנושא בו התמקדה גם הוועדה המייעצת – פרשת אלמקייס.

72. על שני אלה אין חולק: האחד – פרשת אלמקייס היא פרשה חמורה, המחייבת התייחסות וליבון. המדובר במעצרו ובחקירתו של קטין (בעת מעצרו היה בן כ-17.5) למשך תקופה משמעותית ובגיין אישומים חמורים במיוחד, בפרשה שהסתיימה בביטול כתב האישום נגדו כשנה וחצי לאחר שנעצר לראשונה. לכשלים הנלמדים מפרשה זו רלוונטיות רבה גם לתפקיד בו עסקינן, שכן מי שלא ידע לפעול כראוי ביחס לקטין ישראלי אותו "גייס" למשימות באוגדה תחת פיקודו, עלול שלא למלא את חובתו כלפי המשרתות והמשרתים בארגון המוסד, וכלפי גורמים שונים שהוא מפעיל. השני – האלוף גופמן כשל בתפקודו בפרשת אלמקייס. הוא כשל בעצם ההפעלה של אזרח פרטי, לא כל שכן קטין, ללא קבלת האישורים הדרושים; הוא כשל בכך שלא פיקח כיאות על הגורמים הנתונים למרותו באוגדה, ואשר היו מופקדים על הפעלתו של מר אלמקייס. על חלק מההיבטים הללו קיבל האלוף גופמן הערה פיקודית ממפקד פיקוד צפון (ראו לעיל בפסקה 16, וכן הודעת מפקד פצ"ן בוועדה, בעמ' 2). על כשלים תפקודיים-פיקודיים אלה נדרש ראש הממשלה לתת את הדעת בבואו לשקול האם האלוף גופמן הוא מועמד מתאים לתפקיד ראש המוסד. ואולם כשלים במישור התפקודי-פיקודי אינם עולים לכדי כשל בתחום טוהר המידות. אין בהם כדי ללמד כי דבק באלוף גופמן פגם ערכי, המונע את מינויו לתפקיד ראש המוסד.

הערה: הצדדים נחלקו באשר לטיב הקשר בין רס"ן צור לבין מר אלמקייס. מבלי להאריך אבהיר כי איני רואה קושי באמירה כי רס"ן צור הפעיל את מר אלמקייס והשתמש בו לצרכים של אוגדה 210. למעשה, רס"ן צור עצמו נשאל בעניין ואישר כי הקשר עם מר אלמקייס אכן היה דומה להפעלה (ראו בפרוטוקול הודעתו הראשונה של רס"ן צור בפני הוועדה מיום 22.3.2026, בעמ' 17, שם אישר רס"ן צור, לשאלת אחד מחברי הוועדה כי "מעשית" מערכת היחסים שלו עם מר אלמקייס הייתה דומה למערכת היחסים המקובלת בין מפעילים לסוכניהם (להלן: הודעתו הראשונה של רס"ן צור בוועדה). זו הייתה גם עמדתו של ראש מחב"ם. ראו: הודעת ראש מחב"ם בוועדה, בעמ' 3, 9-10 ו-16. לדוגמאות קונקרטיות, עיינו: ההתכתבויות בין רס"ן צור למר אלמקייס, בעמ' 285, 296, 311-322, 364, 393, 423-425, 485, 573-581 ו-617).

73. השאלה שבמחלוקת בעניין תפקודו של האלוף גופמן בפרשת אלמקייס היא האם מעבר לכשלים התפקודיים-פיקודיים שנפלו בהתנהלותו, יש לייחס לו גם כשל ערכי בעל השפעה על מינויו לתפקיד ראש המוסד. בעניין זה נראה כי התפתחו שני נרטיבים שונים, שבנקודות רבות סותרים בתכלית זה את זה. האחד, לו טוענים העותרים, ואשר לעמדתם הצטרפה היועצת, הוא שהאלוף גופמן הכחיש במודע את הפעלתו של מר אלמקייס, ונמנע במודע מלפעול למענו לאחר שנודע לו על מעצרו. בלשון בני אדם: נטען כי שיקר ביחס למעורבותו בפרשה, והפקיר את מר אלמקייס (להלן: נרטיב השקר וההפקרה); השני, לו טוענים גופמן וראש הממשלה, הוא שהאלוף גופמן אומנם חרג מהנהלים בהפעלתו של מר אלמקייס על ידי אוגדה 210, ואולם לא נפל כל פגם ערכי בפעולתו, לא בעת שנשאל על מעורבות האוגדה בפרשה (בחודש מאי 2022), ולא לאחר מכן (בחודש אוגוסט 2022), עת הבהיר את חלקו ואחריותו במסגרת חקירה מחב"ם בנושא (להלן: נרטיב התקינות הערכית).

74. ההכרעה בשאלה שבמחלוקת היא למעשה הכרעה בין שני הנרטיבים הללו: ככל שמקבלים את נרטיב השקר וההפקרה, קשה לחלוק על כך שהדבר מלמד על פגם ערכי חמור בהתנהלותו של האלוף גופמן בפרשת אלמקייס. פגם שכזה בוודאי מטיל ספק כבד באשר לאפשרות למנותו לתפקיד ראש המוסד, ואילו היה ראש הממשלה מאמין בקיומו, יש להניח כי היה נמנע מלקדם מינוי כזה. לעומת זאת, ככל שמקבלים את נרטיב התקינות הערכית, הרי שהתנהלותו של האלוף גופמן בפרשה היא אומנם לקויה, אך היא משליכה על הערכת התאמתו לתפקיד מבחינה מקצועית – לא על כך שאינו ראוי לכהן בתפקיד מבחינת טוהר המידות.

75. בטרם אמשיך, אציין כי יו"ר הוועדה דן בחוות דעתו גם בכשלים בהתנהלות אוגדה 210 בקשר לפרשת אלמקייס, וייחס לאלוף גופמן אחריות ערכית לחלק מכשלים אלה בשל העובדה שעמד בראש האוגדה. בפרט, בהקשר זה מייחס יו"ר הוועדה פגם בטוהר המידות באשר להפעלתו של מר אלמקייס למרות שהיה קטין, וזאת אף שהוא מניח לזכותו כי האלוף גופמן לא ידע כי מדובר בקטין: "הפעלתו של קטין על ידי גוף צבאי מגיעה כדי פגם מבחינת 'טוהר המידות'. הגם שמפקד האוגדה לא ידע על נתון זה, וזו כאמור ההנחה, יש לזכור שהוא הגורם האחראי לפעולות האוגדה. בהיותו הגורם האחראי, ומאחר שהפעלה של קטין הינה פגם מאד משמעותי וחמור, הרי אלוף גופמן נגוע מבחינת 'טוהר המידות'" (סעיף 18 לחוות דעת יו"ר הוועדה). בחוות דעתו המשלימה הוסיף יו"ר הוועדה כי יש צורך לברר האם במסגרת ההתכתבויות בין רס"ן צור למר אלמקייס נמסר לאחרון מידע מסווג (בהקשר זה יצוין כי גם לשיטתו של יו"ר הוועדה לא כל הכשלים בהפעלת מר אלמקייס מהווים פגם בטוהר המידות, ובפרט, אין כשל ערכי בעצם העובדה שהפעלה בוצעה בניגוד לנהלים באשר לזהות היחידות הצבאיות הרשאיות לפעול כאמור, מאחר ש-"לא כל הפרה של חוק, כלל או פקודה מהווה פגם מבחינת 'טוהר המידות'" (שם, בסעיף 17)).

לא יכול להיות ספק שיש לזקוף לחובתו של האלוף גופמן, כעניין מקצועי, את הפרת הנהלים באשר להפעלת אזרחים; את העובדה שהאוגדה הפעילה קטין; וככל שהדבר אירע, גם את העובדה שהועבר למר אלמקייס מידע מסווג ללא אישור. יחד עם זאת, כשלים בהתנהלות האוגדה, המיוחסים לאלוף גופמן כעניין של אחריות פיקודית, אינם מלמדים בהכרח על פגם ערכי במעשיו. ייתכן שהם מלמדים על אחריות במישור המשפטי, אך (לפחות במקרה הרגיל) הם אינם מעידים על אשם בהיבט הערכי (ראו: סעיף 20 לחוות דעת יו"ר הוועדה). על מנת לבחון את טוהר המידות של האלוף גופמן יש להתמקד במעשים (ובמחדלים) שיש לייחס לו באופן אישי מכוח מצב תודעתו; לא במעשים (ובמחדלים) שעשו הכפופים לו, אף אם הוא נושא באחריות מקצועיות להם מכוח אחריותו הפיקודית. כך בפרט, משעה שלא הוצג טעם להניח כי האלוף גופמן עצם עיניו מלראות את התנהלות פקודיו.

76. אם כן, שלוש הן הסוגיות העובדתיות בהן נדרש להכריע: האחת, האם האלוף גופמן היה מודע לכך שמר אלמקייס הוא קטין (להלן: סוגיית הקטינות); השנייה, האם האלוף גופמן מסר ביודעין מידע שקרי במאי 2022 ביחס להפעלתו של מר אלמקייס (להלן: סוגיית השקר); השלישית, האם האלוף גופמן נמנע במודע מלנקוט בפעולות שהיה עליו לנקוט לשם הגנה על מר אלמקייס (להלן: סוגיית ההפקרה). אתייחס לסוגיות

אלו כסדרן, אך תחילה, וכרקע הכרחי לדברים, אבקש לחדד את היחס בין החקירות השונות שהתנהלו במסגרת הפרשה. כפי שאבהיר, לא כל החקירות האלה עשויות מקשה אחת. הבחנה זו חיונית לבירור שיובא בהמשך, מכיוון שהיא שופכת אור על התנהגותם של הגורמים שהיו מעורבים בחקירות השונות, ובכלל זה גם על התנהגותו של האלוף גופמן עצמו.

בין החקירה הביטחונית והפלילית לבין חקירת מחב"ם

77. לאחר עיון במכלול החומרים שהוגשו לוועדה המייעצת והועברו לעיוננו, ובכללם מסמכים שעודם מסווגים, מסקנתי, בתמצית, היא שהקשר המהותי בין החקירה הביטחונית והפלילית שהתנהלה בעניין דלף המידע למר אלמקייס מגורמי אגף המודיעין, ובין חקירת מחב"ם, שעסקה בהפעלת מר אלמקייס על ידי אוגדה 210, הוא רופף, במקרה הטוב. הקשר בין החקירות קיים, כמובן, במישור הסיבתיות העובדתית (החקירה הביטחונית והפלילית הביאה לחקירת מחב"ם); ובשתי הפרשות נחקרו קשרים בין אותו גורם אזרחי מרכזי (מר אלמקייס) לבין גורמי צבא שונים, אך מהבחינה מהותית, מדובר בשתי חקירות העוסקות בנושאים שונים ונבדלים. כך, לא רק משום שבסופו של דבר כתב האישום הוגש אך ורק בעניין דלף המידע מגורמי אגף המודיעין; אלא גם בשל כך שכבר מראשיתה, החקירה הביטחונית של שב"כ (ובעקבותיה החקירה הפלילית) התמקדה בעיקר בדלף המידע מגורמי אגף המודיעין (ראו: תרשומות חקירות שב"כ, בעמ' 5-6 ו-8; סעיף 3 לסיכום חקירת רס"ן צור במחב"ם). הטעם לכך ברור: דלף המידע הוא שיצר סיכון מהותי וחמור בראיית גורמי החקירה; בעוד שהליקויים בהפעלת מר אלמקייס על ידי אוגדה 210 לא הביאו, בראיית גורמי החקירה, לסיכון כה משמעותי (הגם שאף הם יצרו חשש להעברת מידע מסווג לגורם בלתי מוסמך). הדבר עולה ממסמכים מסווגים שהוצגו לוועדה, והוא גם נאמר במפורש לוועדה על ידי ראש מחב"ם בהתייחסותו לחקירה הביטחונית והפלילית:

עיקר הקשב שלנו, של מחב"מ, שב"כ, פרקליטות סייבר... שמלווה את זה ממוקדת שבעבירה המאוד בולטת של [גורמי אגף המודיעין] שממש מקיימים קשר שוטף עם אותו אורי אלמקייס ומעבירים לו מידע מסווג כמעט בזמן אמת [...] העבירה המהותית החמורה היא הפרסום של הידיעות המסווגות שיצאו מצה"ל ושוב בהקשר זניח, גם כרונולוגית, לאותו קשר שקשור לאוגדה 210.

(הודעת ראש מחב"ם בוועדה, בעמ' 4 ו-5-6. עוד ראו: שם, בעמ' 12 ו-14-15 ובסעיף ז' להתייחסות חברי דעת הרוב לחומרים המסווגים).

78. כנגזר מכך, למרות שכבר בשלבים הראשונים בחקירה התייחסו החוקרים לענייניו של רס"ן צור, וניכר כי היו מודעים לקשר בינו ובין מר אלמקייס, הם החליטו שלא לעצור את רס"ן צור (הגם שעצרו חייל אחר), וחשוב מכך – הם החליטו שלא לזמנו כלל לחקירה, וזאת גם לאחר שבחקירותיו של מר אלמקייס עלה שמו של רס"ן צור (ראו: תרשומות חקירות שב"כ, בעמ' 18 ו-24). ודוק, הטעם לכך לא היה, כפי שמניח מר אלמקייס, שחוקרי השב"כ לא האמינו לגרסתו בעניין הקשר עם אוגדה 210 (עניין שאין לו כל תמיכה בתרשומות החקירה); ההסבר המתבקש לאי זימונו של רס"ן צור במסגרת החקירה הביטחונית והפלילית הוא שהחוקרים סברו כי הקשר בינו לבין מר אלמקייס אינו משמעותי בקשר לדלף המידע שעניין אותם (שעסק, כמובהר, בידיעות שלא התייחסו כלל לזירה בה פעלה אוגדה 210), אפילו לא ברמה הנמוכה יחסית הדרושה לזימון לחקירה או מתן עדות. חזקה על חוקרי השב"כ והמשטרה, ועל הפרקליטים שהגישו את כתב האישום, כי אם היו סבורים, עובר להגשת כתב האישום, כי רס"ן צור הוא בעל תפקיד של ממש בדלף המידע בעטיו מתנהלת החקירה הביטחונית והפלילית – היו לפחות מזמנים אותו לחקירה או למסירת גרסה (וזאת ללא קשר לתוצאות הבדיקה המקדמית שנעשתה מול צה"ל). ויודגש, תרשומות חקירות שב"כ מלמדות כי כבר בשלב מוקדם התעוררו ספקות באשר לשאלה אם רס"ן צור פועל באישורו של האלוף גופמן, אך מידע זה לא נתפס כסיבה לחקור את רס"ן צור, אלא לכל היותר כמידע שיש להעבירו לרשויות הצבא (ראו: שם, בעמ' 18-19).

79. התמונה מובהקת עוד יותר מעיון בכתב האישום המלא נגד מר אלמקייס. הן בכתב האישום עצמו, והן בנספח א', שבו "פירוט בנוגע לידיעות הסודיות שאסף, הכין, רשם והחזיק [מר אלמקייס]" אין זכר לרס"ן צור, או לפרטי מידע שמסר למר אלמקייס בהתכתבויות שהוגשו. תחת זאת, התמקד כתב האישום במעשיהם של מר אלמקייס, לצד גורמי אגף המודיעין, שאספו ידיעות סודיות רבות וחלקו אותן עם מר אלמקייס.

80. בסמוך להגשת כתב האישום, התפצלה, איפוא, החקירה למסלולים נפרדים: נגד חלק מהמעורבים נפתחו הליכים פליליים, ואילו מעורבים אחרים הועברו לחקירת מחב"ם או להליכים משמעתיים אחרים. ראש מחב"ם תיאר, בעדכון המפקדים שהפיץ, כיצד "הועבר המקל". לדבריו, עובר להגשת כתב האישום התקיימו התייעצויות עם הגורמים המשפטיים הרלוונטיים, והוחלט כי לא יוגש כתב אישום ביחס לחלק מהגורמים

בפרשה, בהתחשב בממצאי החקירה וב- "מידת המעורבות הפחותה" של גורמים אלה. בתחילת אוגוסט 2022 התקבל אישור לפתוח בחקירה במחב"ם נגד שלושה גורמים כאלה, ובהם רס"ן צור (סעיף 6 למסמך "תמצית אירוע לעדכון מפקדים" מיום 8.1.2024 שהוגש לוועדה (לעיל ולהלן: עדכון המפקדים) וסעיפים 62-64 להתייחסות המשלימה מטעם היועצת). רס"ן צור נחקר במחב"ם ביחס לתכתובות שניהל עם מר אלמקייס, ובסופו של דבר נקבע בסיכום החקירה כי "הקצין עשה מאמץ שלא למסור מידע מסווג במהלך הקשר שנוצר בין הקצין לאורי אלמקייס, אבל במסגרת הקשר בניהם [...] נוצר מצב שבו נאלץ הקצין למסור לאורי מידע מסווג" (סעיף 8(ב) לסיכום חקירת רס"ן צור במחב"ם. יוער כי רס"ן צור חלק בפני הוועדה על קביעה זו. ראו פרוטוקול הודעת רס"ן צור בפני הוועדה מיום 21.5.2026, עמ' 3 (להלן: הודעתו השנייה של רס"ן צור בוועדה)). בעת החקירה במחב"ם מסר רס"ן צור כי קיבל מהאלוף גופמן את "ברכת הדרך" לקשר עם מר אלמקייס, אשר הדגיש בפני רס"ן צור שלא לעשות עבירות ביטחון מידע (סעיף 5(ד) לסיכום חקירת רס"ן צור במחב"ם. עוד ראו הודעתו הראשונה של רס"ן צור בוועדה, בעמ' 5). מאחר שרס"ן צור "העביר מידע מסווג [אמנם לא בסיווג גבוה, אבל המידע היה מסווג]" הוצע לנקוט נגדו בצעדים פיקודיים, ובמישור המערכתי, הומלץ להנחות את האלוף גופמן לבצע את הפעולות הנוגעות להשפעה באמצעות היחידות המוסמכות לכך (סעיפים 9(א) ו-10(א) לסיכום חקירת רס"ן צור במחב"ם).

81. עינינו הרואות, אם כן, כי הפעלתו של מר אלמקייס על ידי רס"ן צור עמדה בפני חוקרי שב"כ, אך הרלוונטיות שלה עבורם הייתה מועטה, שהרי מוקד החקירה היה, מתחילתה ועד הגשת כתב האישום, דליפת מידע שונה וחמורה בהרבה – דלף המידע מגורמי אגף המודיעין. מהחומר שהונח לפנינו נראה כי זו הסיבה שרס"ן צור לא נחקר או התבקש למסור גרסה הביטחונית והפלילית, ואף לא הוזכר בכתב האישום שהוגש נגד מר אלמקייס. אומנם, חקירתו של רס"ן צור במחב"ם עסקה בקשר שלו עם מר אלמקייס, והמסקנה שנקבעה בסיומה הייתה כי נמסר מידע מסווג מסוים, אך הדבר הצדיק צעדים פיקודיים-משמעתיים מתאימים בלבד, וודאי שלא ניהול הליך פלילי.

את שלוש הסוגיות בהן נחלקו דעות הרוב והמיעוט בוועדה יש לקרוא, אם כן, על רקע הבחנה זו בין החקירה הביטחונית והפלילית, שהתמקדה בדלף המידע למר אלמקייס מגורמי אגף המודיעין; ובין חקירת מחב"ם, שעסקה בהרחבה בהפעלת מר אלמקייס על ידי אוגדה 210 ופיקוד מרכז.

מצוידים בהבהרה זו נוכל לפנות לבחינת שלושת הסוגיות בהן נטען כי האלוף גופמן כשל ערכית בפרשת אלמקייס: סוגיית הקטינות; סוגיית השקר; וסוגיית ההפקרה. נעשה כן במה שנראה בעיני כ"מהקל אל הכבד" מבחינת חומרת הפגם הערכי שהעתירות מייחסות לאלוף גופמן.

סוגיית הקטינות

82. המחלוקת בוועדה באשר לסוגיית הקטינות הייתה המצומצמת מביין שלוש הסוגיות. יו"ר הוועדה הטיל ספק בכך שהאלוף גופמן לא היה מודע לכך שמר אלמקייס היה קטין בעת שהוא הופעל על ידי האוגדה, אך הוא היה מוכן להניח, לטובתו, שהוא לא ידע זאת. יו"ר הוועדה הסביר כי הספקות בעניין זה נובעים משלושה נתונים העשויים לפעול לחובת האלוף גופמן: קשה להניח שהלה לא התעניין בפרטים אודות המופעל, נוכח הנסיבות החריגות של ההיתר שנתן – היתר להפעלת אזרח ישראלי על ידי גורם בפיקודו, ללא קבלת אישור לכך מהגורמים המוסמכים בצה"ל; קשה להניח שרס"ן צור לא מסר פרטים כלשהם לאלוף גופמן אודות מר אלמקייס; והעובדה שהאלוף גופמן השיב תשובה לא-עניינית כאשר נשאל בוועדה מדוע לא בירר עם רס"ן צור מה עשה האזרח המופעל על ידו בשירותו הצבאי (שאלה שהייתה מעלה כי מר אלמקייס טרם התגייס לצה"ל, בשל היותו קטין. ראו: סעיף 9 לחוות דעת יו"ר הוועדה). דעת הרוב סברה שהאלוף גופמן לא היה מודע להיותו של מר אלמקייס קטין, וזאת מאחר שלא ידע כלל את זהותו או פרטים אודות מפעיל הערוץ (סעיף 7.3 לחוות דעת הרוב. כן ראו סעיף ד' להתייחסות חברי דעת רוב הוועדה לחומרים המסווגים). אף אני לא רואה אפשרות לקבוע בעניין זה, על יסוד מכלול החומר שנפרס בפני הוועדה, ממצא לפיו האלוף גופמן היה מודע לעניין הקטינות בזמן ההפעלה. ויוזכר – אין מחלוקת כי האלוף גופמן לא היה מעולם בקשר ישיר עם מר אלמקייס, ואף אין מחלוקת כי האלוף גופמן לא היה מודע למלוא המידע שהעביר רס"ן צור למר אלמקייס (ראו: סעיף 20 לחוות דעת יו"ר הוועדה. כן ראו: פרוטוקול הודעת מר אלמקייס בוועדה מיום 21.5.2026, בעמ' 7 (להלן: הודעת אלמקייס בוועדה)).

האלוף גופמן טען בתוקף ובאופן עקבי שלא ידע כי מדובר בקטין בזמן אמת, וגילה זאת רק בשלב מאוחר של הפרשה. הרקע לכך, לפי דבריו בוועדה, הוא שהאישור ליצירת קשר עם מפעילי ערוץ הטלגרם ניתן "על הדרך", ובנסיבות שבהן טבעי שלא יברר בירור מקיף על אודות מאפייניו של מר אלמקייס. זאת לאחר שרס"ן צור תיאר בפניו, במהלך "שיחה בחמ"ל או משהו כזה", בעיה קונקרטיית בתחום המודיעין, והאלוף

גופמן אישר לו להסתייע במר אלמקייס לצורך התמודדות עימה, לאחר שווידא כי רס"ן צור לא יעביר חומר מודיעיני מסווג (הודעתו השנייה של האלוף גופמן בוועדה, בעמ' 5. כן ראו: שם, בעמ' 4).

83. לא למותר לציין כי עובר לפרסומה של הפרשה קיים מפקד פיקוד צפון דאז, האלוף אמיר ברעם, בחינה של דליפת המידע מפיקוד הצפון (וזאת לאחר שהועברה מהפצ"רית הנחייה לקיים הליך משמעותי לאלוף גופמן, עקב חקירת מחב"ס). מפקד פיקוד צפון זימן את האלוף גופמן לשיחה עמו, ונתן לו הערה פיקודית (לפירוט בעניין, ראו עדכון המפקדים, בסעיף 7). במסגרת הבירור האמור הוא ציין כי האלוף גופמן הודה בעובדות, אך טען שלא ידע שמר אלמקייס היה באותה עת בן 17. מפקד פיקוד הצפון דאז הבהיר כי הוא מאמין לאלוף גופמן "באמונה שלמה" שהוא לא ידע על היותו של מר אלמקייס קטין (הודעת מפקד פצ"ן בוועדה, בעמ' 2 וחוות דעת הרוב, בסעיף 6.6).

מהאמור לעיל עולה כי, לפי החומר שלפנינו, לא ניתן לקבוע כי בעת הפעלתו של מר אלמקייס האלוף גופמן היה מודע להיותו קטין. זאת, כפי שקבעה חוות דעת הרוב בוועדה, וכפי שהיה נכון להניח (על אף ספקות בעניין) גם יו"ר הוועדה.

סוגיית השקר

84. סוגיית השקר נוגעת להתנהלותו של האלוף גופמן במהלך שיחת הבדיקה שקיים עימו רח"ט הפעלה ביום 15.5.2022, עובר למעצרו של מר אלמקייס, בעת שהגורמים הרלוונטיים בצה"ל התבקשו על ידי רשויות החקירה לברר האם מר אלמקייס הופעל על ידי אנשי צבא בסמכות וברשות, בטרם יוחלט באופן סופי על מעצרו. במסגרת בירור זה נערכה פנייה ליחידות שונות בצבא, ובהן אוגדה 210. לפי תצהיר רח"ט הפעלה, וזיכרון הדברים שצורף לו, רח"ט הפעלה קיים שיחה עם האלוף גופמן בנושא. חברי דעת הרוב סברו כי התנהלותו של האלוף גופמן בעניין זה הייתה ללא דופי: "לא רק מלכתחילה הייתה תשובתו של האלוף גופמן לתא"ל ג' אמת, אלא גם בדיעבד היא התבררה כאמת לאמיתה" (סעיף 2 (ה) לחוות הדעת המשלימה של חברי דעת הרוב. כן ראו סעיף ה' להתייחסות חברי דעת הרוב לחוות דעת המיעוט). לדידו של יו"ר הוועדה התמונה שונה. יו"ר הוועדה התייחס לדברים בהרחבה בחוות דעתו הראשונה. שם ציין כי השאלה שהוצגה היא "האם גורם חיצוני הופעל על ידי האוגדה על דרך מסירה של מידע לשם השפעה והונאה. כזכור, נמצא כי לא רק האוגדה השיבה בשלילה לשאלה זו (ואין ידוע מי מטעמה) אלא אף תא"ל גופמן שנשאל באופן קונקרטי על ידי [רח"ט הפעלה] השיב בשלילה.

כל זאת זמן קצר לאחר שהופעל אלמקייס" (סעיף 19 לחוות דעתו. כן ראו: שם, בסעיף 11). יו"ר הוועדה סבר שהכחשת ההפעלה על ידי האלוף גופמן והאוגדה מהווה "תשובות לא מדויקות", וזאת "בלשון עדינה" (שם, בסעיף 23). מסקנה זו משמשת בסיס מרכזי להכרעתו: "מאחר שהאוגדה ומפקדה, הוא ספציפי, השיבו תשובה לא נכונה יש בכך משום פגם מאד משמעותי מבחינת 'טוהר המידות'" (שם, בסעיף 19).

85. לדידי, סוגיית השקר היא העניין המרכזי העומד נגד האלוף גופמן מבחינה ראייתית (להבדיל מהיבט החומרה הערכית). ואולם, לאחר שבחנתי בקפדנות את מכלול הראיות שהוגשו לעיוננו, היכולות לשפוך אור על עניין זה, הגעתי למסקנה כי לא ניתן לקבוע לחובתו של האלוף גופמן, ברמה המנהלית הנדרשת, ממצא לפיו מסר מידע שקרי באופן מכוון במסגרת בדיקת מחב"ם. אסביר.

86. הראייה המרכזית הנוגעת לסוגיית השקר היא תצהירו של רח"ט הפעלה, שאליו צורף זיכרון הדברים. נוכח חשיבותו אצטט כלשונם את הסעיפים הרלוונטיים מזיכרון הדברים:

ב. עיקרי השיחה:

(1) בפתח דבריו ציין הרח"ט כי אנו נמצאים בתהליך חקירה של פרשייה רגישה בצה"ל, באשר להעברת חומרים מודיעיניים לכאורה לערוץ 'טלגרם' בתחום האקטואליה הבטחונית.

(2) הרח"ט ציין כי קיימת אפשרות שסנ[י]ף [מ]סויים של הפרשייה מצוי באוגדה 210.

(3) הרח"ט ציין כי פרטי החקירה חשופים לפורום מצומצם ביותר ועל כן אין לדבר על פרטי השיחה עם אף גורם כלל.

(4) הרח"ט שאל את מפקד אוגדה 210 האם ידוע על קשר כלשהו, באופן ישיר או עקיף לערוץ אקטואליה-בטחונית ב'טלגרם'.

(5) מפקד אוגדה 210 השיב שלא ידוע על קיום קשר כמתואר המתקיים באוגדה.

(6) רח"ט הפעלה שאל האם השם 'עולם החדשות' מוכר למפקד האוגדה.

(7) מפקד האוגדה ציין שאינו מכיר את הערוץ המדובר. [...]

(10) מאו"ג 210 ציין כי ישמח לבדוק את הדבר עם אנשיו על מנת להשיב באופן וודאי.

(11) רח"ט הפעלה הדגיש שאין לבדוק את הנושא עם אף גורם שכן החקירה עדיין בעיצומה ואנו לא מעוניינים לפגוע בה.

87. בחינה של זיכרון הדברים אינה מאפשרת לאמץ את המסקנה הגורפת אליה הגיעו חברי דעת הרוב בוועדה, לפיה התשובה שמסר האלוף גופמן כמתועד במסמך זה הייתה התשובה הראויה והנכונה. אין ספק כי הלכה למעשה האוגדה קיימה "קשר כלשהו, באופן ישיר או עקיף לערוץ אקטואליה-בטחוניית ב'טלגרם'" (סעיף ב(4) לזיכרון הדברים. להלן: השאלה הראשונה). הגדרה רחבה זו כוללת, כמובן, את הקשר בין מר אלמקייס לרס"ן צור. גם לפי גרסתו של האלוף גופמן עצמו מצופה היה כי הוא ישיב תשובה אחרת לשאלה זו. לפי גרסה זו, כאמור, הוא אישר לרס"ן צור לפנות למנהלי ערוץ הטלגרם, על מנת להסתייע בהם להפצת ידיעות שפורסמו קודם לכן בציבור. משכך, היה על האלוף גופמן להשיב לשאלה האמורה בחיוב, תוך שיבהיר את טיב הקשר, ויציין כי, למיטב ידיעתו, רס"ן צור פעל לפי הוראותיו, ומסר מידע בלתי-מסווג בלבד (ודוק, גם ראש מחב"ם הבהיר כי, לשיטתו, היה על האלוף גופמן לעדכן על אודות הקשר האמור. ראו סעיף 3 לעדכון מפקדים, והודעת ראש מחב"ם בוועדה, בעמ' 3). אף על פי כן, האלוף גופמן השיב לכאורה, לפי הכתוב בזיכרון הדברים, תשובה שלילית וחד-משמעית לשאלה הראשונה: "מפקד אוגדה 210 השיב שלא ידוע על קיום קשר כמתואר המתקיים באוגדה". האלוף גופמן השיב תשובה דומה גם לשאלה כללית נוספת שנשאל – אם הוא מכיר בכלל את השם "עולם החדשות", שם הערוץ אותו הפעיל מר אלמקייס (שם, בסעיף ב(6)). אומנם, בחומר הראיות קיימות אינדיקציות מסוימות לכך שהאלוף גופמן נחשף בשלב כזה או אחר לשם הערוץ, אך ייתכן שלא היה מודע לשם הערוץ כשנשאל על כך (או לא זכר את שמו), ולפיכך השיב כי אינו מכיר אותו (וזאת גם כשנשאל על כך באופן ניטרלי, שלא ביחס להפעלה על ידי האוגדה). מכל מקום, משהשאלה הראשונה נוסחה באופן רחב, היה על האלוף גופמן להשיב עליה תשובה שונה משנתן על מנת שתשובתו תחשב מלאה ומדויקת. להשלמת התמונה יצוין כי נוסח רחב של שאלה ראשונה זו תאם, בסופו של דבר, את נוסח ההודעה לרשויות החקירה שמסר ראש מחב"ם, ובה מסר כי הידיעות הסודיות בהן עסקה הפרשה לא פורסמו בסמכות כחלק ממבצע השפעה צה"לי ("לא נמצאה כל עדות לפניה לערוצי הטלגרם הרלוונטיים לחקירה [...] כחלק ממאמצי השפעה או הונאה"). ראו סעיף 2(ב) למסמך מיום 21.5.2022, שנמסר לעיון כל חברי הוועדה ביום 26.4.2026, כאמור בהתייחסות חברי דעת הרוב לחומרים המסווגים).

88. ועדיין, בין המסקנה כי היה ראוי שהאלוף גופמן יענה תשובה אחרת ובין המסקנה כי הוא שיקר במודע קיים מרחק רב. בדיעבד קשה, כמובן, להתחקות אחר מצבו התודעתי המדויק של האלוף גופמן במהלך השיחה, אך בחינה כללית של התנהלות השיחה מצביעה כי אין אינדיקציה מובהקת לכך שכוונתו הייתה להטעות. בהיעדר ראייה נוספת כלשהי המצביעה על הטעיה ביודעין, המסקנה המתחייבת היחידה היא כי לא

הוצגו ראיות מבוססות המעידות כי האלוף גופמן התכוון לשקר או להטעות את רח"ט הפעלה, ובעקבותיו, את רשויות החקירה. אפרט.

89. ראשית, יש להטעים כי בסוף השיחה האלוף גופמן הציע לרח"ט הפעלה להעמיק את הבירור ביחס לנעשה באוגדה, ולפנות לקצינים תחת פיקודו על מנת "להשיב באופן וודאי", ורח"ט הפעלה הבהיר כי אסור לו לעשות כן, כדי שלא לפגוע בחקירה מתנהלת (זיכרון הדברים, בסעיפים ב(10)-ב(11)). דברים אלה מלמדים על תום ליבו של האלוף גופמן. זאת ועוד, ניתן לשער כי אדם המעוניין להסתיר מידע מסוים לא יציע להעמיק את הבירור בעניין מידע זה, נוכח החששות כי הצעתו תענה בחיוב, והוא יידרש למסור פרטים נוספים לאחר השלמת הבירור או שהפנייה לגורמים נוספים תוביל אותם לחשוף את ההטעיה שלו.

90. שנית, חרף האופי הקונקרטי של השאלה האמורה לא ניתן להתעלם מההקשר הכללי (הקונטקסט) של השיחה, כפי שהוצג לאלוף גופמן. כאמור לעיל, הנושא של החקירה הביטחונית והפלילית בכללותה היה דליפה של מידע מסווג, הכולל ידיעות סודיות ביותר ופירוט באשר ליכולות שונות. רשויות החקירה פנו לגורמי הצבא על מנת לברר את קיומו של "ציר דלף של גורם בטחוני כלשהו" (תרשומות חקירות שב"כ, בעמ' 1), שיסביר מדוע פורסמו ידיעות סודיות רבות בערוץ הטלגרם. בהתאם, השיחה בין רח"ט הפעלה לבין האלוף גופמן עסקה באותו נושא. בניסוחו של רח"ט הפעלה, לפי זיכרון הדברים: "חקירה של פרשייה רגישה בצה"ל, באשר להעברת חומרים מודיעיניים לכאורה" (שם, בסעיף ב(1) ובסיפא לסעיף ב(9)). כן ראו: סעיפים 2, 4 ו-9 לתצהיר רח"ט הפעלה). כך תיאר רח"ט הפעלה את מטרת השיחה גם בהודעתו בפני הוועדה: "מטרת השיחה, כפי שנשלחתי לבצע על ידי ראש אמ"ן, היא לברר האם תת אלוף דאז, גופמן, מכיר או נתן הנחיה או נתן אישור למישהו מ[אנשי] באוגדה למסור מידע מודיעיני, לאותו עמוד טלגרם" (פרוטוקול הודעת רח"ט הפעלה מיום 21.6.2026 בוועדה, בעמ' 2 (להלן: הודעת רח"ט הפעלה בוועדה); וכן סעיף 3 לנספח ב' של חוות הדעת המשלימה של חברי דעת הרוב). לבסוף, גם מסקנתו של רח"ט הפעלה מהשיחה, כפי שתיאר אותה בתצהירו התייחסה לנושא זה: "עודבאותו היום ולכל המאוחר בבוקר למחרת, עדכנתי את ראש אמ"ן ואת המחב"ם, שתשובת מפקד אוגדה 210 לשאלה האם הוא אישר מסירת חומרים מודיעיניים לערוצי הטלגרם שהוזכרו לעיל היא שלילית" (סעיף 24 לתצהיר רח"ט הפעלה). אומנם, ברור שגם במקרה שבו קיומו של קשר "כלשהו" עם ערוצי טלגרם לא היה במוקד השיחה, היה ראוי כי האלוף גופמן יענה תשובה מלאה ומפורטת בנוגע לשאלה בעניין, אך לא ניתן להתעלם מהנושא הכללי של השיחה. העובדה שהעניין לא עמד במוקד השיחה,

מבססת את סבירות האפשרות שמתן תשובה חלקית ובלתי-מדויקת על ידי האלוף גופמן הוא תוצאה של היסח הדעת או טעות בהבנת הנשאל, ולא תוצאה של כוונת מכוון להטעות.

91. שלישיית, תיעוד השיחה לא נעשה באמצעות הקלטה ותמלול, אלא באמצעות זיכרון הדברים, שהוא סיכום עיקרי הדברים שנעשה בזמן אמת על ידי גורם שהאזין לשיחה (ראו: הודעת רח"ט הפעלה בוועדה, בעמ' 1 ו-5). יש להניח כי סיכום זה משקף באופן אמין את רוח הדברים, ואולם קשה עד מאד להסיק מזיכרון הדברים באופן מדויק מה נאמר בשיחה הלכה למעשה. כך, למשל, בסיכום מצוין כי האלוף גופמן ענה על השאלה הראשונה "שלא ידוע על קיום קשר כמתואר המתקיים באוגדה". ניתן להניח שאלה לא היו המילים המדויקות בהם ענה האלוף גופמן על השאלה. ברם, ללשון המדויקת עשויה להיות חשיבות. כך, למשל, אם ענה האלוף גופמן: "לא ידוע לי על העברת חומרים מודיעיניים לערוץ בטלגרם" הרי שמצד אחד, זיכרון הדברים מתעד אותה באופן מדויק (בדגש על המינוח "קשר כמתואר" והקונטקסט של השאלה, בהינתן האופן בו הוצגה החקירה על ידי רח"ט הפעלה); ומצד שני, התשובה הייתה נכונה מבחינה עובדתית. לעומת זאת, אם ענה, "לא ידוע לי על מבצע השפעה של האוגדה מול ערוץ טלגרם", הרי שתשובתו הייתה בעליל לא נכונה. מה מבין שני אלה ענה האלוף גופמן בשעתו – לדקויות כאלה אין אפשרות לרדת כשבידנו זיכרון הדברים בלבד.

92. לבסוף, יש להזכיר כי השיחה הייתה שיחה טלפונית קצרה, מהסוג שקרה "אין ספור פעמים" בין רח"ט הפעלה לאלוף גופמן, לדברי האחרון (ראו: סעיף 10 לתצהיר רח"ט הפעלה; פרוטוקול הודעתו השלישית של האלוף גופמן בוועדה מיום 21.5.2026, עמוד 6). בהחלט אפשרי כי מסיבה זו האלוף גופמן פירש באופן מוטעה את השאלה שנשאל. בדיעבד, נדמה כי הערכתו של ראש מחב"ם באשר לטיב השיחה (הערכה שנאמרה עובר להחלטת הוועדה הראשונה, בטרם הוגש תצהירו של רח"ט הפעלה) הייתה מתקבלת על הדעת:

אני משער לעצמי שהשיחה בין [רח"ט הפעלה] ורומן גופמן או שהייתה מאוד לא איכותית, זאת אומר[ת] [רח"ט הפעלה] שאל אותו שאלה כללית כזאת: אתה מכיר שאתם מפעילים איזה מישהו? ורומן גופמן ענה לו כלאחר יד: לא נראה לי[.], בלי שהוא בדק את זה לעומק. זה אני משער לזכותו.

(עמ' 7 להודעת ראש מחב"ם בוועדה וסעיף 11 לחוות דעת יו"ר הוועדה. גם האלוף גופמן העריך, בהודעתו

השנייה בפני הוועדה ביום 22.3.2026 – עובר למסירת התצהיר של רח"ט הפעלה, כי השיחה עם רח"ט הפעלה התנהלה בדרך דומה לדרך שתוארה לבסוף בתצהיר: ראו שם, בעמ' 4).

93. מהאמור לעיל עולה כי קשה לקבוע, על סמך זיכרון הדברים ומכלול נסיבות העניין, מהו המניע שעמד מאחורי התשובה הלא-מדויקת של האלוף גופמן לשאלה הראשונה. בסופו של דבר, וזה עיקר, לא השתכנעתי כי התשובה של האלוף גופמן היא תשובה מטעה בכוונת מכוון, ובהחלט סביר בעיניי כי היא נמסרה בשוגג, בין אם עקב האופן בו הבין את נושא השיחה ובין אם בשל היסח הדעת. מטעם זה לא ניתן להטיל באלוף גופמן את הדופי הערכי החמור הכרוך בקביעה כי האלוף גופמן שיקר לגורם צה"לי שנשלח לברר על אודות פעילות באוגדה שתחת פיקודו (וברי כי תשובה שגויה שנמסרה בשוגג אינה מגבשת פגם ממשי בטוהר המידות, המצדיק את פסילת ההחלטה למנות את האלוף גופמן לראשות המוסד).

כלל ידוע הוא כי ייחוס לאדם התנהגות שיש בה חוסר ניקיון כפיים, מרמה או כזב מחייב בראיות בעלות משקל ואמינות" (ע"א 3725/08 חזן נ' חזן, פסקה 31 (3.2.2011)); ע"א 7456/11 ברנוי נ' מלחי, פסקה 15 (11.4.2013)). כלל זה חל גם בהקשרים מנהליים, בשינויים המחויבים (ראו: ברק-ארז, כרך א', בעמ' 454-455; רון שפירא מאכיפה פלילית לאכיפה מינהלית 174-176 (2019); ע"א 8709/23 החברה המרכזית להפצת משקאות בע"מ נ' הממונה על התחרות, פסקה 37 (9.3.2026)). לאחר ההשלמות שנעשו בעקבות העתירות, עמד בפני הוועדה המייעצת מצע ראיתי רב, ובמרכזו מסמך מפורט מזמן אמת, לצד הודעות בעל-פה של המעורבים בשיחה, וכן הודעות נוספות ומסמכים מחודשים סמוכים. ראיות אלה אינן מאפשרות להסיק את המסקנה כבדת-המשקל שמבקשים העותרים והיועצת להסיק מהן, לפיה לא רק שהאלוף גופמן מסר תשובה שגויה באשר לקשר של אוגדה 210 עם מר אלמקייס, אלא שהוא עשה זאת במזיד. מטעם זה – לא ניתן לומר כי סוגיית השקר מטילה דופי ערכי באלוף גופמן.

סוגיית ההפקרה

94. הסוגייה השלישית והאחרונה היא סוגיית ההפקרה. בעניין זה טוענים העותרים והיועצת כי האלוף גופמן נמנע מלחשוף לפני גורמי החקירה, לאחר מעצרו של מר אלמקייס, את העובדה כי הלה הופעל באישורו, על ידי אוגדה 210. עקב כך, על פי הנטען, נפגע מר אלמקייס, שכן הקשר בינו לבין צה"ל לא הובהר כראוי במסגרת החקירה

הביטחונית והפלילית. סבורני כי ההאשמה האמורה נגד האלוף גופמן שגויה, ואף עושה לו עוול. על מנת לעמוד על כך, חשוב לחלק את ציר הזמן לשניים: התקופה שקדמה לחקירת רס"ן צור במחב"ם (להלן: התקופה שקדמה ליום 10.8.2022); והתקופה שלאחר חקירת רס"ן צור במחב"ם (להלן: התקופה שלאחר יום 10.8.2022). אתייחס לתקופות אלה בהיפוך הסדר הכרונולוגי.

95. התקופה שלאחר יום 10.8.2022: כאמור, ביום 10.8.2022 נחקר רס"ן צור במחב"ם בקשר לפרשת אלמקייס. חקירה זו, שהתרחשה כחודשיים וחצי לאחר מעצרו של מר אלמקייס, היא על פי המידע הקיים הפעם הראשונה בה גורם כלשהו מאוגדה 210 נחקר ביחס לפרשה (וזאת, כפי שהובהר, לא בשל כך שהקשר בין רס"ן צור למר אלמקייס לא היה מוכר לחוקרים, אלא לאור הערכתם, המוצדקת, שאין לו רלוונטיות לדלף המידע שעמד במרכז החקירה הביטחונית והפלילית (ראו לעיל בפסקאות 77-81)). מספר שעות לאחר מכן, התקשר האלוף גופמן לראש תחום חקירות במחב"ם ומסר לו באופן מפורש כי הוא אישר את פנייתו של רס"ן צור למר אלמקייס: "[האלוף גופמן] ביקש להבהיר שהוא אישר ל[רס"ן צור] ליצור קשר עם בלוגרים שעוסקים בסוריה כדי לאסוף מידע וכן לצורכי השפעה" (סעיף 6 לסיכום החקירה הביטחונית של רס"ן צור וסעיף 6 (א) לעדכון מפקדים). מכאן שבמועד זה האלוף גופמן לקח על עצמו אחריות מלאה להפעלתו של מר אלמקייס על ידי אוגדה 210, וקשה להבין איך יכולה להיטען טענה כלשהי במישור זה נגדו ממועד זה ואילך.

לדברים הפשוטים והברורים הללו, אבקש להוסיף שלוש הערות:

ראשית, מבחינה ערכית, מעשה זה של האלוף גופמן הוא היפוכו המוחלט של ההתנערות מאחריות המיוחסת לו על ידי העותרים. מיד לאחר שהאדם שלפעולותיו הוא אחראי באופן ישיר, רס"ן צור, נחקר בפרשה, האלוף גופמן נטל על עצמו ללא כחלושרק את האחריות המלאה לפעולותיו, והבהיר שנעשו באישורו. אם המבחן שיש להציב לערכיות של ראש מוסד היא נכונות לקחת אחריות על פקודיו, התנהלות זו עומדת לזכותו של האלוף גופמן, ומלמדת על היפוכו של הכשל שהעותרים מבקשים לייחס לו.

שנית, האלוף גופמן שילם מחיר אישי על נטילת האחריות הזו, וידע שישלם מחיר זה. הפעלתו של מר אלמקייס על ידי אוגדה 210 בוצעה בניגוד לנהלים, וללא האישורים הדרושים. האלוף גופמן העיד כי הבין זאת, וממילא ידע שנטילת האחריות צפויה להביא לכך שיינקטו הליכים כאלה או אחרים נגדו. ואכן, כך היה. על פי הנחיית

הפצ"רית זומן האלוף גופמן להליך משמעותי בפני מפקד פיקוד הצפון דאז, שבסיומו קיבל הערה פיקודית, וזאת לאחר שמפקד פיקוד צפון השתכנע כי האלוף גופמן לא ידע שמדובר בהפעלת קטיין, וכי הוא הנחה שלא להעביר למר אלמקייס מידע מסווג.

שלישית, מהחומר שלפנינו עולה כי סיכום חקירת רס"ן צור במחב"ם לא הועבר לגורמי הפרקליטות שעסקו בכתב האישום נגד מר אלמקייס בסמוך לחתימתו (15.8.2022), אלא רק יותר משנה לאחר מכן, וכתוצאה מכך העובדה שהאלוף גופמן נטל אחריות על הפעלת מר אלמקייס על ידי אוגדה 210 נודעה לגורמי הפרקליטות רק בשלב מאוחר יותר (כנראה בשלהי 2023, ובסמוך לביטול כתב האישום. השוו: סעיף 2 להודעה על ביטול כתב האישום מיום 14.12.2023, שצורפה כנספח 2 לעתירת אלמקייס וסעיפים 8-9 לעדכון המפקדים). עובדה זו בוודאי שלא ניתן לזקוף לחובתו של האלוף גופמן. זאת ועוד, בהינתן שכתב האישום לא עסק כלל במידע שהוחלף במסגרת הקשר בין אוגדה 210 לבין מר אלמקייס, אני מתקשה לראות כיצד האמור בסיכום חקירת מחב"ם משליך על ניהול ההליך הפלילי נגד מר אלמקייס. עם זאת, מאחר שעניין ביטול כתב האישום נגד מר אלמקייס לא עמד בפנינו, אמנע מלטעת מסמרות לגבי סוגיה זו.

96. התקופה שקדמה ליום 10.8.2022: מעבר לטענות הנוגעות לשיחת הבירור (שנבחנו במסגרת הדיון בסוגיית השקר לעיל), אין טענה כי האלוף גופמן, או גורם אחר באוגדה 210, היה צריך לפעול בעניינו של מר אלמקייס קודם שנעצר ביום 24.5.2022. על פי הנטען, רס"ן צור הבין בשלב כלשהו מפרסומים בתקשורת, ומכך שמר אלמקייס לא השיב לפניותיו, כי מר אלמקייס נעצר, ועדכן בכך את האלוף גופמן (ראו: הודעתו השנייה של רס"ן צור בוועדה, בעמ' 5. כן ראו: שם, בעמ' 6 ובהודעתו הראשונה של רס"ן צור בוועדה, בעמ' 6-7). מאותו מועד סבור מר אלמקייס כי היה על האלוף גופמן לפעול למענו, לפנות בהקדם מיוזמתו לגורמי החקירה או למחב"ם, ולהעמיד אותם על העובדה שאוגדה 210 הפעילה את מר אלמקייס. לו היה עושה כן, כי אז החקירה נגדו הייתה מתנהלת אחרת, כתב האישום לא היה מוגש (ביום 13.6.2022), וכל הפרשה האומללה הייתה נמנעת (ראו: סעיפים 49-50 להתייחסות המשלימה של העותרים בעתירת אלמקייס וסעיף 145 לעתירת אלמקייס). אכן נרטיב קשה, שצובע את התנהלותו של האלוף גופמן בשחור. אפס, הצגת הדברים בדרך זו מנותקת לחלוטין מהעובדות.

אבחן את הדברים משתי נקודות מבט: בהתאם למידע שהונח בפני הוועדה ובפנינו בעת הנוכחית; ובהתאם למידע שהיה בידי האלוף גופמן בזמן אמת.

97. תחילה, אבחן את התנהלותו של האלוף גופמן מנקודת מבטנו כיום. כיצד השפיעה התנהגותו על חקירת מר אלמקייס במציאות? כלומר, האם האלוף גופמן היה יכול למנוע את הגשת כתב האישום נגד מר אלמקייס ביום 13.6.2022 או לגדוע את ההליך המשפטי נגד מר אלמקייס בשלביו הראשונים? ברור בעיניי כי התשובה לכך שלילית. כתב האישום נגד מר אלמקייס, כאמור, לא כולל התייחסות כלשהי לרס"ן צור או למידע שהוא העביר למר אלמקייס (אף לא לטענת מר אלמקייס עצמו). לפיכך, אם האלוף גופמן היה מעדכן את רשויות החקירה שהוא נתן לרס"ן צור אישור עקרוני להעביר מידע בלתי-מסווג למר אלמקייס, הדבר לא היה אמור לערער את התזה שהוצגה בכתב האישום. לכל היותר, ניתן לסבור כי הדבר היה מעכב במידה מסוימת את ההליך המשפטי נגד מר אלמקייס, בשל הצורך לברר כדבעי מה היה היקף ההפעלה בידי אוגדה 210, והאם יש קשר בין הפעלה זו לבין יתר פרטי המידע שהועברו לו. בכל מקרה, המידע שהיה על האלוף גופמן למסור לא היה רלוונטי למטרה העיקרית של החקירה – התחקות אחר דלף המידע מגורמי אגף המודיעין (וראו בעניין זה בפסקאות 77-81 לעיל). למעשה, ישנה אינדיקציה חזקה להשערה זו. במהלך החקירה התברר כי קיים פער בין הדיווחים השונים ביחס לאישור שניתן לפעילות של רס"ן צור, ובכל זאת הוא לא זומן לחקירה או לעדות על מנת להבהיר את הדברים (תרשומות חקירות שב"כ, בעמ' 18-19). הטעם לכך, כמובהר, היה שהקשר בינו לבין מר אלמקייס לא נגע כלל לדלף המידע בו עסקה החקירה. בהתאם, כמה ימים לאחר מכן הוגש כתב האישום נגד מר אלמקייס.

ודוק, הליך הבירור המקדמי נועד למפות את קשריו של מר אלמקייס עם צה"ל, על מנת לשלול אפשרות שדלף המידע שהתגלה היה במסגרת הפעלה מאושרת. גילוי הפעלה מאושרת היה מחייב בחינה האם המידע הסודי נמסר במסגרת הפעלה זו, ולא היה בו כדי להצדיק סגירה אוטומטית של החקירה. בחינה כזו הייתה מגלה (כפי שהתברר בחקירה הביטחונית והפלילית ממילא) כי דלף המידע הנחקר אינו קשור כלל לאוגדה 210, וממילא אינו נובע מהפעלתו של מר אלמקייס על ידה. המסקנה המתבקשת היא שגם אם חוקרי השב"כ היו יודעים מראש בעקבות הבירור שנערך כי הפעלתו של מר אלמקייס על ידי רס"ן צור היא הפעלה מאושרת, עובדה זו לא הייתה מונעת את חקירתו של מר אלמקייס ובעקבותיה את הגשת כתב האישום נגדו.

מר אלמקייס טען בהודעתו בפני הוועדה כי הוא נחקר, בין היתר, על מידע שקיבל מרס"ן צור ועל מעשים שביצע במסגרת הפעלתו עבור אוגדה 210. לדבריו, הוא שב וטען בפני חוקריו כי הוא הופעל על ידי רס"ן צור כדין, אך אלו לא האמינו לו (עקב הפקרתו בידי האלוף גופמן), "וככה נתפסתי כלא אמין, וגם כשאמרתי להם שהחומרם

שהם טוענים שהם מסווגים נמצאים באינטרנט ויש לינקים, הם אמרו לי שמבחינתם זה לא נכון" (פרוטוקול הודעת מר אלמקייס בפני הוועדה מיום 21.5.2026, בעמ' 14, 15 ו-22. וראו: סעיף 50 להתייחסות המשלימה מטעמו). אלא שלהשערתו זו של מר אלמקייס אין כל תמיכה בחומר הראיות. מעבר לכך שהוא מטיל דופי במקצועיותם של החוקרים, הוא אינו מתיישב עם תרשומות חקירות שב"כ שהוגשו לעיונו (המראות כי דווקא טענותיו של מר אלמקייס באשר להפעלה בידי אוגדה 210 לא נפלו על אוזניים ערלות).

98. שנית, יש לברר את התנהלותו של האלוף גופמן מנקודת מבטו שלו, לפי המידע שהיה מצוי בידיו בחודשים מאי עד אוגוסט 2022. אפילו אם בפועל מעשיו של האלוף גופמן לא היו משפיעים על ההליך הפלילי נגד מר אלמקייס, האם היה עליו להניח, על יסוד ידיעותיו החלקיות מאד באותה עת, כי במעשיו (ובמחדליו) הוא מפקיר את מר אלמקייס? התשובה לכך, למיטב התרשמותי, אף היא שלילית. לפי הראיות שהונחו בפני הוועדה, זה המידע העיקרי שהיה לאלוף גופמן בסמוך למעצרו של מר אלמקייס:

- האלוף גופמן הנחה את רס"ן צור להעביר לערוץ הטלגרם רק מידע בלתי-מסווג, ובפרט כזה שפורסם כבר בתקשורת (ראו לעיל בפסקה 80 וכן הודעת רס"ן צור בוועדה, בעמ' 5). מכאן שכל דלף מידע ביטחוני שעבר דרך מר אלמקייס לא אמור היה להיות קשור לאוגדה 210, אלא אם הוראותיו של האלוף גופמן הופרו.

- לפי זיכרון הדברים, רח"ט הפעלה הבהיר לאלוף גופמן כי הפרשה הנחקרת נוגעת לחשדות לדלף מידע מודיעיני מצה"ל, וכי, לכל היותר, באוגדה 210 מצוי רק "סניף מסוים" של הפרשה (שם, בסעיף ב(2)). עוד הנחה רח"ט הפעלה את גופמן שלא לדבר על החקירה עם גורם כלשהו באוגדה, בשל חשש לשיבושה.

- רס"ן צור ראה דיווח על מעצר של אדם, ומאחר שמר אלמקייס הפסיק לפרסם עדכונים בערוץ הטלגרם שלו, חשב רס"ן צור כי יכול להיות שהוא נעצר (הודעתו השנייה של רס"ן צור בוועדה, בעמ' 5). לדבריו הוא עדכן בכך את מפקדיו, והללו עדכנו את האלוף גופמן (ראו לעיל בפסקה 96).

ככל שהאלוף גופמן הניח, בשלב זה, שלא נמסר למר אלמקייס כל מידע מודיעיני מהאוגדה שבפקודו, אזי היה עליו לשער כי רשויות החקירה המוסמכות בישראל עצרו

את מר אלמקייס על יסוד חשדות מבוססים, שאינם קשורים להפעלתו על ידי אוגדה 210. כאמור, להערכה כזו היה גם עיגון בדברים שמסר רח"ט הפעלה בשיחת הבדיקה. אכן, במצב דברים זה היה על האלוף גופמן להקדים ולדווח לגורם מוסמך (למצער, רח"ט הפעלה) על הקשר בין האוגדה למר אלמקייס, ולו למען ניקיון הדעת – אך הימנעותו מכך בוודאי אינה מהווה "הפקרה" של מר אלמקייס, שהרי על יסוד המידע החלקי שהיה לאלוף גופמן היה עליו להניח שיש נגד מר אלמקייס חשדות מבוססים שאינם נוגעים לאוגדה 210. ייתכן, מנגד, שהאלוף גופמן סבר, בעת שנודע לו על מעצרו של מר אלמקייס, כי קיימת גם אפשרות שרס"ן צור העביר למר אלמקייס מידע מודיעיני (בניגוד להנחיות שנתן), וכי מידע זה הוא אחד מנושאי החקירה המתנהלת נגד מר אלמקייס. גם תחת תרחיש כזה מוטב היה אם האלוף גופמן היה מדווח לגורמים מוסמכים על הקשר בין האוגדה למר אלמקייס, ועל הנחיותיו לרס"ן צור. אלא שגם במצב דברים זה, לא ניתן לומר שהאלוף גופמן "הפקיר" את מר אלמקייס, שהרי, לפי תרחיש זה, מר אלמקייס אכן קיבל הדלפות בלתי-מורשות של מידע מודיעיני מאוגדה 210 – וטוב ורצוי שאלה יחקרו ללא התערבותו של מפקד האוגדה. במצב כזה, ממילא, לא הייתה שגיאה בעדכון שנמסר מצה"ל לגורמי החקירה מלכתחילה, לפיו דליפת המידע המודיעיני לא נעשתה כחלק ממבצע של צה"ל שבוצע באישור.

99. בנוסף לכל האמור יש לזכור עוד עובדה משמעותית אחת: מר אלמקייס לא הוחזק, חלילה, בידי גורמי אויב, ולא נחקר על ידי רשויות ביטחון זרות. הוא נחקר על ידי שירותי הביטחון של מדינת ישראל ועל ידי משטרת ישראל בגין חשדות חמורים של פרסום מידע מסווג. במצב דברים זה, השימוש במונחים של "הפקרה" כלפי מי שמניח לחקירה להתנהל כסדרה אינו במקומו. העובדה שהאלוף גופמן לא דיווח על כך שגם אוגדה 210 הפעילה את מר אלמקייס, באופן שאין לו כל זיקה לדלף המידע שנחקר, עשויה לכל היותר ללמד על פגם בשיקול דעתו. אלא שהטענה נגד האלוף גופמן היא טענה אחרת, וחמורה הרבה יותר, וככזו היא אינה יכולה לעמוד: אדם שאינו מתערב בחקירה שהרשויות המוסמכות בישראל מנהלות, בגין חשדות של מיטב ידיעתו ואמונתו אינם קשורים אליו, לא "מפקיר" את הנחקר. גם אם הוא לא מוסר מידע שאינו קשור ישירות לחשדות אלו, הוא אינו "מפקיר" את הנחקר (כפי שפירטתי לעיל, האלוף גופמן היה יכול להניח, על יסוד המידע שהיה בידיו באותה עת, כי החשדות הנחקרים אינם קשורים לאישור שהוא נתן לרס"ן צור, וכפי שהתברר בפועל, הם אכן התמקדו בנושאים אחרים). העובדה שבדיעבד בוטל כתב האישום נגד מר אלמקייס גם ביחס לדלף המידע מגורמי אגף המודיעין, וייתכן שמוטב היה שלא היה מוגש מלכתחילה, היא חוכמה

של אחר מעשה, אותה לא ניתן לזקוף לגנותו של האלוף גופמן – לא מבחינה תוצאתית; אף לא מבחינה ערכית.

סוף דבר

100. המסקנה העולה מהניתוח האמור היא שהמצע הראיתי שעומד לפנינו אינו מספק תמיכה לנרטיב השקר וההפקרה שהוטח באלוף גופמן על ידי העותרים, אלא מתיישב היטב עם נרטיב התקינות הערכית שהוצג על ידו, ואומץ על ידי עמדת חברי דעת הרוב בוועדה המייעצת וראש הממשלה. אשוב ואבהיר – מסקנתי אינה כי האלוף גופמן פעל כשורה במסגרת פרשת אלמקייס. אין חולק כי בפרשת אלמקייס האלוף גופמן פעל שלא כשורה (והרי, גם הוא עצמו חזר והבהיר כי הוא מודע לכך שגה, והוא אף קיבל הערה פיקודית בגין חלקו בפרשה. ראו: סעיף 177 לתגובה המקדמית של האלוף גופמן). ואולם, המרחק שבין כשל בהתנהלות לבין פגם בטוהר המידות הוא משמעותי – ובהקשר של כשירות לשמש בתפקיד ציבורי כראש המוסד, מכריע.

101. נוכח כל האמור לעיל, לא מצאתי עילה להתערב בהחלטת ראש הממשלה למנות את האלוף גופמן לתפקיד ראש המוסד, אף בהתחשב בליקויים בהתנהלות הוועדה המייעצת, ובאמת המידה המחמירה בה יש לבחון טענות לפגם בטוהר המידות של מועמד לראשות המוסד. לפיכך, אם תישמע דעתי, נפסוק כי דין העתירות להידחות. במכלול הנסיבות אציע כי לא נעשה צו להוצאות.

עופר גרוסקופף
שופט

השופט אלכס שטיין:

1. במציאות של "הכל בגיץ", אין תמה שמינויים למשרות ציבוריות בכירות מזמנים לפתחנו מתלוננים, מקטרגים, ומטילי דופי, העונים לשם "עותרים ציבוריים", אשר מעלים לפנינו טרוניות בגין כל רבב וכל תקלה שלשיטתם מצאום אצל הזוכה במשרה או

בהליכי מינויו – תוך שהם מבקשים מאתנו, בשם הציבור כולו, לבטל את המינוי. לחלק מטרוניות כאלה יש הצדקה מלאה או חלקית, ולחלקן אין שום הצדקה.

2. במקרה דנן, העותרים אשר ניצבים לפנינו, מבקשים לפסול את מינויו של המשיב 5, האלוף רומן גופמן, לתפקיד של ראש המוסד. למשמע הטענות שהועלו נגד גופמן, אשר רובן ככולן נטועות בסברות ובעדויות מפי שמועה, ואחרי שהפכתי והפכתי במסמכים הרבים שהונחו לפנינו – התרשמתי כי בעתירות שבהן עסקינן אין ממש ודינן להידחות.

3. טענות העותרים הרכיבו יחדיו ניסיון כושל לייחס לגופמן כישלון במבחן של טוהר המידות. מקטרגיו של האלוף גופמן לא סיפקו ראיות ברורות ומשכנעות אשר יש בהן כדי לבסס, באותות ובמופתים, את טענותיהם לפיהן בפועלו כמפקד אוגדה 210 גופמן ידע על הפעלה מודיעינית של אזרח קטיין – להבדיל מ"בלוגר" בגיר – על ידי פקודיו; וכאשר שמע כי אותו מופעל נעצר בחשד לביצוע עבירות ביטחון חמורות, בחר להסתיר את מעשה ההפעלה, מילא פיו מים בכוונת מכוון, וכטענת העותרים, אף הגדיל לעשות ודיבר דבר-שקר ביחס לכך.

4. מסמכים ועדויות שנאספו בענייננו מציירים תמונה אחרת בתכלית: האלוף גופמן, ככל הנראה, נתן את אישורו להפעלה כלאחר-יד, מבלי להתעניין בפרטיו של "הבלוגר", שקצין ממודיעין האוגדה ביקש להפעיל, ובשמה של הפלטפורמה האינטרנטית שבאמצעותה אותו "בלוגר" אמור היה לפעול. כך נלמד, בין השאר, מהעובדה המוסכמת לפיה גופמן לא היה, בשום נקודת זמן, בקשר ישיר עם "הבלוגר", מר אלמקייס; וכך גם נלמד מדבריו של האלוף אמיר ברעם, מפקד פיקוד הצפון דאז, אשר ערך בזמן אמת בירור בדבר דליפת המידע מפיקודו, כי הוא מאמין בלב-שלם לגופמן שבעת הפעלתו של אלמקייס ("הבלוגר") גופמן לא היה מודע כלל להיותו קטיין.

5. כמו כן, מכלול הנתונים שנפרשו לפנינו מראים כי הלך רוחו של האלוף גופמן, בנקודת הזמן הרלבנטית ובכלל, לא היה הלך רוח של אי-גילוי והסתרה. ניתן להניח, כי במהלך השיחה הטלפונית הקצרה בין ראש חטיבת ההפעלה המבצעית, תא"ל ג', לבין גופמן – מחשבותיו של האחרון היו נתונות לענייני ביטחון שוטפים שהיו תחת אחריותו כמפקד אוגדה, ומחקו את המופעל – "הבלוגר", שכאמור גויס על ידי קצין ממודיעין האוגדה – מלוח לבו. ברי הוא, כי לגופמן לא היה כל רצון זדוני להרע לאותו "בלוגר"

או רצון להסתיר את מתן אישורו להפעלתו על ידי פקודיו. זאת ניתן להסיק, בין היתר, מתצהירו של רח"ט ההפעלה ומזיכרון הדברים שצורף אליו – ראייה אמינה ביותר מזמן אמת – בו נאמר כי במהלך השיחה גופמן הציע לרח"ט ההפעלה "לבדוק את הדבר עם אנשיו על מנת להשיב באופן וודאי". זאת ועוד: מייד כשנודע לגופמן כי קצין ממודיעין האוגדה נחקר בנוגע לפרשת אלמקייס, הוא הודה במפורש כי נתן את אישורו להפעלה. אישור כללי זה ניתן על ידי גופמן – כך נראה – ללא בדיקת זהותו של "הבלוגר" וללא מחשבה יתירה. בהקשר זה, חשוב להדגיש כי גופמן הנחה את הקצין ממודיעין האוגדה שלא למסור ל"בלוגר" שום מידע סודי – עובדה שמסבירה, גם היא, את התשובה השלילית שנתן גופמן לשאלה הכללית שהופנתה אליו בנוגע לפרסומי המידע המודיעיני בפלטפורמה Telegram, במהלך שיחה אודות מעורבות האוגדה בפרשה שבמוקדה דליפת מידע טויד.

6. באשר לטענה כי גופמן חטא בהפרת העיקרון המוסרי "לא מפקירים פצועים בשטח" – סבורני כי בין האשמה חמורה זו לבין פועלו של גופמן אין ולא כלום. כאמור, גופמן נטל על עצמו אחריות פיקודית מלאה על מעשיו של הקצין ממודיעין האוגדה בגדרי הפרשה מייד אחרי חקירתו לראשונה של הקצין במחב"ם. במסגרת זו, מסר גופמן כי נתן את אישורו להפעלת "הבלוגר" ובכך, למעשה, אישרר כי אלמקייס הופעל על ידי האוגדה במתכונת זו או אחרת. גופמן אינו נמנה על אנשי אכיפת החוק; הוא אינו מוסמך להתערב בחקירות פליליות, וממילא אין זה ראוי שיעשה כן. גופמן עשה את המוטל עליו ומסר את המידע בדבר ההפעלה לגורמים המוסמכים בצה"ל אשר עסקו בחקירת הפרשה, על-מנת שיעשו בו כחוכמתם. יתרה מכך: עדות מזמן אמת שסיפק לנו רח"ט ההפעלה, שבאמינותה לא ניתן לפקפק, הראתה כי גופמן התבקש במפורש לא להתערב בחקירות הפרשה כאשר חקירה זו התנהלה. כאמור, הצעתו של גופמן כי יבדוק את מעורבותם של אנשי אוגדתו באותה פרשה נדחתה בכדי לשמור על סודיות החקירה. אוסיף ואדגיש, כי הפרשה שבמסגרתה הואשם אלמקייס נקשרה כולה לדליפת מידע מודיעיני מסווג ממקור צה"לי שאיננו אוגדה 210, כאשר גופמן הניח – והיה רשאי להניח – כי הקצין ממודיעין האוגדה שלו פעל לפי ההנחיה הברורה, והיחידה, שנתן לו: לא להעביר ל"בלוגר" שום מידע מסווג.

7. אודה ולא אכחד: גופמן נתן את אישורו להפעלת "הבלוגר" לקצין ממודיעין האוגדה מבלי לברר פרטים אודות המופעל ופועלו, שהיה צריך לבררם, ומבלי לוודא שאין מדובר בקטין. מתן אישור כאמור – המשול לשיק פתוח – הוא בלי ספק בגדר התרשלות וכֶּשֶׁל פיקודי. אולם, בין התרשלות וכֶּשֶׁל פיקודי לבין מעשה המנוגד לטוהר

המידות, שבבסיסו כוונת מכוון, מפריד מרחק-שנות-אור. במציאות של מתח ביטחוני תמידי בגבול הצפון ושל זרימה מהירה ובלתי פוסקת של מידע ביטחוני ושל אירועים והחלטות צבאיות הרות גורל, רק מי שאינו עושה דבר לעולם אינו טועה ואינו מתרשל. התרשלות ואחריות פיקודית אינן מהוות, מן הסתם, מקור לגאווה ולקבלת צל"ש, אולם אין בהן כדי להטיל ספק, אפילו ספק קטן, בטוהר מידותיו של גופמן.

8. במילים אחרות: האלוף גופמן פעל בתום-לב, כשפיו ולבו שווים. סבורני כי ממסקנה זו לא נוכל להימנע גם אם נצא מן ההנחה – הנכונה במידה רבה – כי קביעת העובדות על ידי הוועדה אשר דנה בעניינו של גופמן (להלן: ועדת הבכירים) לא היתה במיטבה. מסקנה זו תוסיף להיות מתבקשת אף אם נשפוט את טוהר מידותיו של גופמן על בסיס העובדות – להבדיל מספקות והשערות גרידא – אשר נקבעו לחובתו על ידי הנשיא א' גרוניס בדעת המיעוט שכתב. עובדות אלה מראות כי גופמן טעה במתן היתר להפעלתו של "הבלוגר"; ואף אם נוסיף ונניח לחובתו כי טעותו היתה בגדר טעות חמורה – גם בהינתן כל הלחצים בהם הוא היה נתון כמפקד אוגדה קרבית פעילה – לא נוכל לייחס לו מעשה מכוון נטול יושרה אשר סוטה מטוהר המידות.

9. עניינן של העתירות שלפנינו הוא ביקורת שיפוטית על ההחלטה שנתקבלה בעניין טוהר מידותיו של האלוף גופמן על ידי ועדת הבכירים – הא, ותו לא. בהינתן טוהר המידות, מי שאמור למנות, או לא למנות, את גופמן לתפקיד של ראש המוסד הוא ראש ממשלת ישראל; הוא – ולא אנחנו. החלטתו של ראש הממשלה בדבר המינוי כאמור היא הקובעת. בחינת היבטיה המקצועיים של החלטה זו לא מסורה לנו או למאן שהוא שאינו ראש הממשלה. מטעם זה, אני דוחה בשתי ידיים את הניסיון הפסול להפוך את ההליך שלפנינו ל"משפט גופמן", שמטרתו לקבוע האם גופמן ראוי לעמוד בראש המוסד. ניסיון זה בא לידי ביטוי, למשל, בהגשת מכתבו של ראש המוסד היוצא, אשר חיווה את דעתו לגבי כשירותו של גופמן לעמוד בראש הארגון; ואודה, כי התקשיתי עד-מאד להבין את עמדת היועצת המשפטית לממשלה (להלן: היועצת) אשר סברה כי עיון בחוות דעת זו יסייע בידינו בביקורת שיפוטית על החלטת הוועדה בעניינו של גופמן.

10. כמו כן אבקש להתייחס, בקיצור נמרץ, לטענת היועצת כי עלינו לבכר את דעת המיעוט של הנשיא גרוניס על-פני דעת הרוב של חברי הוועדה – זאת, על רקע ניסיונו הרב כשופט. טענה זו – לאו טענה היא. החלטת ממשלה מס' 3839 "הוועדה המייעצת למינויים לתפקידים בכירים וביטול החלטות ממשלה" מיום 27.5.2018 – בגדרה פועלת

ועדת הבכירים – לא הקנתה מעמד בכורה לדעות המיעוט של היושבים בראש הוועדה; ואל לנו להמציא "כלל משפטי" שאיננו קיים במציאות או ליתן גושפנקא לכלל כזה.

11. בהחלטת הוועדה שבה עסקינן נפלו אמנם אי-אלו פגמים באיסוף הראיות, כאמור בחוות דעתו של חברי, השופט גרוסקופף – אולם, לטעמי, פגמים אלה אינם יורדים לשורש העניין. פגמים אלו רחוקים מאד מ"האזור האדום" בו מצויות העילות שמכוחן ניתן לבטל את החלטת הוועדה. בנסיבות אלו, הנני סבור כי לא קמה כל עילה מבוררת להתערבות בשיקול דעתה של ועדת הבכירים או בשיקול דעתו של ראש הממשלה.

12. לא אוכל לסיים את פסק דיני מבלי להתייחס לדברים הפוגעניים אשר נאמרו בפנינו במהלך הדיון בעתירות על ידי בא-כוחה של התנועה לאיכות השלטון, עוה"ד אליעד שרגא, ביחס לאלוף גופמן: "... גופמן מתברר שהוא רצדיביסט. [...] אנחנו כל הזמן מסתכלים רק על טוהר המידות, ואנחנו שוכחים שמדובר פה גם בהחלטה של ראש הממשלה, שצריך לקבל החלטה האם הוא לוקח ראש מוסד שהוא רצדיביסט" (ראו פרוטוקול הדיון מיום 12.5.2026, עמוד 29, שורות 13 ו-22 (ההדגשה הוספה – א.ש.)). דומני כי איש לא יחלוק על כך שגופמן הוא איש רב-הישגים שהקדיש את מיטב שנותיו לביטחון המדינה ואף סיכן את חייו למענה. כיצד ייתכן אפוא שמי שבא בשערינו בכובעו כ"עותר ציבורי" מכנה את האלוף גופמן, ללא ביסוס עובדתי ומשפטי, בשם "עברייך סדרתי" והאשמה חמורה זו נרשמת בפרוטוקול הדיון בבית המשפט העליון כדבר שבשגרה?

13. מענה ממצה לשאלה זו קשור לאופן שבו, להשקפתי, ראוי לנהל עתירות ציבוריות, בכדי שיובטח כי מי שמנהל עתירות כאלה יקדם בנאמנות אינטרס ציבורי כללי, להבדיל מאינטרס סקטוריאלי צר או אינטרס מפלגתי כזה או אחר. במילים אחרות: מייצגי הציבור בעתירות ציבוריות חייבים לעמוד בדרישות הדומות לאלו אשר חלות על עורכי הדין אשר מייצגים ציבור של תובעים בתובענות ייצוגיות – דרישות שבאות להבטיח מקצועיות והגינות ולמנוע ניגודי אינטרסים (ראו פסק דינו של חברי, השופט גרוסקופף, בע"א 1582/20 חלפון נ' שמן משאבי נפט וגז בע"מ, פסקאות 51-54 (29.12.2021); כמו כן, ראו והשוו: Alon Harel & Alex Stein, *Auctioning for Loyalty: Selection and Monitoring of Class Counsel*, 22 YALE LAW & POLICY (REVIEW 69 (2004)). אחד האמצעים שבעזרתו ניתן להבטיח כי עתירות ציבוריות

תשרתנה אינטרסים ממלכתיים על-מפלגתיים הוא פסיקת הוצאות משמעותיות לחובתו של מי שמפר את דרישת ההגינות. הוצאות שראוי לפסוק במסגרת זו צריכות לשקף את חומרת הפגיעה בהגינות ההליך ואת העלויות אשר נכפו על מי שנדרש להתגונן מפני הכפשת שמו בריש גלי.

14. אשר על כן, סבורני כי נעשה נכון אם נחייב את העותרת 1 בבג"ץ 39686-04-26, התנועה לאיכות השלטון, לשלם למשיב 5, האלוף גופמן, הוצאות בסך כולל של 70,000 ש"ח. הנני מודע לכך שדעתי בעניין ההוצאות היא דעת מיעוט, ואני מכבד את עמדת חבריי השונה מדעתי-שלי. בנסיבות אלו, לא נותר לי אלא לחזור על האמרה השגורה בפיהם של שופטי מיעוט: דעת המיעוט של היום היא דעת הרוב של מחר.

15. בכפוף לאמור לעיל, אני מצרף את דעתי לתוצאה אליה הגיע חברי, השופט גרוסקופף, ולעיקרי נימוקיו.

אלכס שטיין
שופט

השופטת דפנה ברק-ארז:

1. מלכתחילה העתירות שבפנינו כוונו נגד מינויו של האלוף רומן גופמן לתפקיד ראש המוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים וחתרו לכך שנקבע, בניגוד לדעת הרוב בוועדה המייעצת למינויים ולתפקידים בכירים, כי נפל פגם בטוהר מידותיו (להלן בהתאמה: האלוף גופמן, המוסד ו-הוועדה). כמו חבריי השופטים ע' גרוסקופף ו-א' שטיין אף אני סבורה כי אין מקום שניעתר למתן הסעד המבוקש במלואו. לצד זאת, ובשונה מחבריי, עמדתי היא שבשל הפגמים בתהליך הבדיקה בוועדה אשר לא תוקנו במידה מספקת גם בשלב הנוכחי, עמידה על כך שהבדיקה תושלם היא הכרחית. על כן, ובהינתן לוח הזמנים הקצר שנותר עד למועד שבו אמור המינוי להיכנס לתוקף, אני סבורה כי אין

מוצא מהוצאת צו על-תנאי ולצדו צו ביניים. לו דעתי הייתה נשמעת כך היה נעשה – באופן שהיה משרת את האינטרס הציבורי ואת עניינו של המועמד גם יחד.

2. נקודת המוצא שלי זהה לזו שממנה יצא חברי השופט גרוסקופף: שאלת התאמתו המקצועית של אדם לתפקיד מסוג זה אינה מסורה לבחינתנו, וממילא אף סוגיית התאמתו של האלוף גופמן לתפקיד אינה בפנינו ולא לנו להכריע בה. כמו כן, גם אני מבקשת להיזהר ולא לקבוע דבר בעניין טוהר מידותיו של האלוף גופמן, שלו זכויות רבות בהגנה על ביטחון המדינה במהלכן של שנות שירות ארוכות, שבהן אף נפצע. אולם, זכויות אלה אינן מייתרות את החובה לערוך את הבחינה בעניין טוהר המידות כהלכתה. כפי שאבהיר, בחינה זו יש להשלים על מנת שניתן יהיה לברך על המוגמר.

3. בקצרה: אני סבורה שגם מדינת ישראל וגם האלוף גופמן עצמו זכאים לכך שתהליך הבדיקה יושלם. אסור שעננה בנושא זה תישאר.

4. בחוות דעתו המקיפה עמד חברי השופט גרוסקופף על העקרונות החלים על עבודתה של הוועדה, כמו גם על הביקורת השיפוטית עליה. עקרונות אלה מקובלים עלי בעיקרם. אולם, בשונה ממנו – ונוכח הפגמים בעבודת הוועדה שאף הוא עמד עליהם – אינני סבורה שיש ביכולתנו להכריע בעצמנו בשאלות העובדתיות שנותרו במחלוקת, ושגם עליהן עמד חברי. הדברים אמורים במשנה תוקף משום שלשיטתי קיים חומר רלוונטי שבירוורו לא מוצה עד תום – לרבות עדים שהיה מקום לזמנם לוועדה וממילא דבריהם לא נשמעו, וכן זימון מחדש של חלק ממי שהעידו בפני הוועדה אך לא הוצגו להם כל השאלות שהיה מקום להעלות. הכול – כמפורט להלן.

הליך בחינת טוהר המידות של ראש המוסד

5. ראוי לחזור למושכלות הראשונים העומדים ביסוד עבודתה של הוועדה, המשיבה 3. החלטת הממשלה מס' 3839 "הוועדה המייעצת למינויים לתפקידים בכירים וביטול החלטות ממשלה" (27.5.2018), היא ההחלטה העדכנית המסדירה את עבודת הוועדה, קובעת כי תפקידה הוא לחוות דעה ביחס לטוהר המידות של מועמדים לשבעה תפקידים ייחודיים בשירות הציבורי: נגיד בנק ישראל והמשנה לו, מפכ"ל המשטרה, נציב שירות בתי הסוהר, הרמטכ"ל, ראש שירות הביטחון הכללי וראש המוסד. במינויים אלה מסור שיקול דעת רחב מאד לדרג הממשלתי, אך לצד זאת הממשלה עצמה בחרה

להנהיג את תהליך הבדיקה של נושא טוהר המידות, על מנת "להבטיח כי לא ייעשו מינויים לא ראויים" (סעיף ב' להחלטה זו). כפי שצוין בעבר:

"עיקר תפקידה של הוועדה המייעצת הוא, איפוא, לבדוק את המינוי המוצע מבחינת טוהר המידות במובנו הרחב של מושג זה, הן מבחינת האדם המוצע לתפקיד, הן מבחינת הגורם הממנה, והן מכל היבט אפשרי אחר שעשויה להיות לו נגיעה לשאלת טוהר המידות הכרוך במינוי" (בג"ץ 1570/07 עמותת "אומץ" – אזרחים למען מינהל תקין וצדק חברתי ומשפטי נ' השר לבטחון פנים, פסקה 3 (25.2.2007), (ההדגשות הוספו) (להלן: בג"ץ 1570/07)).

6. קשה להפריז בחשיבות ההגנה על טוהר המידות בשירות הציבורי, עיקרון שזכה לביטויים רבים בחקיקה ובפסיקתו של בית משפט זה (ראו למשל: בג"ץ 8948/22 שיינפלד נ' הכנסת, פסקה 2 לחוות דעתה של השופטת י' וילנר והאזכורים שם (18.1.2023)). כן ראו: בג"ץ 5893/12 הורוביץ נ' מדינת ישראל – שרת החקלאות ופיתוח הכפר, פסקאות 22-26 לחוות דעתי (10.12.2013)). עיקרון בסיסי זה מדגיש את חשיבות תפקידה של הוועדה אשר "מופקדת... על הבטחת טוהר המידות בהליך המינוי, שהוא חיוני לשמירה על אימון הציבור ברשויות השלטון" (בג"ץ 1570/07, בפסקה 9).

7. כפי שציין חברי השופט גרוסקופף, דברים אלה – שהם נכונים ברגיל ביחס לכלל התפקידים שצוינו – נכונים ביתר שאת בשים לב לייחודו של התפקיד הנבחן. תפקידו של ראש המוסד נבדל מכל התפקידים האחרים שהוועדה בוחנת את המועמדים להם. מדובר בתפקיד שגדריו והכללים החלים עליו אינם מוסדרים בחקיקה, ופעילותו היא בתחום ה"צללים". הדברים אמורים אף בהשוואה לאופיו של ראש השירות החשאי הנוסף שהוועדה דנה במינויו, ראש שירות הביטחון הכללי. גדרי סמכותו ותפקידיו של המוסד לא מוגדרים בחוק מסמיך ספציפי, שמאפשר לבחון היבטים נוספים של התאמה, והוא נזכר בחקיקה רק באופן אגבי (ראו למשל: סעיף 2 לחוק המאבק בטרור, התשע"ו-2016). מבחינת הפיקוח המיניסטריאלי, ראש המוסד כפוף אך ורק לראש הממשלה, שמפקח עליו לצד תפקידיו הרבים האחרים (להשוואה, ראו: סעיף 5 לחוק שירות הביטחון הכללי, התשס"ב-2002 (להלן: חוק השב"כ)). הביקורת הפרלמנטרית על המוסד והעומד בראשו אינה מעוגנת בחוק (להשוואה, ראו: סעיף 6 לחוק השב"כ). בנסיבות אלה, חשיבות בחינת טוהר המידות של מועמד לראשות המוסד משמעותית שבעתיים.

8. במאמר מוסגר יצוין כי עבודת הוועדה היא בעלת חשיבות מיוחדת בכל הנוגע לראש המוסד גם מן ההיבט של הליך המינוי לתפקיד זה. ראש המוסד מתמנה באופן בלעדי על-ידי ראש הממשלה, ללא מעורבות הממשלה במליאתה. כך היה גם במקרה שבפנינו. בהודעת הדוברות שנמסרה ביחס להחלטה בעניינו של האלוף גופמן נכתב כך: "עם קבלת אישור הוועדה, חתם ראש הממשלה בנימין נתניהו על כתב המינוי של ראש המוסד הבא, האלוף רומן גופמן..." (לשכת ראש הממשלה "אושרה מועמדותו של האלוף גופמן לתפקיד ראש המוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים" 12.4.2026) (ההדגשה הוספה)).

9. לאחר שהנחתי את נקודת המוצא בדבר חיוניותו של הליך תקין בוועדה, אעבור כעת לבחון את האופן שבו נעשו הדברים בפועל בכל הנוגע לפרשת אלמקייס.

פרשת אלמקייס – העובדות שאינן שנויות במחלוקת

10. מלכתחילה, הבדיקה בעניין טוהר המידות של האלוף גופמן נגעה גם לטענות שונות שנדחו על-ידי הוועדה. בשלב הנוכחי הדברים ממוקדים בעיקרו של דבר באירועים שנודעו כ"פרשת אלמקייס", וזאת בכל הנוגע להתנהלותו של האלוף גופמן בעת ששירת כמפקד אוגדה 210. בשל החשיבות הרבה שנודעת להשתלשלות העובדתית בנסיבות העניין – אפתח בהבאת עיקרי העובדות הרלוונטיות שאינן שנויות במחלוקת.

11. הפרטים המלאים של הפרשה תוארו באריכות בחוות דעתו של חברי השופט גרוסקופף, ועל כן הם יובאו כאן רק בתמצית. בראשית שנת 2022 רב סרן צור, קצין מודיעין באוגדה 210 (להלן: רס"ן צור), יצר קשר עם אורי אלמקייס, קטין שניהל ערוץ טלגרם בשם "עולם החדשות בטלגרם", ערוץ שעסק באקטואליה ביטחונית מהעולם הערבי (להלן בהתאמה: אלמקייס ו-הערוץ). כפי שהסביר רס"ן צור, מטרת הקשר עם אלמקייס הייתה פרסום חומרים שאינם מסווגים בערוץ זה, כחלק מ"מבצעי השפעה" מול גורמים עוינים למדינת ישראל. הפנייה של רס"ן צור לאלמקייס נעשתה על דעת מפקדיו – האלוף גופמן (בהיותו מפקד האוגדה), קצין המודיעין של האוגדה (מפקדו הישיר של רס"ן צור) וקצין ביטחון המידע של האוגדה (להלן בהתאמה: קמ"ן האוגדה ו-קב"ם האוגדה), לצד גורמים נוספים. לאלוף גופמן לא נמסרו פרטיו המזהים של אלמקייס, אך הוא ידע על הפעלת "בלוגר" ישראלי שאליו יועברו חומרים בלתי מסווגים בלבד. כפי שאסביר בהמשך, היקף ידיעותיו המדויק של האלוף גופמן ביחס לפעילותו של רס"ן צור מול אלמקייס נותר לוט בערפל גם עתה. מכל מקום, התקשורת בין השניים

נמשכה במהלך החודשים הראשונים של שנת 2022 וכללה התכתבות רציפה, כמעט על בסיס יומיומי. במסגרת ההפעלה רס"ן צור העביר לאלמקייס חומרים לפרסום בערוץ, לצד בקשות מאלמקייס לעשות שימוש ביכולותיו ובקשריו לצורך איסוף מידע.

12. במהלך התקופה שבה אלמקייס הופעל במתכונת המתוארת, החלה להתנהל חקירה בשב"כ נוכח חשד שהתעורר לפיו בערוץ פורסם מידע מודיעיני רגיש, מבלי שניתנו לכך האישורים המתאימים. משחקירת השב"כ העלתה שאלמקייס היה בקשר עם גורמים צבאיים, נערכה בדיקה מקדימה באגף המודיעין של צה"ל האם פרסום החומרים המסווגים הנטענים בערוץ נעשו על דעתו של גורם צבאי מוסמך. הבדיקה נערכה על-ידי מערך ביטחון המידע בצה"ל (להלן: מחב"ם), במעורבותו של ראש חטיבת ההפעלה המבצעית באגף המודיעין דאז, קצין בדרגת תת אלוף (להלן: תא"ל ג'). במסגרת הבדיקה תא"ל ג' פנה לגורמים שונים בצה"ל שלהם עשוי להיות קשר לאירוע. פניותיו של תא"ל ג' לגורמים השונים לא פורטו בפנינו, אך לכל הפחות ידוע כי בירור כאמור נערך גם מול אוגדה 210.

13. באופן יותר ספציפי, ביום 15.5.2022 שוחח תא"ל ג' עם האלוף גופמן על מנת לברר את הנושא. לפי מסמך סיכום דיון שנערך בזמן אמת, ושגובה בהמשך בתצהיר שהוגש מטעמו של תא"ל ג' במסגרת ההתדיינות בפנינו, בשיחה נמסר לאלוף גופמן כי מתנהלת חקירה של פרשה רגישה הנוגעת להעברת חומרים מודיעיניים לכאורה לערוץ טלגרם בתחום האקטואליה הביטחונית. בהקשר זה נמסר לו כי סנף מסוים של הפרשה מצוי באוגדה 210. בתוך כך, האלוף גופמן נשאל במישרין – כפי שהדברים תועדו בסיכום הדיון האמור: "האם ידוע לו על קשר כלשהו, באופן ישיר או עקיף לערוץ אקטואליה-בטחונית ב'טלגרם'" (סעיף 4 למסמך). האלוף גופמן השיב על כך בשלילה. עוד נשאל האלוף גופמן באופן קונקרטי אם הוא מכיר את הערוץ שהופעל על-ידי אלמקייס, תוך ששמו "עולם החדשות" צוין במפורש. אף לכך השיב האלוף גופמן בשלילה. בתום הבירור שנערך – כאמור, אף בקרב גורמים נוספים – לא נמצאה יחידה צבאית שפעלה באופן מסודר מול אלמקייס, וכך גם דיווח ראש מחב"ם ביום 21.5.2022 לגורמי החקירה הרלוונטיים:

"בבדיקה יסודית שבוצעה בשבועיים האחרונים, בקרב הגורמים המוסמכים בצה"ל העוסקים בנושא תהליך ההפעלה המבצעי בעולם השפעה וההונאה... לא נמצאה כל עדות לפניה לערוצי הטלגרם הרלוונטיים לחקירה או לאנשים הספציפיים המוחשדים בדלף המידע כחלק ממאמצי השפעה או הונאה" (ההדגשות במקור).

המסמך האמור מופיע במספר גרסאות בחומר שבפנינו, בשינויים קלים שבחלקם אוגדה 210 מוזכרת במפורש. מכל מקום, המסר העולה מהן זהה: לאחר בדיקה יסודית, לא נמצאה עדות להפעלה מאושרת של אלמקייס.

14. ביום 24.5.2022 נעצר אלמקייס ונחקר על-ידי השב"כ והמשטרה, ובהמשך הוגש נגדו כתב אישום בעבירות ביטחוניות שעניינן מסירת ידיעות סודיות. לאחר מספר שבועות שבהם שהה במעצר מאחורי סורג ובריח הועבר אלמקייס למעצר בפיקוח אלקטרוני, ובהמשך למעצר בית בתנאים מגבילים. להשלמת התמונה יצוין כי במסגרת פרשת אלמקייס ננקטו הליכים פליליים גם נגד גורמים צבאיים, שאינם מאוגדה 210.

15. במהלך חודש אוגוסט 2022, נערך במחב"ם הליך שהוגדר "חקירה ביטחונית" של פרשת אלמקייס, במעורבותו של העומד בראשה. חקירה נוספת זו לא נעשתה במישור הפלילי, כי אם במישור הצבאי, והתמקדה בבעלי תפקידים בצבא שלא הוגש נגדם כתב אישום. במסגרת זאת, ביום 10.8.2022 רס"ן צור נחקר בנוגע לקשר שלו עם אלמקייס, כמו גם לחומרים שהועברו על-ידו. בהמשכו של אותו יום יצר האלוף גופמן קשר עם ראש תחום החקירות במחב"ם, ובו ציין כי הוא אישר את ההפעלה האמורה – אך סייג זאת וציין שאישורו ניתן ביחס להעברת חומרים גלויים בלבד. זוהי לכאורה הפעם הראשונה שבה ציין האלוף גופמן כי אלמקייס הופעל בידיעתו ובאישורו. בסופו של הליך זה, האלוף גופמן ננזף על-ידי מפקד פיקוד הצפון דאז, שהיה מפקדו הישיר, וקיבל הערה פיקודית. זאת, מאחר שהפעלת אלמקייס נעשתה תוך חריגה מנהלי הצבא (ללא קשר לסוג החומרים שהועברו). להשלמת התמונה, ומבלי שהדבר נדרש לפירוט כאן, יצוין כי בצבא התקבלו החלטות גם בעניינו של רס"ן צור.

16. כעבור למעלה משנה, במישור הטיפול הפלילי – ביום 14.12.2023 הודיעה המדינה על חזרה מכתב האישום נגד אלמקייס, וביום 17.12.2023 בית המשפט המחוזי הורה על ביטולו של כתב האישום, כמו גם על ביטול כל התנאים המגבילים שהוטלו על אלמקייס. מכלול הטעמים שעמדו ביסודה של הודעת המדינה לא נמסר, אך צוין בה כי "במהלך השיח הממושך שהתקיים בין הצדדים הציגו באי כוחו של [אלמקייס] נתונים רבים והציגו מידע שלא היה בתיק החקירה".

17. התוצאה המצטיירת מהפרשה היא קשה במיוחד, אף במנותק מהעניין הקונקרטי שבפנינו. בפועל, ננקט הליך פלילי נגד קטיין, במסגרתו הוא אף נעצר לתקופה ממושכת,

בנסיבות שבהן היה לו קשר עם גורמים בצבא שמנקודת מבטו פנו אליו במסגרת תפקידם. ביסוד הבחירה של גורמי אכיפת החוק לנהל את החקירה נגד אלמקייס ולהגיש נגדו כתב אישום עמדה ההנחה שאלמקייס לא הופעל על-ידי גורמי צבא מוסמכים. בהמשך, משהתברר כי אלמקייס הופעל באישורו של האלוף גופמן – הנחה זו התבררה כשגויה. אלמקייס טען כבר בראשית חקירותיו (ביום 25.5.2022) שהופעל על-ידי רס"ן צור מאוגדה 210 שעל-פי הבנתו פנה אליו במסגרת תפקידו וכחלק מפעילותה של האוגדה. הדבר לא התיישב עם המידע שהיה בידי החוקרים בתחילת הדרך. מהחומר שבפנינו עולה כי האפשרות לפיה, בניגוד למידע שנמסר, אלמקייס הופעל על-ידי רס"ן צור בהנחיית האלוף גופמן נזכרה על-ידי גורמי החקירה לראשונה רק לאחר כמעט שבועיים שבהם אלמקייס היה עצור. אם כן, ההשלכות הנובעות מכך עליו היו לא מבוטלות.

18. כאן המקום לחזור ולהדגיש כי המעשים שעמדו במרכז החקירה וכתב האישום נגד אלמקייס לא היו חלק מהפעלתו בידי אוגדה 210, אלא נעשו במסגרת קשריו עם גורמים נוספים.

הליך בחינת מינויו של האלוף גופמן בוועדה המייעצת למינויים לתפקידים בכירים

19. נקודת המוצא לדיון היא כמובן שהוועדה היא "ועדה מקצועית, רמת דרג ובלתי-תלויה, שמכהנים בה חברים בכירים; ועדה זו היא שמוסמכת לבחון את המינויים לתפקידים החשובים ביותר בשירות הציבורי, ובכלל זאת הובלתם של ארגוני הביטחון השונים. לא בנקל יתערב בית המשפט במינוי שצלח את בחינתה" (בג"ץ 427-10-25 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' ממשלת ישראל, פסקה 38 לחוות דעתו של המשנה לנשיא נ' סולברג (28.12.2025)). יחד עם זאת, גם הוועדה היא גוף מינהלי שיש לבחון את אופן עבודתו, ולא כל שכן כאשר הנושא שאותו היא בוחנת נמצא גם בתחום מומחיותו של בית המשפט – קביעתם של ממצאי עובדה.

20. עבודת הוועדה פורטה על-ידי חברי השופט גרוסקופף בהרחבה, לרבות הפעולות שעשתה לצורך גיבוש חוות דעתה. חברי מצא לנכון להדגיש כי גם לאחר קיומה של עבודה משלימה בעקבות התפתחות ההליך דנן – "בתשתית העובדתית נותרו חללים מסוימים" (בפסקה 65 לחוות דעתו). הוא הוסיף ופירט ליקויים שונים שנפלו בעבודת הוועדה, ואף אני מצטרפת לדבריו בעניין זה. אולם, אין בידי לקבל את מסקנתו באשר לתוצאותיהם של פגמים אלו.

21. אין זה המקום להרחיב בדבר חשיבותה של קבלת החלטה מינהלית על יסוד תשתית עובדתית הולמת, אך יוזכר כי "פגם באיסוף נתונים עשוי להיות טעם עצמאי לביקורת שיפוטית על החלטה, אף בתחומים שבהם נזהר בית המשפט מלהתערב בשיקול דעתה של הרשות" (ראו: בג"ץ 5309/18 התאחדות המלונות בישראל נ' משרד הפנים, פסקה 73 לחוות דעתי (6.1.2021)). זאת, מאחר שהמסקנות המתקבלות צריכות להיגזר בהכרח מן הנתונים שבידי הרשות.

22. בנסיבות העניין, "ביקורת שיפוטית הדוקה יותר ביחס להחלטה גופה", כפי שמציע חברי השופט גרוסקופף (בפסקה 60 לחוות דעתו), אין בה כדי לספק את המענה הדרוש.

23. הפגם העיקרי בהליך דנן, כפי שיפורט בהמשך, הוא בשלב גיבושה של התשתית העובדתית. בפרט, הבירור שנעשה היה חלקי כך שתוצאתו היא הותרת שאלות שבליכת המחלוקת על כנף. בחינה משפטית מדוקדקת, אשר מטבעה לא כוללת גיבוש של תשתית עובדתית חדשה, לא תסייע בהכרח להגעה לתוצאה הנכונה שעה שהפגם נובע מגיבוש תשתית עובדתית חלקית. בשלב זה אין בפנינו מידע נוסף מעבר לחומרים שהונחו בפני הוועדה עצמה. כך, ומשהתשתית שבפניה נמצאה חסרה – פשיטא שגם התשתית המונחת בפני בית המשפט לוקה בחסר. לא זו אף זו: לגישתי, יש קושי של ממש במצב בו מיוחסים לגוף מינהלי פגמים בגיבוש התשתית העובדתית מחד גיסא, ובה באותה עת ניתן לו "ליהנות" מפירוטיהם של אותם הפגמים (קרי, הסתפקות באותה תשתית חסרה) מאידך גיסא.

24. על כן, אדרש כעת להיבטים בעבודת הוועדה ובמסקנותיה שהוליכו אותי בדרך שונה מזו של חבריי. אין צריך לומר כי אף אני עיינתי, בהסכמת הצדדים, בכלל החומרים שהונחו בפני הוועדה והתמלילים של דיוניה – הן בשלב שקדם להליך המשפטי והן בשלב של הבחינה המשלימה.

פרשת אלמקייס – מה עומד על הפרק?

25. כאמור, תפקידה של הוועדה היה לבחון את טוהר המידות של האלוף גופמן, כאשר הסוגיה המרכזית שהונחה לפתחה היא התנהלותו ומעורבותו בפרשת אלמקייס. בהקשר ספציפי זה, ניתן להצביע על שני סימני שאלה משמעותיים שהוועדה הייתה צריכה להידרש להם. סימן השאלה הראשון נעוץ בנקודת הזמן של חודש מאי 2022,

וממוקד בתשובתו של האלוף גופמן לתא"ל ג' לפיה לא ידוע לו על קשר כלשהו, ישיר או עקיף, לערוץ טלגרם בתחום האקטואליה הביטחונית, ובפרט אמירתו שאינו מכיר את הערוץ הספציפי שהופעל על-ידי אלמקייס (חברי השופט גרוסקופף כינה זאת בחוות דעתו סוגיית השקר). סימן השאלה השני נעוץ בנקודת זמן מאוחרת יותר: האם כאשר נודע לאלוף גופמן על מעצרו של ה"בלוגר" שהאוגדה תחת פיקודו הפעילה, הוא פעל באופן המתחייב כדי לוודא שלא ננקטים נגדו צעדים בשל הפעולות שעשה על רקע קשריו עם האוגדה (מה שחברי השופט גרוסקופף הגדיר בחוות דעתו כסוגיית ההפקרה). למרבה הצער, כפי שיוסבר, עבודת הוועדה לא פיזרה באופן מספק את הערפל שהצטבר סביב שתי נקודות אלה.

26. חשוב להוסיף ולומר, כפי שפירט חברי השופט גרוסקופף, כי פרשת אלמקייס מעוררת לכאורה קשיים נוספים הנוגעים להתנהלותו של האלוף גופמן – קשיים שעניינם הקפדה על זהירות ופעולה לפי נהלים. כך למשל, מהחומר עולה כי האלוף גופמן לא התעניין כלל במאפייניו האישיים של ה"בלוגר" (גילו, רקעו וכולי). בהתחשב בכך שמדובר היה בהפעלה החורגת מנהלי הצבא יש בכך כדי לעורר תמיהה ואי-נוחות. אולם, קושי זה אינו עומד במוקד הדיון בשלב הנוכחי. אני מסכימה אפוא עם חברי השופט גרוסקופף כי אין מקום לזקוף לחובתו של האלוף גופמן את סוגיית הקטינות. כמו כן, אני סבורה שהשאלה האם בפועל הועברו לאלמקייס חומרים מסווגים מטעם אוגדה 210 (ואינני קובעת שכך נעשה) אינה מענייננו. יש בסיס מספיק לקבוע כי האלוף גופמן הנחה בבירור להעביר חומרים בלתי מסווגים בלבד, ובכל מקרה ניתן להניח זאת לטובתו.

27. במובן זה, שתי השאלות שלשיטתי בהן הוועדה הייתה צריכה להתמקד הן מצומצמות למדי. דווקא משום כך, ניתן להתפלא שלא נעשו מירב המאמצים כדי להשלים את תהליך הבדיקה בלי להשאיר "חורים שחורים".

שאלת אמירת האמת לתא"ל ג' – מאי 2022

28. נקודה זו נוגעת לבירור שביצע תא"ל ג' עם האלוף גופמן ביחס להפעלה של אלמקייס. הבירור היה חלק מהבדיקה המקדמית שבוצעה במחב"ס. בסמוך לאחר מכן, אלמקייס נעצר והחקירה בעניינו נמשכה. כפי שמלמדת ההיסטוריה הדיונית בהליך שבפנינו, מלכתחילה השאלה בוררה על-ידי הוועדה באופן חלקי ביותר. דא עקא, לשיטתי אף כעת – לאחר עבודתה המשלימה של הוועדה – השאלה לא נבחנה באופן מלא.

29. במסגרת דיוניה המקוריים של הוועדה נשאלו על כך רק האלוף גופמן עצמו, שלא זכר במדויק מה נשאל ומה השיב, וראש מחב"ם שאמנם תיאר את ממצאי הבירור אך לא נטל בו חלק בעצמו (ובמובן זה היה רק "כלי שני"). זאת, בנסיבות שבהן השיחה עם האלוף גופמן בוצעה על-ידי תא"ל ג' – שמלכתחילה כלל לא נקרא להעיד בפני הוועדה. כאן המקום להדגיש כי ההחלטה שלא לזמן את תא"ל ג' או לבקש ממנו התייחסות לבירור האמור – לקתה בחסר באופן משמעותי, בשים לב לכך שהוא האדם המרכזי, מלבד האלוף גופמן, שהחזיק בידע הישיר על תוכן שיחת הבירור (לצד עוזרו של תא"ל ג' שהאזין לשיחה).

30. כזכור, בהסכמת הצדדים, ועל מנת לנסות לרפא את הפגם האמור, הוגש תצהירו של תא"ל ג' בליווי נספח שכלל את סיכום השיחה מזמן אמת ובו זיכרון דברים של מהלכה. מהמסמך עולה כי תשובותיו השליליות של האלוף גופמן, הן ביחס לאפשרות קיומו של קשר בין גורמי האוגדה לערוצים בתחום האקטואליה הביטחונית באופן כללי והן ביחס לערוץ שהופעל על-ידי אלמקייס באופן פרטני, היו חד-משמעיות. לצד זאת, אין להתעלם מכך שהתשואל של האלוף גופמן נסב בעיקרו של דבר על בדיקה שהתמקדה בהעברת מידע מסווג. כמו כן, בתשובותיו הבהיר האלוף גופמן שהעברתו של חומר מודיעיני (להבדיל מאשר חומרים גלויים) נעשית בידיעתו ובאישורו האישי, ולכן הוא מעריך שהדבר לא קרה באוגדה תחת פיקודו. עוד ראוי לציין כי האלוף גופמן ביקש לבדוק את הפרטים עם פקודיו אך נענה בסירוב נוכח רגישות החקירה הפלילית המתנהלת, ואף זאת יש לזקוף לזכותו.

31. למקרא הדברים, כתבנו בהחלטתנו מיום 19.5.2026: "התברר כי עבודת [הוועדה] לקתה בחסר, ובכלל זה באי-חשיפה למסמכים רלוונטיים מזמן אמת ולעדויות ישירות של גורמים שהיו מעורבים בדבר". בעקבות זאת, הצענו שהוועדה תזמן את אלמקייס ואת תא"ל ג' בהתייחס לתצהיר שהגיש, וכן כל גורם דרוש אחר לפי שיקול דעתה, כאשר לאחר מכן יוכל האלוף גופמן להשלים את התייחסותו.

32. הדברים אכן נעשו כאמור בהחלטתנו על מנת לנסות ולרפא את הפגם האמור בדיעבד. בכלל זה, הוועדה זימנה את אלמקייס ואת תא"ל ג', וכן זימנה פעם נוספת את רס"ן צור ואת האלוף גופמן. אולם, אני סבורה שגם כעת הבירור בעניין נותר בעל אופי חלקי.

33. יש לציין כי עדותו של תא"ל ג' בפני הוועדה לא כללה מידע משמעותי נוסף על האמור בתצהיר ובסיכום הדיון. לצד זאת, הוא הבהיר, במענה לשאלות מטעם חלק מחברי הוועדה – שהיו במידה מסוימת שאלות מנחות – כי מטרת הבדיקה שנערכה הייתה לבחון דלף מידע מודיעיני מסווג. גם האלוף גופמן בעדותו הנוספת בפני הוועדה הסביר כי "ההקשר הכללי" וה"קונטקסט" של השיח בינו לבין תא"ל ג' עסק בדלף מידע מודיעיני לצרכי השפעה. האלוף גופמן ציין כי הוא סבר שהמוקד של הפרשה היה בהעברת חומרים מסווגים, ועל רקע זה יש להבין את תשובתו. בסיכומו של דבר, רוב חברי הוועדה קיבלו הסבר זה. לא זו אף זו: דעת הרוב בוועדה הגדילה וקבעה כי תשובתו של האלוף גופמן "הייתה אמת" וכי גם בדיעבד היא "התבררה כאמת לאמיתה". מנגד, יו"ר הוועדה הנשיא (בדימ') גרונס סבר כבר בחוות דעתו הראשונה כי תשובתו של האלוף גופמן היו לא מדויקות "וזה תיאור עדין".

34. חשוב לומר כך: התשובה השלילית שנתן האלוף גופמן לתא"ל ג' הייתה ודאי לא נכונה במישור העובדתי הפשוט. אף חברי השופט גרוסקופף מדגיש כי "היה על האלוף גופמן להשיב לשאלה האמורה בחיוב", גם אם בצירוף הבהרות והסתייגויות מסוימות (פסקה 87 לחוות דעתו). לנוכח האמור, אין יסוד למסקנתה של דעת הרוב בוועדה לפיה התשובה שניתנה היא בגדר אמת צרופה. כך מדגיש אף חברי בחוות דעתו (שס). לכל היותר, מדובר בתשובה בלתי מדויקת שניתן להסביר בדיעבד.

35. רוב חברי הוועדה קיבלו את ההסבר המאוחר המדגיש את ההקשר שבו נאמרו הדברים, ולפיו ניתן להבין שהאלוף גופמן שלל קשר לערוץ בכל הנוגע להעברת חומרים מסווגים בלבד. גם חברי השופט גרוסקופף מקבל עמדה זו (פסקה 90 לחוות דעתו). זהו אכן הסבר אפשרי לתשובה השלילית שניתנה. אולם, אין בו כדי לסלק כליל את הספקות – בהתחשב בכך שהשאלה הייתה בעלת אופי כללי ביותר, שאינו מוגבל לדלף המידע. ככל הידוע לנו, תשובתו של האלוף גופמן הייתה חותכת וחד-משמעית מבלי לכלול את מלוא הפרטים שהיה מקום לצינם. יתר על כן, לתשובה השלילית שניתנה היו השלכות של ממש. כתוצאה מבירור זה המסקנה שעליה דווח לגורמי החקירה הייתה זו: לא היה כל קשר בין גורמי הצבא המוסמכים לאלמקייס. כידוע, לא זה היה מצב הדברים לאשורו. לא כל שכן, מהחומרים עולה כי רק זמן מה לאחר מכן גורמי החקירה החלו לחשוד כי פעילותו של רס"ן צור נעשתה בהנחייתו של מפקד האוגדה, וזאת בניגוד למידע שנמסר טרם החקירה על-ידי ראש מחב"ם.

36. אבהיר, כי אין בדבריי אלה משום מסקנה לחובת האלוף גופמן. בהתאם למידע שלפנינו, אין לדעת אם תשובתו של האלוף גופמן הייתה נגועה בניסיון להרחיק עצמו מן הדברים או בשגגה הנובעת מהקשר השיחה או מהיסח הדעת. דומה כי ההסבר ההקשרי שניתן לתשובה עשוי לתת מענה מסוים לקושי, וכך גם העובדה שהאלוף גופמן ביקש להוסיף ולבחון את הסוגיה עם פקודיו "באופן ודאי" – ולא הותר לו לעשות כן. לצד זאת, אני סבורה שאין בהיבטים אלה כשלעצמם כדי לבסס מסקנה ברורה, לכאן או לכאן. המורכבות שהועלתה דווקא מחדדת את הצורך להעמיק עוד יותר את הבדיקה ביחס לסימני השאלה שנותרו בעניין. לא כל שכן, כאשר יש פער לכאורה בין תיעוד הדברים במסמך מזמן אמת לבין הסבר מאוחר שניתן על סמך הזיכרון בלבד.

37. על כך יש להוסיף כי כלל הגורמים הנוגעים בדבר בוועדה – העדים וגם חברי הוועדה עצמה – התייחסו לקושי להעיד בדיעבד ולחשיבותו של המסמך שתועד בזמן אמת. מסמך מפורט זה, שהוא הראיה הטובה ביותר שיש בידינו בעת הזו, מציין שהאלוף גופמן נשאל בצורה ברורה על מעורבות כלשהי – ישירה או עקיפה – בנוגע לקיומו של קשר כלשהו עם ערוצי טלגרם בכלל ועם הערוץ של אלמקייס בפרט. המשוכה אינה כה פשוטה. גם אם אין לנו תמלול מלא וברור של השיחה, התיעוד הקיים מזמן אמת הוא לכאורה חד-משמעי, ולפיכך הדברים טעונים לגישתי עיון מדוקדק יותר. אין בידי לקבל את עמדתו של חברי השופט גרוסקופף בנקודה זו, לפיה "לאחר ההשלמות שנעשו בעקבות העתירות, עמד בפני הוועדה המייעצת מצע ראייתי רב" (פסקה 93 לחוות דעתו). אני סבורה כי המצע הראייתי נותר בלתי מספק.

38. כך למשל, היה מקום להרחיב את הבדיקה עם רס"ן צור בכל הנוגע לטיב העדכונים השוטפים שהועברו לאלוף גופמן בתקופה שבה התקיים הקשר עם אלמקייס. בעדותו בפני הוועדה ציין רס"ן צור כי לא כל פרט קטן בשיח בינו לבין אלמקייס, שהיה בעל אופי אינטנסיבי ויומיומי, דווח לאלוף גופמן. לצד זאת, רס"ן צור הבהיר כי חומרים שהועברו ופורסמו בערוץ כן צוינו בפני האלוף גופמן. לכאורה, הוועדה הייתה צריכה לברר זאת גם עם האלוף גופמן עצמו – מה ידע על טיב ההפעלה של אלמקייס. ולא כל שכן – לנוכח החריגות של הפעלתו, בשונה ממבצעי ההשפעה הטיפוסיים שנעשים מול גורמים בצד הסורי. ככל שמודעותו של האלוף גופמן להפעלת אלמקייס ולפעילות מול הערוץ הייתה גבוהה יותר – ניתן היה להסיק, במישור העובדתי, שזכר את ההפעלה בעת שנתן את תשובתו לתא"ל ג'. וכך גם להפך. אולם, כאמור, היבטים אלה לא נבדקו לעומקם.

39. נקודה נוספת נוגעת לכך שהוועדה לא זימנה – לא בשלב הראשון ולא בהליך המשלים – את קמ"ן האוגדה באותה העת, כמו גם את קב"ם האוגדה. מדובר במי שלכאורה היו מודעים להפעלתו של אלמקייס (כך בהתאם לגרסתו של רס"ן צור, וכך גם ציינה הוועדה בסעיף 6.8 לחוות דעתה). הם אף היו גורמים מרכזיים בשרשרת הפיקוד שבין רס"ן צור לאלוף גופמן. זימנם יכול היה לשפוך אור על השאלה מה דווח לאלוף גופמן בזמן אמת, כמי שקיבלו אותם עדכונים מרס"ן צור. הוא הדין אף ביחס לעוזרו של תא"ל ג', שלכאורה נכח בשיחת הבירור. נראה שזימנם של אלה היה עשוי לספק פרטים שיסייעו במענה על השאלות הפתוחות. ניתן אף היה לזמן פעם נוספת את ראש מחב"ם. יצוין כי בהחלטה שבה הצענו לוועדה להשלים את תהליך הבדיקה הובהר כי הוועדה רשאית לזמן כל גורם אחר כפי שתמצא לנכון. הוועדה חזרה והזמינה את רס"ן צור, לפי שיקול דעתה. מנגד, היא נמנעה מלהזמין גורמים אחרים. הסבר לכך לא ניתן.

40. מכל מקום, העיקר הוא בכך שנותר סימן שאלה בכל הנוגע לתשובותיו השליליות של האלוף גופמן לשאלותיו של תא"ל ג' – סימן שאלה שהוועדה לא השכילה לתת לו מענה. הלכה למעשה, הדבר מקריין אף על הסוגיה הנוספת שתיבחן להלן. למעשה, אני סבורה כי ההתמודדות החלקית של הוועדה עם סימן השאלה הראשון ממחישה ביתר שאת את החובה שהייתה מוטלת עליה לבחון ברצינות גם את השאלה השנייה.

שאלת העמידה מנגד (עם היוודע המעצר) – מאי-אוגוסט 2022

41. אפנה כעת למה שכונה בחוות דעתו של חברי סוגיית ההפקרה. אקדים ואציין כי אכן, המילה "הפקרה" נושאת עמה מטען קשה וכואב, וייתכן שניתן היה לעשות שימוש בטרמינולוגיה אחרת. עם זאת, גם אם אלמקייס לא הוחזק בשבי בידי אויב, כפי שציין חברי השופט גרוסקופף, אין להתעלם מן ההשלכות הדרמטיות של הימצאות במעצר ממושך ובחקירה, שהתגלגלו אף לכתב אישום בעבירות ביטחון. מכל מקום, על מנת לנטרל את המשמעות החריפה של המונח הפקרה, אבקש למקד את הדיון במונח אחר: עמידה מנגד.

42. עוד חשוב להדגיש כי בהתייחס לסוגיה זו, חברי השופט גרוסקופף מקנה משקל רב לסברה שלא היה בכוחו של האלוף גופמן לסייע לאלמקייס מבחינה מעשית. לשיטתו של חברי, בהתחשב בכך שהחשדות נגד אלמקייס התמקדו בפרסום מידע מסווג שמקורו לא היה באוגדה 210, האלוף גופמן כלל לא יכול היה למנוע את הגשת כתב האישום או

לגדוע את ההליך הפלילי בשלביו הראשונים, גם אם היה פועל ומעדכן את רשויות החקירה במידע המלא והנכון. אין בידי לקבל את גישתו של חברי. זוהי הסתכלות תוצאתית על מהלך הדברים. מנקודת מבטי, המוקד אינו בשאלה אם האלוף גופמן יכול היה להיטיב את מצבו של אלמקייס הלכה למעשה. המוקד הוא בשאלת מחויבותו האישית לסייע, על דרך הבהרת המצב העובדתי לאשורו, למי שפעל עבור האוגדה.

43. לכך אוסיף כי בשונה מחברי השופט גרוסקופף, התרשמותי היא שתשובה מלאה מטעמו של האלוף גופמן, או מסירת מידע נוסף בהקדם האפשרי, היו יכולות לסייע לאלמקייס, ולו באופן חלקי. רמז לכך ניתן למצוא בעדותו של ראש מחב"ם בפני הוועדה לפיה שיח בין הפרקליטות לבין סנגוריו של אלמקייס ביחס להפעלתו בידי אוגדה 210 הוביל, בסופו של דבר, לחזרת המדינה מכתב האישום ולביטולם של האישומים. אף היועצת המשפטית לממשלה, בהתייחסותה מיום 28.5.2026, הצביעה על הקשר בין הדברים. ניתן אפוא להניח כי מה שסייע לאלמקייס במעלה הדרך, יכול היה לפעול לטובתו עוד קודם לכן, שהרי כבר בהתחלה הוא העלה בחקירתו את הטענה שהיה לו קשר עם אוגדה 210. להשלמת התמונה יוער כי ראש מחב"ם ציין בעדותו בפני הוועדה כי אלמקייס טען לראשונה שהוא הופעל בידי אוגדה 210 כשלושה חודשים לאחר מעצרו, והדברים צוינו בחוות דעתה של הוועדה (ראו סעיף 6.5 להחלטת הוועדה). אולם, מהחומרים המלאים מצטיירת תמונה אחרת, לפיה אלמקייס ציין זאת כבר מתחילת חקירתו. יש לציין כי הוועדה פעלה תחילה תחת רושם דבריו של ראש מחב"ם. והנה, אילו הייתה מזמנת אליה את אלמקייס כבר בשלב הראשון הייתה יכולה להתרשם מן הקושי בגרסה שמסר ראש מחב"ם.

44. מכל מקום, לצורך הדיון אני מוכנה להניח שהאלוף גופמן לא יכול היה לסייע מבחינה מעשית לאלמקייס. כך או אחרת, זה לא לב העניין. עיקר הדברים בהקשר הנוכחי נעוץ בשאלה אם האלוף גופמן עמד מנגד ונמנע מלמלא את חובתו למסור את כל שהיה ידוע לו בנושא, לאחר שגילה על מעצרו של אלמקייס – וזאת גם אם מדובר היה לכאורה בפעולה "חסרת תוחלת", או כפי שמציין חברי השופט גרוסקופף: "ולו למען ניקיון הדעת" (בפסקה 98 לחוות דעתו). במישור של טוהר המידות אני סבורה כי יש חשיבות רבה לפעולה ראויה במנותק משאלת השפעתה הפוטנציאלית על המציאות בפועל (דבר שלא תמיד ניתן לצפות מראש). כך או אחרת, אף בכל הנוגע לסוגיה זו נותרו חללים עובדתיים שהוועדה לא נדרשה אליהם כיאות.

45. כזכור, הבדיקה הראשונית מול האלוף גופמן נעשתה באמצע חודש מאי 2022. זמן קצר לאחר מכן – בסמוך לגיבושם של ממצאי הבדיקה – ביום 24.5.2022 אלמקייס נעצר. שאלה חשובה שנותרה פתוחה נוגעת לנקודת הזמן שבה גילה האלוף גופמן לראשונה על מעצרו של אלמקייס ולאופן התנהלותו בעקבות הגילוי. לכל המאוחר, היה זה רק בחודש אוגוסט 2022, כאשר במסגרת החקירה הביטחונית שניהלה מחב"ם הובהר לאלוף גופמן עצם מעצרו של אלמקייס. יחד עם זאת, מהחומרים והעדויות עולה כי לא מן הנמנע שהאלוף גופמן ידע על כך עוד קודם לכן, אולי אף בסמוך לאחר המעצר – אך חדל מלפעול בעניין תקופה ארוכה. אלה נקודות שהיו טעונות בירור נוסף.

46. ראוי לציין כי בשלוש הזדמנויות שונות טען רס"ן צור כי בסמוך לאחר המעצר הוא עדכן את מפקדיו בדבר האירועים. ראשית, במסגרת סיכום חקירתו במחב"ם שהתקיימה ביום 10.8.2022 ציין רס"ן צור כי לאחר מעצרו של אלמקייס, הוא דיווח למפקדיו באופן יזום על הקשר שהיה לו עם אלמקייס. שנית, בעדותו הראשונה בוועדה ציין רס"ן צור כי לאחר שאלמקייס הפסיק לשלוח אליו הודעות וחדלו הפרסומים בערוץ, הוא ראה פרסום באינטרנט על "מישהו שנעצר" ודיווח לאלוף גופמן שאולי מדובר באלמקייס. רס"ן צור הוסיף כי האלוף גופמן דיווח על כך למחב"ם ומסר לו (לרס"ן צור) שהוא יחקר בעניין. כאשר נשאל רס"ן צור מתי האלוף גופמן ציין זאת בפניו, הוא מסר שהדבר נעשה בסמוך למעצר, ולכל היותר כמה שבועות לאחר מכן (ראו: עמ' 6-7 לעדותו של רס"ן צור בפני הוועדה מיום 22.3.2026). שלישיית, בעדותו המשלימה של רס"ן צור בפני הוועדה הוא חזר בעיקרו של דבר על האמור. מדברים אלה עולה לכאורה ידיעה של האלוף גופמן על המעצר בשלב מוקדם יחסית.

47. למעשה, אף בעדותו של האלוף גופמן עצמו הוא ציין כי "כשנפתחה החקירה" הוא הבין שאותו "בלוגר" נעצר ושיש פרשיה גדולה (ראו: עמ' 6 לעדותו של האלוף גופמן בפני הוועדה מיום 22.3.2026). הוא שב ואמר זאת גם בעדויות נוספות. האלוף גופמן אף הזכיר שתי חקירות שהתקיימו בעניין בקריה, מבלי למקם אותן על ציר הזמן במדויק ומבלי שנשאל על כך בפירוט.

48. חרף כל האמור, המועד המדויק שבו נודע לאלוף גופמן דבר מעצרו של אלמקייס לא התברר עד עתה. זאת, על אף שיש לו נגיעה לשתי שאלות חשובות לעניין העמידה מנגד: האחת – מרגע שידע על המעצר, מדוע לא ניסה האלוף גופמן לפעול בעניינו של אלמקייס? השנייה – ככל שהדבר התגלה בסמוך למעצרו של אלמקייס, מדוע האלוף גופמן לא חזר לתא"ל ג' ששוחח איתו אך לפני ימים אחדים על מנת לשטוח בפניו את

כל התמונה? כפי שניתן להיווכח, מועד גילוי של המעצר הוא בעל חשיבות גדולה בכל הנוגע לשאלה כיצד היה מצופה מהאלוף גופמן לפעול, ומהו משך הזמן שבו נמשך מחדלו. ככל שהוא עמד מנגד זמן רב יותר – מן הסתם מדובר בקושי חמור יותר לכאורה בטוהר המידות.

49. היבט נוסף שעבודת הוועדה לקתה בחסר בעניינו נוגע להסברים שהעלה האלוף גופמן להימנעותו מבירור ביחס למצבו של אלמקייס. הטענה העיקרית שהועלתה מצדו של האלוף גופמן, מבלי שהדבר מוצה, הייתה כי קיומה של חקירה פעילה במחב"ם וכן העובדה שחלקה של אוגדה 210 בפרשה הוא קטן, הם שהניאו אותו מלברר פרטים נוספים לגבי אלמקייס. אלו לכאורה טענות כבדות משקל שעשויות להסביר את העמידה מנגד. אולם – וזה העיקר – טענות אלה היה צריך לברר, ובראש ובראשונה, למקם על ציר הזמן.

50. יסודן של טענות אלו בשיחותיו של האלוף גופמן עם ראש מחב"ם ובחקירה הביטחונית שהתקיימה בעניין במחב"ם. על כן, היבט קריטי שטרם בורר עד כה נוגע למועדים שבהם התרחשו שיחות כאמור. גם מעדותו של ראש מחב"ם וגם מעדותו של האלוף גופמן עולה כי זה נחקר במסגרת הפרשה וכי בין השניים התקיימו מספר שיחות. אולם, לא ברור מתי אלו נעשו. ככל שניתן להבין, חקירת מחב"ם הראשונה נעשתה באוגוסט 2022. אולם, לכאורה קיימת אפשרות שהאלוף גופמן ידע על המעצר זמן רב קודם לכן. אם אכן חלפו חודשים ארוכים בין המועד שבו גילה האלוף גופמן על המעצר ועד שנחקר על כך בעצמו במחב"ם ומסר את מלוא הפירוט העובדתי לראשונה – מדובר בקושי של ממש.

51. על רקע זה יש לבחון אף את קביעותיה של הוועדה בעניין. בחוות דעתה המקורית ציינה הוועדה כי לדברי האלוף גופמן הפרטים הנוגעים לאלמקייס, לרבות מעצרו, נודעו לו רק בחלוף שנתיים (ראו סעיף 6.2 להחלטת הוועדה מיום 12.4.2026). דברים אלה סותרים את דבריו של רס"ן צור ולכאורה אף את דבריו של האלוף גופמן עצמו. ואכן, בעדותו החוזרת בוועדה הבהיר האלוף גופמן כי בחלוף שנתיים נודע לו שאלמקייס היה קטין, אך על המעצר הוא ידע קודם לכן (הגם שלא זכר מתי בדיוק). יתר על כן, הוועדה עצמה קבעה במקום אחר כי ראש מחב"ם, מי שבירר את האירוע בזמן אמת בתוך צה"ל, ציין כי הוא מניח שהאלוף גופמן ידע על העניין לאחר שהעניין "התפוצץ" (ראו סעיף 6.5 להחלטתה האמורה). החלטת הוועדה נעדרת כל התייחסות לסתירה האמורה בין העדויות.

52. עוד יש לציין בהקשר זה כי עיקר העיסוק של הוועדה בסוגיה זו נסב על אירועים שהתרחשו רק בשלב מאוחר יחסית, החל מאוגוסט 2022. אולם, פרק הזמן החשוב הוא דווקא קודם לכן, בסמוך לאחר מעצרו של אלמקייס. בשלב זה שאלת העמידה מנגד עולה במלוא עוזה. כך סבר גם חברי השופט גרוסקופף, בהבהירו כי מועד חקירתו של רס"ן צור (בחודש אוגוסט 2022) הוא קו פרשת המים בעניין. דא עקא, בכל הנוגע לשאלת העמידה מנגד, התייחסות לתקופה המוקדמת יותר בחוות דעתה של הוועדה – אין.

53. הדברים אמורים ביתר שאת גם בשים לב לחוסר הבהירות העובדתית ביחס למודעותו של האלוף גופמן למתכונת ההפעלה המלאה, כפי שצוין כבר לעיל. בניגוד למה שנטען בפנינו, עיון בהתכתבות בין רס"ן צור לאלמקייס מלמד על התקשרות שוטפת ויומיומית בין השניים במשך מספר חודשים, שבהם נעזרו האחד בשני בקבלת חומרים. רס"ן צור עדכן את אלמקייס בהתפתחויות שונות, העביר לו חומרים שעליו לפרסם ואף ביקש את עזרתו באיסוף חומרים שונים. מודעותו של האלוף גופמן לטיב הקשר ולאינטנסיביות שלו עשויה להשליך במישרין על השאלה אם פעל כמצופה ממנו לאחר שנודע לו על המעצר.

54. כפי שציינתי, סיווג החומרים שהועברו בפועל לאלמקייס אינו נמצא במוקד העניין שבפנינו, והשאלה האם נמסרו לו חומרים סודיים או גלויים לא משפיעה באופן ישיר על טוהר מידותיו של האלוף גופמן. יחד עם זאת, מתכונת ההפעלה שתוארה לעיל מעידה על חריגותה גם ביחס לפעילות האוגדה עצמה. הפעלה זו אושרה מלכתחילה על-ידי האלוף גופמן (בכל הנוגע להעברת חומרים בלתי מסווגים), שאף הבהיר כי הוא נהג לפקח מקרוב על פעולות מסוג זה. הוועדה לא ביררה האם האלוף גופמן הכיר את מתכונת ההפעלה המלאה והאם נהג לקבל דיווחים שוטפים מן הפירות שנשאה ההפעלה. חשוב מכך: הוועדה נמנעה מלבחון האם האלוף גופמן לא עודכן על כך שההפעלה חדלה מלהניב תוצאות בוקר בהיר אחד, לאחר שאלמקייס הפסיק לענות להודעותיו של רס"ן צור.

55. לכל השאלות הללו לא ספקו תשובות. בפני הוועדה הונחו גרסאות סותרות ביחס לשאלה האם האלוף גופמן עודכן על המעצר או למצער על הפסקת ההפעלה, או שמא הדבר לא הובא לידיעתו במשך תקופת הביניים האמורה. איש מאלו שהתייחסו לכך לא עומת בצורה מספקת עם הגרסה הנגדית, ולנקודה זו אין ביטוי של ממש בהחלטת הוועדה.

56. זה המקום לשאול – האם האלוף גופמן יכול היה לעשות דבר מה או צריך לעשות דבר מה בנסיבות שבהן נודע לו בסמוך למעצר כי העצור הוא מי שהופעל על-ידי אוגדתו? וכל זאת, על רקע העובדה שתא"ל ג' אמר לו לא לדבר עם פקודיו על הפרשה, כדי לא לשבש את החקירה? התשובה לכך עשויה להיות חיובית או שלילית, בהתאם לעובדות שלא התבררו די צורכן. מכל מקום, לא הייתה כל מניעה שהאלוף גופמן יפנה לגורמי החקירה במישרין, או באמצעות תא"ל ג' עצמו, וימסור גילוי מלא על קשריו של אלמקייס עם האוגדה. ככל שהאלוף גופמן אכן גילה על המעצר בחלוף ימים אחדים מביצועו, כשבועיים בלבד לאחר שיחת הבירור שערך עמו תא"ל ג', היה מתבקש שיפנה אליו בעניין. כאמור, העובדות בנוגע לכך נותרו מעורפלות.

57. יש להוסיף כי אף ההסבר המאוחר שנתן האלוף גופמן להימנעותו מבירור, ולפיו הובהר לו כי חלקה של אוגדה 210 בפרשה הוא מצומצם – "פרומיל" – אינו מסייע לו בהכרח. מהחומרים ניתן להבין כי הדבר נמסר לו על-ידי ראש מחב"ם רק באוגוסט 2022, כלומר בשלב מאוחר לתקופה הרלוונטית לשאלת העמידה מנגד. עוד יש לציין כי שולית ככל שתהיה, מעורבותה של האוגדה בפרשה הצדיקה לכל הפחות בירור מקדים עם האלוף גופמן טרם מעצרו של אלמקייס, הגם שהיא הוגדרה רק כ"סנף", ולכך יש חשיבות לא מבוטלת. גם אם האלוף גופמן סבר שחלק החקירה הנוגע לאוגדה 210 היה שולי יחסית, לא היה בידו להניח כי אין כל תועלת בהצגת המידע המלא בפני גורמי החקירה. אני שבה ומדגישה, אין באלה כל קביעה כנגד האלוף גופמן, אלא רק הבהרה ביחס לכך שתהליך הבדיקה לא היה מלא.

מהלכה למעשה

58. הדרך שבה אני הולכת היא אפוא דרך ביניים. אינני סבורה שהונח בסיס לקביעותיה הפוזיטיביות של דעת הרוב בוועדה כי כלל השאלות הנוגעות לטוהר המידות בהקשר של פרשת אלמקייס הוסרו. לצד זאת, אינני שותפה לעמדה העדכנית של דעת המיעוט בוועדה ביחס לצורך לברר את שאלת הסיווג של החומרים שהועברו בין אלמקייס לרס"ן צור.

59. אני סבורה אפוא כי אין מוצא מהמשך הבירור של השאלות בתוך לוח זמנים קצר. לשם כך, לו דעתי הייתה נשמעת היינו מוציאים צו על-תנאי המכוון לכך שהוועדה תחזור ותשלים את בדיקתה העובדתית (בשים לב לסימני השאלה שעליהם הצבעתי), וכי

בהתאם לכך יוצא אף צו ביניים שיקבע כי האלוף גופמן לא יתחיל בינתיים בתפקידו. סד הזמנים אינו מאפשר השלמה תקינה של התהליך מבלי לעשות כן.

60. לשם השוואה ראוי להזכיר כי בפסיקתו של בית משפט זה הודגשה החשיבות הנודעת לכך שוועדה המופקדת על בחינת מינויים תקיים הליך תקין. אמנם, באותו מקרה דובר בוועדה שונה מזו שעניינה נדון לפנינו. אולם, הדברים יפים גם לכאן, ולא כל שכן בשים לב לכך שאף שם הדיון בטוהר מידותיו של המועמד הוחזר לבחינה נוספת בוועדה. וכך הוסבר:

”מכאן גם החשיבות שבקיום דיון תקין בוועדת המינויים, אשר על חוות-דעתה סומכת הממשלה. ייתכן שבעקבות דיון תקין – אשר במהלכו הייתה נפרשת התמונה כולה לפני ועדת המינויים הראשונה – חוות-דעתה הייתה שונה. חוות-דעת שונה של ועדת המינויים עשויה הייתה להביא להחלטה שונה בממשלה. אכן, הדיון שהתקיים לפני ועדת המינויים הראשונה לא היה תקין. לא נפרשה לפני התמונה כולה. המערכת העובדתית שהוצגה לפני הייתה חלקית. המלצתה התרכזה בכישוריו של המשיב ולא התחשבה כלל בחלקו בפרשת קו 300 ובפרשת נא9ט0. בנסיבות אלה, אילו עמדו על מכוון המלצה זו והחלטת הממשלה אשר באה בעקבותיה, לא היה מנוס מביטול ההמלצה (של ועדת המינויים) וההחלטה (של הממשלה). אך, כאמור, הפגם תוקן. ועדת מינויים חדשה דנה מחדש בעניין. חוות-דעתה נבחנה מחדש על-ידי הממשלה. עתה עלינו לבחון את חוקיות החלטתה של הממשלה עצמה” בג”ץ 6163/92 אייזנברג נ’ שר הבינוי והשיכון, פ”ד מז(2) 229, 244 (1993) (ההדגשה במקור)).

בשונה מכך, לפנינו מצב שבו הוועדה לא הצליחה לרפא את הפגם שנפל בפעילותה. על כן, מנקודת מבטי הסעד המתאים בשלב זה ממוקד בוועדה עצמה. משנותרתי בדעת מיעוט, לא נותרה עוד אפשרות לתקן את הקשיים שתוארו בהרחבה – אך גם לא ניתן לטעת מסמרות ביחס למחלוקת בשאלת טוהר המידות לגופה.

61. אוסיף ואציין כי מלכתחילה סד הזמנים הדחוק היה צל שריחף מעל ההליך. לצד זאת, נעשה מאמץ מרבי מצד בית משפט זה לאפשר את השלמת הצעדים הדרושים בתוך לוח זמנים קצר. אכן, קצבנו לוועדה פרק זמן להשלמת עבודתה. אולם, לא הייתה כל מניעה שהוועדה עצמה תחליט על זימונם של גורמים נוספים, ואף לא מניעה לכך שתבקש ארכה קצרה להשלמת התהליך. הוועדה בחרה שלא לעשות כן לאחר שחזרה

וציינה לאורך כל הדרך כי היא מתחזקת בדעתה. לו נהגה הוועדה אחרת היא הייתה מיטיבה, בין השאר, גם עם האלוף גופמן עצמו.

62. אם כן, והגם שאני מסכימה לעקרונות שהוצגו בחוות דעתו של חברי השופט גרוסקופף, אין בידי להצטרף למסקנותיו האופרטיביות בנסיבותיו של המקרה שבפנינו, למעט בשאלת ההוצאות.

63. במקורותינו ידוע המשפט "אין שמחה כהתרת ספקות". נוכח הפרשה שברקע, אין במקרה שבפנינו שמחה רבה. אולם, יש בהחלט תועלת רבה – לכל הצדדים – בבירור מלא של העובדות. לשיטתי, חלה כאן חובת התרת ספקות.

דפנה ברק-ארז
שופטת

הוחלט כאמור ברוב-דעות (השופטים עופר גרוסקופף ואלכס שטיין, כנגד דעתה החולקת של השופטת דפנה ברק-ארז) לדחות את העתירות. עוד הוחלט ברוב דעות (השופטים עופר גרוסקופף ודפנה ברק-ארז, כנגד דעתו החולקת של השופט אלכס שטיין) שלא לעשות צו להוצאות.

ניתן היום, ט"ז סיוון תשפ"ו (01 יוני 2026).

אלכס שטיין
שופט

עופר גרוסקופף
שופט

דפנה ברק-ארז
שופטת